

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KATOWICACH

PLAN URZĄDZENIA LASU

DLA NADLEŚNICTWA STRZELCE OPOLSKIE

na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

OPRACOWANO W BIURZE URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ
ODDZIAŁ W BRZEGU

Prognozę opracowała:

.....
dr Anna Wójcicka-Rosińska

Sprawdził:

Zastępca Dyrektora Oddziału

.....
mgr inż. Marek Matyjaszczyk

sekretariat@brzeg.buligl.pl
www.brzeg.buligl.pl

Akceptuje:
Dyrektor Oddziału

.....
mgr inż. Janusz Bańkowski

BRZEG 2012

Flora: dr Arkadiusz Nowak, Samodzielna Katedra Biosystematyki, Uniwersytet Opolski
dr Anna Wójcicka-Rosińska, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Fauna: mgr Marek Stajszczyk, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Klimat: dr Dariusz Rosiński, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Współpraca: mgr inż. Krzysztof Flis
mgr inż. Katarzyna Drozd

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	9
II.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	10
III.	WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ	15
IV.	INFORMACJE OGÓLNE	22
IV.1.	Położenie nadleśnictwa	22
IV.2.	Podstawa formalno-prawna prognozy	24
IV.2.1.	Akty prawa krajowego	24
IV.2.2.	Akty prawa wspólnotowego	25
IV.2.3.	Akty porozumień międzynarodowych	26
IV.3.	Zakres prognozy	26
IV.4.	Zawartość projektu planu urządzenia lasu	28
IV.5.	Główne cele projektu planu urządzenia lasu	34
IV.6.	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	35
IV.6.1.	Metodyka przypisania wskazań gospodarczych do przedmiotów ochrony ...	35
IV.6.2.	Kryteria i sposób oceny wpływu realizacji zapisów projektu Planu Urządzenia Lasu na środowisko	37
IV.6.3.	Źródła informacji na temat chronionych i cennych gatunków roślin i zwierząt	38
IV.6.4.	Źródła informacji na temat granic obszarów Natura 2000	39
IV.7.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu PUL oraz częstotliwość jej przeprowadzania	39
IV.8.	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu PUL	39
IV.9.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu PUL	40
IV.10.	Powiązania projektu Planu Urządzenia Lasu z innymi dokumentami, w tym z dokumentami, dla których zostały przeprowadzone strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	43
V.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	47
V.1.	Istniejący stan środowiska w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa	47
V.1.1.	Różnorodność biologiczna	47
V.1.2.	Ludzie	47
V.1.3.	Zwierzęta	47
V.1.4.	Rośliny i grzyby	54
V.1.5.	Wody	60
V.1.6.	Powietrze	60
V.1.7.	Powierzchnia ziemi	61
V.1.8.	Krajobraz	61
V.1.9.	Klimat	61
V.1.10.	Zasoby naturalne	62
V.1.11.	Zabytki i dobra materialne	68
V.1.12.	Wykaz form ochrony przyrody występujących na obszarach objętych postanowieniami projektu PUL	68
V.1.12.1.	Obszary Natura 2000	68
V.1.12.2.	Rezerваты przyrody	82

V.1.12.3.	Park krajobrazowy	90
V.1.12.4.	Obszar chronionego krajobrazu	91
V.1.12.5.	Użytki ekologiczne	92
V.1.12.6.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	92
V.1.12.7.	Stanowiska dokumentacyjne	92
V.1.12.8.	Pomniki przyrody	92
V.2.	Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji projektu PUL	94
V.3.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu	95
V.4.	Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	96
V.4.1.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem negatywnym	96
V.4.2.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem pozytywnym	97
VI.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO I	
	 OBSZARY NATURA 2000	98
VI.1.	Wpływ zapisów projektu PUL wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	98
VI.2.	Przewidywane oddziaływanie projektu PUL na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000	98
VI.2.1.	Analiza wpływu zapisów PUL na strukturę gatunkową drzewostanów na siedliskach przyrodniczych	98
VI.2.2.	Analiza wpływu wskaźników gospodarczych projektu PUL na siedliska przyrodnicze	99
VI.2.2.1.	OZW Góra Świętej Anny (PLH160002)	100
VI.2.2.2.	OZW Kamień Śląski (PLH160003)	108
VI.2.2.3.	OZW Łęg Zdieszowicki (PLH160011)	109
VI.2.3.	Prognoza oddziaływania projektu PUL na gatunki -przedmioty ochrony obszarów Natura 2000	113
VI.2.4.	Przewidywane oddziaływanie zapisów projektu PUL na integralność obszarów Natura 2000	113
VI.3.	Wpływ ustaleń projektu PUL na inne formy ochrony przyrody	113
VI.4.	Przewidywane oddziaływanie projektu PUL na środowisko	114
VI.4.1.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	114
VI.4.2.	Oddziaływanie na ludzi	115
VI.4.3.	Oddziaływanie na znane stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt	116
VI.4.4.	Oddziaływanie na siedliska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt	134
VI.4.5.	Oddziaływanie na wodę	135
VI.4.6.	Oddziaływanie na powietrze	135
VI.4.7.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	135
VI.4.8.	Oddziaływanie na krajobraz	136
VI.4.9.	Oddziaływanie na klimat	136
VI.4.10.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	137
VI.4.11.	Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej	137

VI.4.12.	Zestawienie zbiorcze wpływu projektu planu urządzenia lasu na środowisko ..	138
VII.	ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU PUL.....	139
VII.1.	Przewidywane rozwiązania mające na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań projektu PUL na środowisko	139
VII.2.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w projekcie PUL	141
VII.3.	Trudności napotkane podczas sporządzania Prognozy	144
VII.4.	Wnioski końcowe	144
VIII.	LITERATURA	146

SPIS TABEL

Tabela 1.	Przedstawienie stopnia szczegółowości zapisów projektu PUL	31
Tabela 2.	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa na 1. rok obowiązywania PUL i zadań wynikających z projektu PUL.....	32
Tabela 3.	Zestawienie powierzchni zaplanowanych zadań gospodarczych.....	33
Tabela 4.	Wykaz chronionych i/lub zagrożonych gatunków zwierząt występujących potencjalnie na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych.....	48
Tabela 5.	Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków roślin występujących na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych.....	54
Tabela 6.	Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków grzybów występujących na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych	59
Tabela 7.	Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie	62
Tabela 8.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego	63
Tabela 9.	Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem.....	65
Tabela 10.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury	66
Tabela 11.	Wykaz obiektów historycznych i kulturowych na gruntach Nadleśnictwa Strzelce Opolskie	68
Tabela 12.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Góra Świętej Anny (PLH160002) z oceną A, B lub C	70
Tabela 13.	Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu w OZW Góra Świętej Anny	72
Tabela 14.	Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Góra Świętej Anny	72
Tabela 15.	Kategorie zgodności składu gatunkowego w typach siedliskowych lasu z gospodarczym typem drzewostanu w OZW Góra Świętej Anny	74
Tabela 16.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Góra Świętej Anny.....	75
Tabela 17.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Kamień Śląski (PLH160003) z oceną A, B lub C.....	76
Tabela 18.	Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Kamień Śląski (PLH160003) z oceną A, B lub C.....	77
Tabela 19.	Charakterystyka drzewostanów w OZW Kamień Śląski.....	77
Tabela 20.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Łęg Zdieszowicki (PLH160011) z oceną A, B lub C.....	78
Tabela 21.	Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Łęg Zdieszowicki (PLH160011) z oceną A, B lub C	78
Tabela 22.	Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Góra Świętej Anny	79
Tabela 23.	Kategorie zgodności składu gatunkowego w typach siedliskowych lasu z gospodarczym typem drzewostanu w OZW Łęg Zdieszowicki	80
Tabela 24.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Łęg Zdieszowicki	81
Tabela 25.	Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie	92

Tabela 26.	Zestawienie ustalonych typów drzewostanu i składów odnowieniowych upraw ze składami naturalnych typów lasu	99
Tabela 27.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi w OZW Góra św. Anny z oceną A, B lub C	101
Tabela 28.	Wykaz wydzieleni, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji lub dodano w wyniku prac terenowych.....	106
Tabela 29.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych w granicach OZW Góra św. Anny wg stanu na 1 stycznia 2012 r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]	107
Tabela 30.	Wykaz wydzieleni, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji	108
Tabela 31.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych w granicach OZW Kamień Śląski wg stanu na 1 stycznia 2012 r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]	108
Tabela 32.	Wykaz wydzieleni, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji	109
Tabela 33.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi w OZW Łęg Zdieszowicki	110
Tabela 34.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych w granicach OZW Łęg Zdieszowicki wg stanu na 1 stycznia 2012 r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]	112
Tabela 35.	Zestawienie chronionych gatunków roślin o znanych lokalizacjach oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu PUL.....	117
Tabela 36.	Zestawienie chronionych gatunków grzybów oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu PUL.....	127
Tabela 37.	Zestawienie chronionych gatunków zwierząt oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu PUL.....	131
Tabela 38.	Zestawienie wskazań w projekcie PUL zaplanowanych w wydzieleniach, w których odnotowano występowanie gatunków „naturowych” nie stanowiących przedmiotów ochrony ostoi siedliskowych	133
Tabela 39.	Zabiegi planowane do wykonania w wydzieleniach ze zinwentaryzowanymi istniejącymi strefami ochronnymi gatunków ptaków w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie	134
Tabela 40.	Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie.....	137
Tabela 41.	Wskaźniki stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa Strzelce Opolskie – stan obecny i prognoza na koniec obowiązywania planu	137
Tabela 42.	Macierz przewidywanego oddziaływania projektu PUL na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Opolskie	138
Tabela 43.	Przewidywane negatywne oddziaływanie zapisów projektu PUL i proponowane w <i>Prognozie</i> rozwiązania minimalizujące ten wpływ	139

SPIS RYCIN

Rycina. 1.	Struktura powierzchni gatunków panujących w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie	64
Rycina. 2.	Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych Nadleśnictwie Strzelce Opolskie	64
Rycina. 3.	Struktura klas wieku drzewostanów w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie	67
Rycina. 4.	Struktura powierzchni gatunków panujących w OZW Góra Świętej Anny.....	73
Rycina. 5.	Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Góra Świętej Anny.....	74
Rycina. 6.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Góra Świętej Anny	76
Rycina. 7.	Struktura powierzchni gatunków panujących w OZW Łęg Zdieszowicki	79
Rycina. 8.	Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Łęg Zdieszowicki	80
Rycina. 9.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Łęg Zdieszowicki.....	82
Rycina. 10.	Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzieleń z zaewidencjonowanymi siedliskami przyrodniczymi w granicach OZW Góra św. Anny	106
Rycina. 11.	Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzieleń z zaewidencjonowanymi siedliskami przyrodniczymi w granicach OZW Łęg Zdieszowicki.....	111

I. WSTĘP

Plan Urządzenia Lasu (PUL) dla nadleśnictwa jest, według art. 6 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, podstawowym dokumentem gospodarki leśnej opracowywanym dla obszaru nadleśnictwa, zawierającym opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Gospodarka ta opiera się na zasadzie powszechnej ochrony lasów, trwałości ich utrzymania, ciągłości i zrównoważonego wykorzystywania wszystkich funkcji lasów oraz powiększania ich zasobów.

Konieczność opracowania dla projektu planu urządzenia lasu prognozy oddziaływania na środowisko wynika bezpośrednio z art. 46 p. 2) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Artykuł ten nakłada na organy opracowujące projekty planów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko skutków ich realizacji. Celem sporządzenia prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko jest:

- określenie wpływu zaprojektowanych w projekcie planu działań na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000;
- ocena stopnia uwzględnienia potrzeb ochrony przyrody w projekcie planu urządzenia lasu;
- przewidzenie ewentualnych skutków realizacji planu urządzenia lasu i ich oceny pod względem ochrony przyrody, jak i gospodarki leśnej;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnego oddziaływania zapisów planu na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ich integralność oraz pozostałe komponenty przyrodnicze.

Gdziekolwiek w tekście niniejszego opracowania jest mowa o „projekcie planu”, „projekcie PUL” lub „projekcie planu urządzenia” dotyczy to projektu Planu urządzenia lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012-2021. Tam, gdzie mowa jest o „Prognozie” dotyczy to prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012-2021.

II. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą do sporządzenia *Prognozy* jest umowa zawarta pomiędzy Biurem Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Katowicach na sporządzenie Prognozy oddziaływania projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na środowisko.

Z kolei podstawą prawną zakresu i stopnia szczegółowości *Prognozy* są zapisy art. 51 i 52 Ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustalenia pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Katowicach a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu zawarte w piśmie z dnia 30 października 2009 roku. Dodatkowo w trakcie sporządzania dokumentu *Prognozy* zastosowano się do obowiązujących „*Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu*” opracowanych w zespole powołanym przez Ministra Środowiska i wprowadzonych do stosowania w dniu 18 sierpnia 2011 roku przez Głównego Konserwatora Przyrody.

Głównym celem opracowanej *Prognozy* było przeprowadzenie analizy zapisów projektu Planu urządzenia lasu w odniesieniu do ich wpływu na środowisko przyrodnicze. W trakcie analiz badano czy zapisy w odpowiedni sposób gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego, tj. czy wystarczająco przewidują zapobieganie potencjalnym szkodom w środowisku, a przede wszystkim znacząco negatywnym oddziaływaniom i czy sprzyjają trwałemu zachowaniu zasobów przyrodniczych. Do analizy skutków środowiskowych postanowień projektu Planu wykorzystano zbiór danych zawartych w samym dokumencie, a także w Programie Ochrony Przyrody, który uprzednio zaktualizowano w oparciu o dostępne materiały, tj.: wyniki inwentaryzacji gmin zlokalizowanych w obrębie granic Nadleśnictwa Strzelce Opolskie, materiały z prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego działającego przy Wojewodzie Opolskim, Lasów Państwowych z 2007 roku oraz Parku Krajobrazowego Góra św. Anny (w tym informacje z projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Góra Świętej Anny” PLH160002), informacje i materiały pochodzące z Nadleśnictwa Strzelce Opolskie oraz dane pochodzące z publikacji naukowych. W trakcie prac nad *Prognozą* napotkano wiele trudności. Głównymi problemami okazały się być: brak zatwierdzonego Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Góra św. Anny” oraz brak tego typu dokumentów dla pozostałych obszarów Natura 2000, brak dokładnych inwentaryzacji w zakresie chronionych gatunków fauny oraz brak jednoznacznych wytycznych odnośnie postępowania na niektórych siedliskach przyrodniczych czy potencjalnych siedliskach wybranych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

Przy sporządzaniu *Prognozy* analizowano zapisy zamieszczone w *Planie*, w szczególności w opisach taksacyjnych, bazach danych i w warstwach numerycznych. W metodyce opracowania szczegółowo opisano sposób przypisania wskazań gospodarczych uwzględnionych w projekcie planu urządzenia lasu do przedmiotów ochrony. Ponadto przedstawiono w tej części kryteria oceny oddziaływania zapisów projektu planu na cele, przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko i poszczególne jego elementy (różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Ocenę oddziaływania wskazań gospodarczych na środowisko oparto o informacje o rodzaju wpływu planowanego zabiegu na przedmiot ochrony oraz długości czasu jego oddziaływania. W ten sposób wyróżniono sytuacje, w których dane wskazanie mogło mieć wpływ pozytywny, negatywny bądź neutralny oraz oddziaływać krótkoterminowo, średnioterminowo lub długoterminowo. W uzasadnionych przypadkach wskazywano na możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego lub pośredniego. Do wyników przeprowadzonych analiz dodano wskazówki i wyjaśnienia dla bezpośrednich wykonawców planu urządzenia lasu oraz wskazano najlepsze rozwiązania mające na celu eliminację potencjalnie negatywnego oddziaływania jego zapisów na przedmioty ochrony. Ocenę i wskazania oparto na wiedzy teoretycznej, doświadczeniu praktycznym zespołu ekspertów i konsultantów uwzględniając uwarunkowania środowiskowe obszaru, na którym mają być realizowane planowane zadania oraz występujących na nim problemów ochrony przyrody. Wyniki prac zestawiono w tabelach i na wykresach.

Dokument *Prognozy* został podzielony na cztery główne części. Część ogólna, obok zaktualizowanego wykazu obowiązujących aktów prawnych prawa krajowego, wspólnotowego i międzynarodowego oraz opisu metod wykorzystanych przy sporządzaniu dokumentu, obejmuje również opis zawartości i celów projektu Planu Urządzenia Lasu (PUL). Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie zawiera treści wymagane w Instrukcji Urządzania Lasu z 2011 r. i składa się z:

- Elaboratu – czyli opisu ogólnego nadleśnictwa zawierającego wyniki inwentaryzacji stanu lasu, ocenę gospodarki nadleśnictwa w ubiegłym 10-leciu, planu na kolejne 10-lecie oraz zestawień tabelarycznych i wykazów.
- Programu Ochrony Przyrody zawierającego opis środowiska przyrodniczego oraz metod jego ochrony i modyfikacji zaplanowanych zabiegów gospodarczych pod kątem ochrony przyrody.
- Wykazów: cięć rębnych, przedrębnych i hodowli.
- Map o treści zgodnej z instrukcją, w różnych skalach.

Głównym celem *Planu* jest trwale zachowanie ekosystemu leśnego przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym i zapewnienie równowagi między wszystkimi pełnionymi przez niego funkcjami. Cel ten jest realizowany przez ustalone cele szczegółowe.

W części ogólnej *Prognozy* odniesiono się również do istotnych z punktu widzenia planu powiązań prognozy z dokumentami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym krajowym oraz dokumentami na szczeblu lokalnym, dla których wcześniej przeprowadzono procedurę Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (SOOŚ). Nie stwierdzono w trakcie analiz konfliktów tworzonego dokumentu na poziomie założeń i celów związanych z ochroną przyrody. Podobnie przeprowadzone analizy nie wykazały, aby mogło dojść do wystąpienia skumulowanych oddziaływań zapisów projektu PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie i innych dokumentów dotyczących tego samego obszaru. Ocena potencjalnego transgranicznego oddziaływania zapisów projektu planu wykazała, że jest obojętny z uwagi na położenie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie.

Druga część *Prognozy* „Określenie, analiza i ocena stanu środowiska” zawiera charakterystykę zidentyfikowanych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa obszarów chronionych i ich przedmiotów ochrony, elementów środowiska przyrodniczego, dla których analizowano możliwość występowania potencjalnego, zarówno negatywnego jak i pozytywnego oddziaływania zapisów projektu PUL oraz pozostałych elementów środowiska wymaganych w ustalonym z RDOŚ zakresie *Prognozy*. Wśród opisanych obszarów chronionych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa znalazły się: rezerваты przyrody: Biesiec, Boże Oko, Grafik, Lesisko, Tęczynów, Kamień Śląski, park krajobrazowy Góra św. Anny, obszary chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” i „Łęg Zdieszowicki”, obszary Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW): „Łęg Zdieszowicki PLH160011”, „Góra św. Anny PLH160002” i „Kamień Śląski PLH160003”, użytek ekologiczny „Szczyrkowiska” oraz pomniki przyrody. Na gruntach nadleśnictwa stwierdzono też występowanie 66 chronionych gatunków roślin oraz 55 gatunków zagrożonych w skali kraju lub/i regionu Opolszczyzny, w tym 18 gatunków które nie są objęte ochroną prawną; 54 zagrożone gatunki grzybów, w tym 15 gatunków objętych ochroną prawną, 32 gatunki chronionych ssaków, 203 gatunków ptaków (w tym 4 łownych), 18 gatunków płazów i gadów oraz 30 gatunków bezkręgowców. W wyniku przeprowadzonych analiz zapisów projektu PUL nie stwierdzono, aby mogły one wpłynąć znacząco negatywnie na stan siedlisk gatunków chronionych i bezpośrednio na same gatunki. Natomiast w wielu przypadkach będą one miały pozytywny wpływ, między innymi w zakresie ochrony szczególnie wrażliwych fragmentów drzewostanów przez wyłączenie ich z planowanych zabiegów gospodarczych czy przebudową drzewostanów niezgodnych z zajmowanym siedliskiem. Oprócz cennych elementów przyrodniczych na gruntach nadleśnictwa, zidentyfikowano występujące tu

problemy związane z ochroną przyrody, które mogłyby okazać się istotne z punktu widzenia realizacji projektu PUL. Najbardziej istotnym okazał się być brak planów ochrony dla niektórych obszarów chronionych oraz brak planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Ponadto wskazano na problem powtarzających się w ostatnich latach zjawisk kłęskowych (huraganów, suszy), które mogą w dużym stopniu ograniczać możliwości uwzględniania wszystkich wymogów ochronnych poszczególnych przedmiotów ochrony. Znacznym problemem okazała się aktywność szkodnika owadziego, jakim jest opiętek w obszarze OZW Łęg Zdieszowicki. Przyczynia się on do intensywnego wydzielania starych dębów stanowiących potencjalne siedliska cennych gatunków ksylofagicznych. W sytuacji braku planu zadań ochronnych dla tego obszaru w Prognozie zalecono szczególną ostrożność w zakresie stosowania zabiegów sanitarnych na wskazanym obszarze Natura 2000 i ochronę zasiedlonych przez cenne gatunki chrząszczy starych dębów.

Kompleksowa analiza zapisów projektu PUL w zakresie ich wpływu na środowisko nie wykazała, aby na gruntach w zarządzie nadleśnictwa mogło dojść do ich znacząco negatywnego oddziaływania.

Trzecia część *Prognozy* „Przewidywane oddziaływanie projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000” to rozdział, w którym dokonano przede wszystkim szczegółowej analizy wpływu zapisów projektu planu na siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. Ocena wskazań gospodarczych wykazała brak szczególnie uciążliwych zapisów planu dla przedmiotów ochrony, z zastrzeżeniem, że ich prawidłowa realizacja wymaga zastosowania w niektórych przypadkach ograniczeń i zaleceń szczegółowych wymienionych w prognozie oraz programie ochrony przyrody. Wskazano, że potencjalne wystąpienie negatywnego oddziaływania niektórych planowanych zadań będzie krótkookresowe i dotyczyć będzie tylko niewielkich powierzchni siedlisk przyrodniczych, powszechnie występujących na terenie nadleśnictwa. Nie spowoduje ono jednak zmniejszenia się ich powierzchni, ani nie wpłynie na zmiany w populacjach chronionych gatunków zwierząt stanowiących przedmiot ochrony danego obszaru. W wielu przypadkach planowane zabiegi oceniono pozytywnie, ponieważ są one ukierunkowane na poprawę struktury drzewostanu, stopniową eliminację obcych komponentów leśnych siedlisk przyrodniczych oraz lepsze dopasowanie składu drzewostanu do warunków siedliskowych.

W omawianej części *Prognozy* ocenie poddano również zapisy projektu PUL w stosunku do małopowierzchniowych form ochrony przyrody (użytek ekologiczny „Szczyrkowiska”), ich bezpośredniego otoczenia (ekologiczny „Szczyrkowiska”, „Stoczek”) oraz do pomników przyrody. Analiza wskazań gospodarczych w tym zakresie wykazała brak wpływu (wpływ neutralny) zapisów projektu PUL na te formy ochrony. Z kolei ocena wpływu

zapisów projektu PUL na większość elementów środowiskowych (woda, powietrze, krajobraz, klimat, zabytki, dobra materialne) wykazała neutralny wpływ. Rodzaj planowanych w PUL zabiegów gospodarczych, miejsce ich wykonania oraz rozłożenie ich w czasie na całe dziesięciolecie powodują, że pełną odpowiedzialnością można stwierdzić, że nie wywołają skutków, które mogłyby mieć istotne znaczenie dla wskazanych komponentów środowiskowa.

Ostatnia część *Prognozy* zawiera m.in. podsumowanie rozwiązań minimalizujących możliwe negatywne oddziaływania zapisów projektu PUL. W tej części *Prognozy* zamieszczono również opis procesu tworzenia i wprowadzania do PUL rozwiązań alternatywnych. Wybór rozwiązania najkorzystniejszego z punktu widzenia środowiska przyrodniczego dokonywany był na każdym etapie procesu planistycznego. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Ponadto wybór najodpowiedniejszych sposobów zagospodarowania i innych elementów Planu odbywał się podczas komisji założeń planu, w których brali udział również przedstawiciele lokalnej społeczności.

Podsumowanie wyników przeprowadzonych analiz wskazuje, że projekt Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie nie przewiduje konfliktów planu z systemem ochrony przyrody, a w szczególności możliwego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000.

III. WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ

W niniejszej Prognozie zastosowano zwroty i skróty wymagające szerszego objaśnienia.

Skróty nazw instytucji

BULiGL	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
DGLP	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
UE	Unia Europejska
WZS	Wojewódzki Zespół Specjalistyczny działający przy wojewodzie

Skróty z zakresu Natura 2000 i ochrony przyrody w Polsce

Inwentaryzacja LP	inwentaryzacja siedlisk i gatunków wykonana przez Lasy Państwowe na gruntach w zarządzie PGL LP;
OSO	obszar specjalnej ochrony (ptaków)
OZW	Obszar o Znaczeniu dla Wspólnoty (projektowany specjalny obszar ochrony (siedlisk))
SDF	standardowy formularz danych
POP	Program Ochrony Przyrody
DS	Dyrektywa Siedliskowa,
DP	Dyrektywa Ptasia
DSZ	Dyrektywa 2004/35WE, zwana „szkodową”
SOOŚ	Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko
S	gatunki ściśle chronione;
Cz	gatunki chronione częściowo;
PCzL	Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce – Zbigniew Głowaciński (Kraków 2002) lub Polska Czerwona Lista Roślin - Zarzycki K., Mirek Z., 2006, Red list of plants and fungi in Poland. Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN. Kraków

Kategoria zagrożenia wg krajowej Polskiej Czerwonej Listy Roślin i Czerwonej Listy Zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce:

- Ex wymarłe i zaginione - gatunki, których występowanie w Polsce, mimo ponownych poszukiwań, nie zostało potwierdzone na stanowiskach gdzie je zbierano, ani na innych, nowych stanowiskach.
- E wymierające - krytycznie zagrożone - taksony mocno zagrożone wymarciem, których przeżycie jest mało prawdopodobne;
- V narażone - taksony zagrożone wymieraniem, które zapewne przesuną się w najbliższej przyszłości do kategorii wyższej;
- R rzadkie - potencjalnie zagrożone wymarciem - taksony o ograniczonych zasięgach geograficznych, o małych obszarach siedliskowych lub też występujące na rozległym obszarze, ale w dużym rozproszeniu;
- Nt gatunki obecnie niezagrożone
- PCzK Polska Czerwona Księga Roślin - Kaźmierczakowa R., Zarzycki K. i in., 2001, lub Polska Czerwona Księga Zwierząt - Zbigniew Głowaciński 2001

Kategoria zagrożenia wg Polskiej Czerwonej Księgi:

- EX całkowicie wymarłe - taksony, których występowanie w Polsce, mimo ponownych poszukiwań, nie zostało potwierdzone na stanowiskach gdzie je zbierano, ani na innych, podobnych miejscach
- CR krytycznie zagrożone - taksony zagrożone wymarciem, których przeżycie jest mało prawdopodobne, jeśli nadal będą działać czynniki zagrożenia
- EN zagrożone - taksony, które zapewne przesuną się w najbliższej przyszłości do kategorii wymierających, jeśli będą nadal działać czynniki zagrożenia
- VU narażone - taksony, które mogą przesuną się w najbliższej przyszłości do kategorii wymierających, ale ryzyko jest niższe niż w przypadku wyższych kategorii zagrożenia
- NT bliskie zagrożenia - o zagrożeniu nieco poniżej kategorii VU;
- LC najmniejszej troski.
- DD niewystarczające dane - obejmuje taksony dla których, z braku wystarczających danych, na razie trudno jest przypisać dokładny stopień zagrożenia wyginięciem.
- OpCzK Czerwona Lista Kręgowców (Płazy *Amphibia*, Gady *Reptilia*, Ptaki *Aves*, Ssaki *Mammalia*) Województwa Opolskiego

Czerwona lista IUCN IUCN Red List of Threatened Species. Version 2011.2.

Siedliska przyrodnicze Natura 2000

- 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek
- 6210 Murawy kserotermiczne *Festuco-Brometea*
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion*
- 6430 Ziołorośla górskie *Adenstylion alliariae* i ziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium*
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*
- 7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis*
- 8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania
- 9110 Kwaśne buczyny *Luzulo-Fagenion*
- 9130 Żyzne buczyny *Dentario glandulosae – Fagenion*, *Galio odorati – Fagenion*
- 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe *Cephalanthero – Fagenion*
- 9170 Grąd środkowoeuropejski *Galio-Carpinetum* i subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach *Tilio plathyphyllis – Acerion pseudoplatani*
- 9190 kwaśne dąbrowy *Quercetea robori – petraeae*
- 91D0 bory i lasy bagienne *Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, łągi źródłiskowe
- 91F0 łągowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe *Ficario-Ulmetum*

Gatunki zwierząt Natura 2000

1060	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	1166	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>
1061	Modraszek nausitous <i>Maculinea nausithous</i>	1188	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>
1083	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	1308	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>
1084	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	1324	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>
1088	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	1337	Bóbr <i>Castor fiber</i>
		1355	Wydra <i>Lutra lutra</i>
		A021	Bąk <i>Botaurus stellaris</i>

A031	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	A255	Świergotek polny <i>Anthus campestris</i>
A074	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	A320	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>
A122	Derkacz <i>Crex crex</i>	A321	Muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>
A127	Żuraw <i>Grus grus</i>	A338	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>
A231	Kraska <i>Coracias garrulus</i>	A379	Ortolan <i>Emberiza hortulana</i>
A234	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>		
A236	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>		
A238	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>		
A246	Lerka <i>Lullula arborea</i>		

Skróty z zakresu leśnictwa

Biogrupa	Grupa drzew wyodrębniająca się w lesie, jako zwarta, zespolona jednostka ekologiczna.
Grunty nadleśnictwa	Grunty będące w zarządzie nadleśnictwa
TD	Typ Drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy. Najczęściej zapisywany jest np. w postaci SoDb, co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się głównie z dębów z domieszką sosny
IUL	Instrukcja Urządzania Lasu
KDO	drzewostany w klasie do odnowienia
KO	drzewostany w klasie odnowienia
KZP	Komisja Założeń Planu
NTG	Narada Techniczno Gospodarcza
Odnowienia	Odnowienia na powierzchni otwartej, odnowienia pod osłoną drzewostanu stanowi grupa prac obejmująca sztuczne odnowienia drzewostanu. Zabieg polega na wprowadzaniu uprawy drzew i krzewów na grunty leśne.
Pielęgnacje	Pielęgnacje upraw i młodników to prace obejmujące czyszczenia wczesne i czyszczenia późne. W czyszczeniach wczesnych kontynuowane są prace dążące do uzyskania składu gatunkowego zgodnego z TD. Poprawia się też, jakość drzewostanu poprzez usuwanie osobników wadliwych, uszkodzonych, rozpieraczy (drzew charakteryzujące się wadliwą

	<p>budową pnia lub korony oraz negatywnie wpływające na rozwój sąsiednich drzew). Czyszczenia późne wykonuje się w młodnikach, w których dochodzi do zwarcia, a co za tym idzie różnicowania się drzew na klasy biosocjalne. Podstawowe zadania to dalsze regulowanie składu gatunkowego oraz zagęszczenia. Ważnym zadaniem jest unieszkodliwianie rozpieraczy.</p>
PUL	Plan Urządzenia Lasu
Rębnie złożone	<p>Do rębni złożonych zalicza się rębnie częściowe IIa, IIb i IIc, rębnie gniazdowe IIIA, IIIB oraz rębnie stopniowe IVA, IVB, IVC, IVD. Rębnia częściowa zgodnie z ZHL jest to sposób zagospodarowania lasu polegający na wycinaniu drzewostanu stopniowo, poprzez klika rozłożonych w czasie cięć przerzedzających stopniowo drzewostan. Rębnię tę stosuje się w celu samoistnego obsiewu gatunków cienioznośnych, rosnących w formie w miarę jednolitych drzewostanów, lub w celu stopniowego odsłaniania występującego pod okapem drzewostanu w miarę równomiernego odnowienia gatunków cienioznośnych (Db, Bk itp.). Rębnia gniazdowa to sposób prowadzenia gospodarki leśnej, aby w wyniku zastosowanych cięć, potem nasadzeń stworzyć gatunkom cienioznośnym jak najlepsze warunki wzrostu – przy zachowaniu umiarkowanego ocienienia w dłuższym okresie czasu. Rębnia stopniowa polega na takim prowadzeniu gospodarki leśnej, aby w różnego rodzaju cięć, otrzymać w efekcie las o zróżnicowanej strukturze wiekowej, przestrzennej i gatunkowej.</p>
Rębnie zupełne	<p>Rębnia zupełna IB, IC. Zgodnie z ZHL jest to sposób zagospodarowania lasu polegający na jednorazowym usunięciu drzewostanu jednym cięciem na całej powierzchni obejmującej maksymalnie do 4 ha, w celu wprowadzenia gatunków światłożądnych</p>
SILP	System Informatyczny Lasów Państwowych
SLMN	Standard Leśnej Mapy Numerycznej

Trzebież późna	Trzebież późną rozpoczynamy, gdy słabnie intensywność przyrostu drzew na wysokość oraz słabnie proces wydzielania. Głównym celem wykonywania trzebieży późnej jest przygotowanie drzewostanu do odnowienia naturalnego. W trakcie TP (ale także TW) można rozpocząć proces przebudowy drzewostanów. Zabieg wykonuje się kilkakrotnie w ciągu dziesięcioleci. W drzewostanach użytkowanych rębniami złożonymi ostatnie wejście z TP powinien pełnić rolę cięcia przygotowawczego, czyli rozpoczęcie procesu odnowienia naturalnego.
Trzebież wczesna	Trzebież wczesną przeprowadza się w fazie drzewostanu dojrzewającego. Jest to okres, w którym drzewa najintensywniej się rozwijają, a proces wydzielania jest najsilniejszy. Celem trzebieży wczesnych jest polepszenie warunków rozwojowych najcenniejszych drzew, polepszenie stanu sanitarnego i odporności biologicznej lasu oraz polepszenie warunków przyrostowych drzew.
TSL	typ siedliskowy lasu

Skróty nazw gatunkowych drzew używanych w Planie Urządzenia Lasu

Ak	robinia akacjowa (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	Jw	klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>)
Bk	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Kl	klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)
Brz	brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	Lp	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)
Czm	czeremcha pospolita (<i>Padus avium</i>)	Md	modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)
Db	dąb (<i>Quercus sp.</i>)	Ol	olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i>)
Db c.	dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>)	Ol s.	olsza szara (<i>Alnus incana</i>)
Dg	daglezwia zielona (<i>Pseudotsuga menziesii</i>)	Os	topola osika (<i>Populus tremula</i>)
Gb	grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>)	So	sosna zwyczajna (<i>Pinus silvestris</i>)
Jd	jodła pospolita (<i>Abies alba</i>)	So c.	sosna czarna (<i>Pinus nigra</i>)
Jrz	jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)	So we.	sosna wejmutka (<i>Pinus strobus</i>)
Js	jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Św	świerk pospolity (<i>Picea abies</i>)
		Tp	topola biała (<i>Populus alba</i>)
		Wb	wierzba (<i>Salix sp.</i>)
		Wz	wiąz (<i>Ulmus sp.</i>)

Skróty nazw typów siedliskowych lasów (TSL)

Bśw	bór świeży	Lw	las wilgotny
Bw	bór wilgotny	Lł	las łąkowy
BMśw	bór mieszany świeży	OI	ols
BMw	bór mieszany wilgotny	OIJ	ols jesionowy
LMśw	las mieszany świeży	Lwyżśw	las wyżynny świeży
LMw	las mieszany wilgotny	Lwyżw	las wyżynny wilgotny
Lśw	las świeży		

IV. INFORMACJE OGÓLNE

IV.1. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA

Nadleśnictwo Strzelce Opolskie położone jest pomiędzy 17° 94' i 18° 26' długości geograficznej wschodniej oraz 50° 20' i 50° 40' szerokości geograficznej północnej. Jest ono jedną z 38 jednostek administracyjnych wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Składa się z 3 obrębów: Kadłub, Kamień Śląski, Zdieszowice, podzielonych na 13 leśnictw. Nadleśnictwo Strzelce Opolskie graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi Lasów Państwowych:

- od północy z Nadleśnictwem Opole;
- od północnego-wschodu z Nadleśnictwem Zawadzkie;
- od wschodu z Nadleśnictwem Rudziniec;
- od południa z Nadleśnictwem Kędzierzyn;
- od zachodu z Nadleśnictwem Prószków.

Pod względem przynależności administracyjnej całe Nadleśnictwo Strzelce Opolskie znajduje się w zasięgu województwa opolskiego. Położone jest w całości na terenie województwa opolskiego w obrębie następujących jednostek administracyjnych niższego rzędu:

Powiat kędzierzyńsko-kozielski:	gmina:	Kędzierzyn-Koźle Reńska Wieś
Powiat krapkowicki:	gmina:	M. Gogolin Gogolin M. Krapkowice M. Zdieszowice Zdieszowice
Powiat opolski:	gmina:	Chrząstowice Ozimek Tarnów Opolski
Powiat strzelecki:	gmina:	Izbicko Jemielnica Kolonowskie M. Leśnica Leśnica M. Strzelce Opolskie Strzelce Opolskie Ujazd

Pod względem podziału fizycznogeograficznego wg Kondrackiego (Kondracki, 2009) lasy Nadleśnictwa Strzelce Opolskie położone są w obszarze Europy Zachodniej, podobszarze Pozaalpejskiej Europy Zachodniej. Niższe jednostki fizycznogeograficzne stanowią:

- Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)
- Podprowincja: Niziny Wielkopolsko-Śląskie (318)
 - Makroregion: Nizina Śląska (318.5)
 - Mezoregion: Pradolina Wrocławska (318.52)
 - Mezoregion: Równina Opolska (318.57)
 - Mezoregion: Kotlina Raciborska (318.59)
- Prowincja: Wyżyny Polskie (34)
- Podprowincja: Wyżyna Śląsko-Krakowska (341)
 - Makroregion: Wyżyna Śląska (341.1)
 - Mezoregion: Chełm (341.11)

Lasy Nadleśnictwa Strzelce Opolskie według uszczegółowionej regionalizacji przyrodniczo-leśnej Tramplera (opracowanie SGGW, 2008) położone są w następujących jednostkach:

- Kraina: Śląska (V)
 - Mezoregion: Równina Niemodlińska (V-14)
 - Mezoregion: Płaskowyż Głubczycki (V-15)
 - Mezoregion: Pradolina Wrocławska (V-16)
 - Mezoregion: Bory Stobrawskie (V-19)
 - Mezoregion: Gogolińsko-Strzelecki (V-21)
 - Mezoregion: Lasy Raciborskie (V-22)

Według regionalizacji geobotanicznej Polski Matuszkiewicza (2008) obszar Nadleśnictwa Strzelce Opolskie leży w zasięgu następujących jednostek geobotanicznych:

Prowincja Środkowoeuropejska

Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa

- B Dział Brandenbursko-Wielkopolski
 - B.5. Kraina Dolnośląska
 - B.5.3. Okręg Borów Stobrawskich, Turawskich i Niemodlińskich
 - B.5.3.i Ozimski
 - B.5.3.j Tarnowskoopolski
 - B.5.3.l Doliny Odry „Krapkowice – Dobrzeń Wielki (125-159km)

	B.5.4.	Okręg Płaskowyżu Głubczyckiego
	B.5.4.a	Brożecki (kraniec zasięgu nadleśnictwa)
	B.5.4.e.	Doliny Odry „Ujście Olzy – Krapkowice (29-125 km)
C	Dział Wyżyn Południowopolskich	
	C.3.	Kraina Górnośląska
	C.3.2.	Okręg Rybnicko-Kędzierzyński
	C.3.2.a	Zdzieszowicki
	C.3.2.b	Kędzierzyński

IV.2. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012-2021 została opracowana na podstawie umowy nr ZI-2715-1/7/2010 zawartej dnia 24 listopada 2010 r. w Katowicach, pomiędzy BULiGL o/Brzeg a RDLP Katowice w oparciu o aktualne przepisy prawne, zawarte w aktach prawnych wymienionych w kolejnych podrozdziałach.

IV.2.1. AKTY PRAWA KRAJOWEGO

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zmianami],
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. [Dz.U. z 2009 r. nr 151 poz. 1220 wraz z późniejszymi zmianami];
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. [Dz.U. 1991 nr 101 poz. 444 z późn. zmianami; tekst jednolity - Dz.U. z 2011 r. nr 12 poz. 59];
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.];
- Ustawa Prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r. [Dz.U. 1995 nr 147 poz. 713 z późn. zmianami; tekst jednolity - Dz.U. z 2005 r. nr 127 poz. 1066].
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r. [Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627 z późn. zmianami; tekst jednolity - Dz.U. 2008 nr 25 poz. 150];
- Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie [Dz.U. 2007 nr 75 poz. 493 z późn. zmianami],
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin [Dz.U. 2012 nr 0 poz. 81],

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną [Dz.U. 2004 nr 168, poz. 1765],
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt [Dz.U. 2011 nr 237 poz. 1419],
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [Dz. U. nr 213, poz. 1397];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 30 kwietnia 2008 r. w sprawie kryteriów oceny występowania szkody w środowisku [Dz.U. 2008 nr 82 poz. 501],
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. nr 25, poz. 133);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U. 2005 nr 60 poz. 533);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2010 nr 77 poz. 510);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. 2005 nr 256 poz. 2151).

IV.2.2. AKTY PRAWA WSPÓLNOTOWEGO

- Dyrektywa Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, zwana w skrócie Dyrektywą Ptasią;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami), zwana w skrócie Dyrektywą Siedliskową;
- Dyrektywa Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, zwana w skrócie Dyrektywą Wodną;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;

- Dyrektywa Rady 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu;
- Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny.

IV.2.3. AKTY POROZUMIEŃ MIĘDZYNARODOWYCH

- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego; sporządzona w Ramsarze, dnia 2 lutego 1971 r.
- Konwencja Paryska w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego przyjęta 16 listopada 1972 r. w Paryżu;
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk sporządzona 19 września 1979 r. w Bernie.
- Konwencja Bońska o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt, sporządzona 29 czerwca 1979 r. w Bonn; w Polsce weszła w życie w 1995 r.;
- Konwencja z Rio de Janeiro o różnorodności biologicznej przyjęta 5 czerwca 1992 r., ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996 r.

IV.3. ZAKRES PROGNOZY

Zakres i szczegółowość opracowania informacji zawartych w niniejszym dokumencie są zgodne z zapisami ustawy z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustaleniami pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Katowicach a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu zawartymi w piśmie RDOŚ-16-WOOŚ-7040-040-031/09/eso z dnia 30 października 2009 roku.

Dodatkowo w trakcie sporządzania dokumentu *Prognozy* zastosowano się do obowiązujących „*Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu*” opracowanych w zespole powołanym przez Ministra Środowiska i wprowadzonych do stosowania w dniu 18 sierpnia 2011 roku.

Zakres szczegółowości prognozy określony w art. 51 ustawy z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu ...* mówi o tym, że prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami (*rozd. IV Prognozy*);
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (*rozd. IV Prognozy*);
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania (*rozd. IV Prognozy*);
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (*rozd. IV Prognozy*);
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym (*rozd. II Prognozy*).

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (*rozd. V Prognozy*);
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (*rozd. V Prognozy*);
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*rozd. V Prognozy*);
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu (*rozd. IV Prognozy*);
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy (*cały rozdz. VI Prognozy*).

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (*rozd. VII Prognozy*);
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (*rozd. VII Prognozy*).

Informacje zawarte w Prognozie zostały opracowane zgodnie z wymogami art. 52 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu ... tj. stosownie do stanu współczesnej wiedzy o zasobach przyrodniczych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, których dotyczą zapisy projektu PUL; oraz stosownie do zawartości projektu PUL i stopnia szczegółowości.

IV.4. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

Projekt planu urządzenia lasu obejmuje grunty Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie o łącznej powierzchni 19048,98 ha. Obszar terytorialnego zasięgu nadleśnictwa wynosi 664,95 km². Zawartość projektu planu, jego układ i formę poszczególnych składników określa Instrukcja Urządzania Lasu (IUL). Pewne modyfikacje układu mogą wynikać z wytycznych szczegółowo sprecyzowanych w zawieranych umowach na wykonanie projektu planu urządzenia lasu i dodatkowych ustaleniach.

Plan składa się z następujących części składowych:

- dane inwentaryzacji lasu,
- analiza gospodarki leśnej w minionym okresie,
- program ochrony przyrody,
- część planistyczna.

Części te zebrane są następujących tomach:

Elaborat zawierający:

- ogólny opis nadleśnictwa i charakterystykę lasów,
- zestawienia zbiorcze danych inwentaryzacyjnych (raporty w formie tabel i wykazów),

- analizę gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym,
- podstawy gospodarki przyszłego okresu, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej
- gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych, oraz przewidywane sposoby ich realizacji,
- określenie etatów cięć użytkowania głównego,
- zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego),
- zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu, w tym zalesień gruntów przeznaczonych
- do zalesienia, odnowienia lasu oraz pielęgnowania upraw i młodników,
- określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej,
- określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej,
- określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji.

Program ochrony przyrody nadleśnictwa obejmujący:

- kompleksowy opis stanu przyrody w nadleśnictwie, z uwzględnieniem lasów innych form własności w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa,
- podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody i sposoby realizacji tych zadań,
- mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.

Szczegółowe dane inwentaryzacyjne są zebrane dla każdego obrębu w oddzielny tom, w skład którego wchodzi:

- opis taksacyjny lasu,
- zestawienie i tabele zbiorcze.

Osobnym tomem dla każdego obrębu są **wykazy**:

- projektowanych cięć rębnych,
- projektowanych cięć przedrębnych,
- wskazań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.

Niezbędnym elementem składowym Planu są **mapy tematyczne** w różnej skali. Sporządza się je na bazie mapy numerycznej, zgodnie z SLMN:

- Mapy gospodarcze w skali 1:5000 - służą do wizualizacji przestrzennej zbioru informacji o gruntach nadleśnictwa na tle oddziałów, pododdziałów, z uwzględnieniem ważniejszych szczegółów sytuacji wewnętrznej w podziale arkuszowym formatu A1.
- Mapy przeglądowe wg obrębów leśnych w skali 1:25 000 - służą do wizualizacji przestrzennej zbioru informacji o siedliskach, drzewostanach funkcjach lasu, itp. na tle oddziałów, pododdziałów, z uwzględnieniem ważniejszych szczegółów sytuacji wewnętrznej w obrębie leśnym.
 - Mapy przeglądowe drzewostanów;
 - Mapy przeglądowe siedlisk;
 - Mapy przeglądowe cięć rębnych;
 - Mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej;
 - Mapy przeglądowe zagospodarowania rekreacyjnego;
 - Mapy przeglądowe ochrony lasu;
 - Mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej.
- Mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeglądowe w skali 1:50 000 lub 1:100 000 - służą do wizualizacji przestrzennej zbioru informacji istotnych dla gospodarki leśnej oraz ważnych do zarządzania nadleśnictwem na tle oddziałów leśnych, na podkładzie odpowiedniej mapy topograficznej.
 - Mapa sytuacyjno-przeglądowa funkcji lasów;
 - Mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych (załącznik POP);
 - Mapa sytuacyjna obszaru terytorialnego zasięgu dla nadleśnictwa.

Baza danych inwentaryzacyjnych TAKSATOR

Program Taksator służy do obsługi danych opisu taksacyjnego od momentu ich pobrania z SILP poprzez wprowadzanie informacji z dokumentów źródłowych i ich przetwarzanie, aż do ich powrotu do struktur SILP. Informacje są zapisywane w formacie *.mdb

Baza danych geometrycznych według SLMN

W bazie geometrycznej wyróżnia się warstwy podstawowe (w tym fakultatywne) i pochodne (generowane z warstw podstawowych). Dla warstw podstawowych lista atrybutów jest zredukowana do niezbędnych identyfikatorów. Obiekty poligonowe i liniowe przechowywane są w prostym formacie wektorowym, natomiast dane o obiektach punktowych znajdują się w całości w bazie opisowej systemu LAS.

Najbardziej istotnym elementem projektu planu, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są zaprojektowane zadania i wskazania gospodarcze. Rozmiar zadań gospodarczych jest wynikiem podsumowania wszystkich prac w nadleśnictwie z danego zakresu. Natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia założeń i celów projektu planu. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb. Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny. Prawidłową ocenę wpływu na środowisko można przeprowadzić, znając poziom szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w projekcie planu.

Tabela 1. Przedstawienie stopnia szczegółowości zapisów projektu PUL

Rodzaj zabiegu lub zapisu w projekcie planu	Szczegółowość informacji zapisana w projekcie planu	Opis	Skala (% pow. leśnej nadleśnictwa)
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu	100%
Etat pielęgnowania drzewostanów	Dla całego nadleśnictwa	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obligatoryjnie wykonać w 10-leciu	100%
Zalecenia zamieszczone w Programie Ochrony Przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydziałów	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu itp. Zalecenia te mają zazwyczaj charakter wskazań fakultatywnych	100%
Składy gatunkowe upraw	Zapis odnoszący się nie do konkretnego wydziału, ale do typów siedliskowych lasu w ramach TD	Zaplanowane dla każdego TSL składy gatunkowe są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu	
Bez wskazań	Do konkretnego wydziału	Wydziały w których nie zaplanowano żadnych zabiegów	9,6%
Odnowienia	Do konkretnego wydziału	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem. Grunt leśny, w myśl ustawy o lasach powinien być w ciągu 5 lat od wycięcia, odnowiony	1,2%
Pielęgnacje upraw	Do konkretnego wydziału	Zabiegi pielęgnacyjne dążące do uzyskania młodnika o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem, odpowiednim zwarcie i przyjętej formie zmieszania.	4,0%

Rodzaj zabiegu lub zapisu w projekcie planu	Szczegółowość informacji zapisana w projekcie planu	Opis	Skala (% pow. leśnej nadleśnictwa)
Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Do konkretnego wydzielenia	Zabieg pielęgnacyjny w młodnikach, tyczkownikach i drągowinach polegające na usuwaniu drzew wadliwych, niepożądanych dążąc do uzyskania odpowiedniego drzewostanu dojrzewającego.	28,5%
Trzebież późna	Do konkretnego wydzielenia	Zabieg pielęgnacyjny w drzewostanach dojrzewających polegający na regulowaniu zagęszczenia drzew poprawiający zwiększenie przestrzeni życiowej drzew	32,5%
Rębnie złożone	Do konkretnego wydzielenia	Użytkowanie polegające na częściowym lub stopniowym usuwaniu drzewostanu z nad młodego pokolenia w trakcie dość długiego okresu czasu	19,6%
Rębnia zupełna	Do konkretnego wydzielenia	Użytkowanie rębnią zupełną wiąże się z usunięciem 95% powierzchni drzewostanu (maksymalnie do 4 ha)	4,5%

Tabela 2. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa na 1. rok obowiązywania PUL i zadań wynikających z projektu PUL

Rodzaj powierzchni	Obr. Kadłub	Obr. Kamień Śląski	Obr. Zdieszowice	Nadleśnictwo Strzelce Opolskie		
	ha	ha	ha	ha	%	
Wg pełnionych funkcji						
Lasy rezerwatowe	-	46,8	164,44	211,24	1,19	
Lasy ochronne	1567,42	297,68	4089,29	5954,39	33,51	
Lasy gospodarcze	5288,19	5990,59	322,35	11601,13	65,3	
Razem	6855,61	6335,07	4576,08	17766,76	100	
Grunty leśne zalesione						
Klasy wieku	I (1-20)	1247,24	1017,34	596,70	2861,28	15,02
	II (21-40)	1731,47	1202,19	501,86	3435,52	18,04
	III (41-60)	1688,58	1150,15	992,67	3811,40	20,01
	IV (61-80)	818,44	968,74	660,71	24473,89	12,85
	V (81-100)	849,42	895,86	602,88	2348,16	12,33
	VI (101-120)	323,18	207,62	156,51	687,31	3,61
	VII (121-140)	71,74	106,94	349,71	528,39	2,77
	VIII (141 i starsze)	20,86	39,08	238,71	298,25	1,57
	KO	41,27	522,60	410,89	974,78	5,12
KDO	0	90,38	28,21	118,59	0,62	
Razem grunty leśne zalesione	6772,22	6200,90	4538,45	17511,57	91,93	

Rodzaj powierzchni	Obr. Kadłub	Obr. Kamień Śląski	Obr. Zdzieszowice	Nadleśnictwo Strzelce Opolskie	
	ha	ha	ha	ha	%
Grunty leśne niezalesione					
W produkcji ubocznej	1,91	2,99	1,09	5,99	0,03
Do odnowienia	77,94	42,82	16,73	137,49	0,72
Pozostałe	3,54	88,36	19,81	111,71	0,59
Razem grunty leśne niezalesione	83,39	134,17	37,63	255,19	1,34
Grunty związane z gosp. leśną	190,91	185,2	101,86	477,97	2,51
Grunty nieleśne					
Do zalesienia	0	0	0	0	0
Pozostałe	446,99	213,22	144,18	804,79	4,22
Razem grunty nieleśne	446,99	213,62	144,18	804,79	4,22
Grunty ogólnie	7493,51	6733,49	4821,98	19049,52*	100,00

* w tym współwłasności

Tabela 3. Zestawienie powierzchni zaplanowanych zadań gospodarczych

Powierzchnia	Obr. Kadłub	Obr. Kamień Śląski	Obr. Zdzieszowice	Nadleśnictwo Strzelce Opolskie	
Zadania obligatoryjne					
Pozyskanie drewna	ha - pow.	5235,7	4742,2	3312,31	13290,21
	m ³ brutto	417034	444279	303435	1200780
	m ³ netto	341223	366754	252868	960845
Etat cięć w użytkowaniu rębnym	ha - pow.	945,20	1411,11	1430,60	3786,97
	m ³ brutto	216785	266264	209205	728286
	m ³ netto	180966	224283	177380	582629
<i>w tym nie zaliczone na poczet przyjętego etatu</i>	m ³ brutto	1424	1190	1355	3969
	m ³ netto	1197	1011	1188	3396
Szacunkowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym	ha - pow.	4290,50	3331,09	1881,71	9503,30
	m ³ brutto	198825	176825	92875	468525
	m ³ netto	159060	141460	74300	374820
Pielęgnowanie lasu	ha – pow.	264,78	357,27	266,3	888,35
Pielęgnowanie zinwentaryzowanych upraw	ha – pow.	264,78	357,27	266,30	888,35
Pielęgnowanie zinwentaryzowanych młodników	ha – pow.	585,10	640,41	528,09	1753,60
Trzebieże	ha – pow.	4290,50	3331,09	1881,71	9503,30

Powierzchnia	Obr. Kadłub	Obr. Kamień Śląski	Obr. Zdzieszowice	Nadleśnictwo Strzelce Opolskie
Zadania określone kierunkowo - zadania dotyczące zalesień i odnowień – pow. [ha]				
Zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego)	0	0	0	0
Odnowienia halizn, płazowin i zrębów	77,94	42,82	16,71	137,49
Orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębne	650,36	680,26	608,67	1939,29
- w tym zrębami zupełnymi	414,66	86,07	86,87	587,6
Orientacyjna powierzchnia podsadzeń, dolesień i uzupełnień	60,25	33,06	27,79	121,10
Orientacyjna powierzchnia wprowadzania podszytów	0	0	0	0
Orientacyjna powierzchnia melioracji	751,50	753,45	636,55	2141,5
- w tym wodnych	0	0	0	0
Pielęgnowanie nowo zakładanych upraw	0	0	0	0

IV.5. GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

Cele urządzania lasu są wymienione w Ustawie o lasach w Art. 6.1.a:

(...) działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów (...)

Cele, dla których sporządzono projekt PUL, przedstawiają się następująco:

- inwentaryzacja zasobów przyrodniczo-leśnych,
- rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach,
- rozpoznanie i ocena stanu lasu, w tym jego struktury, zapasu produkcyjnego
- ocena zagrożeń lasu,
- określenie długo- i średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach,
- identyfikacja funkcji lasu oraz podział lasów wg pełnionych funkcji,
- sporządzenie projektu planów szczegółowych (cięć, hodowli, zalesień),

- ustalenie zadań ramowych (ochrona lasu, ochrona przyrody w lasach),
- opracowanie map gospodarczych i tematycznych.

Wymienione powyżej cele planu mają być realizowane poprzez:

- stopniowe dostosowywanie składów gatunkowych biocenoz leśnych do warunków biotopu w trakcie naturalnych bądź kierowanych procesów przebudowy,
- skuteczną ochronę cennych elementów flory i fauny, w szczególności opisanych w programie ochrony przyrody obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz obiektów nie objętych ochroną prawną, a cennych i ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej,
- zabezpieczenie takiej ilości zasobów leśnych, która zapewnia prawidłową relację między zapotrzebowaniem rynku na ekologiczny surowiec – drewno, a zapewnieniem trwałego przyrostu zasobów leśnych. Trzeba to realizować poprzez wyważenie wielkości pozyskania w stosunku do przyrostu oraz przestrzeganie zoptymalizowanych etatów użytkowania,
- preferowania w ekonomicznie i przyrodniczo uzasadnionych przypadkach naturalnego procesu odnawiania lasu, a także jak najpełniejszego wykorzystywania naturalnych procesów zachodzących w drzewostanach,
- w lasach ochronnych wykonywanie zabiegów w sposób zapewniający zachowanie dominującej, ochronnej funkcji lasu,
- uwzględnianie, na każdym etapie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki, społecznych i ochronnych zapotrzebowań.

IV.6. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

IV.6.1. METODYKA PRZYPISANIA WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH DO PRZEDMIOTÓW OCHRONY

Na potrzeby analiz prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono agregację i uproszczenie wskazań gospodarczych zaprojektowanych dla wydzieleń w PUL. Podstawowym założeniem było przypisanie jednej, dominującej z punktu widzenia potencjalnego wpływu na środowisko, wskazówki dla każdego wydzielenia (np. w wydzieleniach z zaprojektowaną rębnią zawsze projektowane są również: AGROT, ODN-ZŁOŻ lub ODN-ZRB, PIEL, ponieważ są częścią procesu odnowienia, jednak na potrzeby analiz prognozy przypisywano tylko rębnię, ponieważ z tej grupy czynności jej wpływ na środowisko jest na pewno najbardziej istotny.

Wynikiem pracy było utworzenie następujących grup wskazań gospodarczych projektowanych w PUL:

- grupa „pielęgnacje” utworzona z następujących pozycji planu: pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne;
- grupa „pielęgnacje młodszych drzewostanów” utworzona z pozycji: czyszczenia późne, pozyskanie w czyszczeniach późnych, trzebieże wczesne;
- grupa „odnowienia” utworzona z pozycji zawierających odnowienie zrębów lub odnowienie po rębniach złożonych, odnowienia luk oraz halizn;
- grupa „trzebieże późne”, zawierająca pozycje z zaplanowanymi trzebieżami późnymi;
- grupa „rębnia zupełna”, zawierająca rębnie zupełną;
- grupa „rębnia złożona” utworzona z pozycji zawierających rębnię II, III, IV lub V;
- grupa „zalesienia” utworzona z pozycji zawierających zalesienia nieużytków i gruntów porolnych;
- grupa „melioracje” utworzona z pozycji zawierających wskazówkę lokalnej regulacji stosunków wodnych.

Posługując się dostępnymi inwentaryzacjami przyrodniczymi opracowano spójną bazę danych przestrzennych o siedliskach przyrodniczych zgodnie z ustaloną hierarchią ważności: prace Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego, Inwentaryzacja Lasów Państwowych z 2007 roku, informacje z projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Góra św. Anny PLH160002 (wybrane i sprawdzone płaty siedlisk przyrodniczych), inne dostępne informacje przekazane przez konsultantów projektu planu urządzenia lasu oraz taksatorów po dokonanej weryfikacji terenowej. Jako granice płatów siedlisk przyrodniczych występujących powierzchniowo dla inwentaryzacji LP 2007 przyjęto granice wydziałów leśnych obowiązujących na dzień sporządzenia inwentaryzacji.

W związku z niepokrywaniem się w większości przypadków granic siedlisk przyrodniczych (różnych źródeł) z granicami wydziałów leśnych wg nowego podziału powierzchniowego na dzień 1.01.2012, przyjęto następującą metodę przypisania informacji o siedlisku przyrodniczym do wydziału leśnego.

Dla płatów siedlisk przyrodniczych, które zajmują więcej niż 50% powierzchni wydziału, przyjęto zasadę przypisania informacji o występowaniu powierzchniowego siedliska przyrodniczego w całym wydziale leśnym. Rozwiązanie to pozwoliło na wprowadzenie ograniczeń lub zmianę zabiegów gospodarczych w uzasadnionych przypadkach w wydziałach leśnych i zabezpieczenie przed zniszczeniem płatów siedlisk znajdujących się w ich obrębie. Tylko w wybranych sytuacjach przeprowadzona analiza pozwalała umożliwić przeprowadzenie zabiegu poza płatem siedliska przyrodniczego zlokalizowanego w wydziale z przypisanym siedliskiem powierzchniowym. Takie odstępstwo zawsze było odpowiednio komentowane i opatrywane wskazaniem minimalizującymi potencjalnie negatywny wpływ planowanego zabiegu na siedlisko

przyrodnicze. W przypadku siedlisk opisanych powierzchniowo pojedynczemu wydzieleniu leśnemu mogła być przypisana informacja o występowaniu wyłącznie jednego siedliska przyrodniczego.

Do siedlisk występujących we fragmentach zaliczono: wszystkie siedliska zinwentaryzowane punktowo wymienione w podanych powyżej źródłach danych oraz płyty siedlisk (z warstw powierzchniowych) zajmujące więcej niż 0,01 ha i mniej niż połowę powierzchni wydzielenia leśnego. Informacje o występowaniu siedlisk przyrodniczych o powierzchni mniejszej niż 1 ar usuwano z bazy danych o siedliskach przyrodniczych. Takie postępowanie spowodowane było dużą liczbą błędów, które zaobserwowano w trakcie analizy rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych po przecięciu ich warstwą wydzielenia leśnego zgodną z aktualnym podziałem powierzchniowym. W przypadku siedlisk opisanych fragmentarycznie w jednym wydzieleniu leśnym możliwe było przypisanie informacji o występowaniu kilku siedlisk przyrodniczych. Wszystkie informacje o siedliskach przyrodniczych zapisywane są w bazie Taksator i widoczne są w opisie taksacyjnym wydzielenia. W nadleśnictwie nie zinwentaryzowano siedlisk liniowo.

W kolejnym kroku z analizy siedlisk przyrodniczych wykluczono siedliska zinwentaryzowane w drzewostanach związanych z nasiennictwem i selekcją z uwagi na cele i metody prowadzonej tam gospodarki leśnej. W drzewostanach nasiennych oraz w blokach upraw pochodnych gospodarka leśna prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a na zarządcy terenu spoczywa obowiązek prowadzenia działań związanych z nasiennictwem i selekcją bez możliwości przerwania procesu zapoczątkowanego w poprzednich cyklach urzędniowych. Korekcie poddano również wydzielenia rażąco niezgodne pod względem zapisów w ewidencji gruntów z określonym siedliskiem przyrodniczym. Informacje o siedlisku przyrodniczym pomijano m.in. na drogach, urządzeniach wodnych, budynkach oraz w przypadku, gdy np. zinwentaryzowano siedlisko leśne na gruntach nieleśnych (pastwisko, rów, rola, sad, itp.).

Rozbieżności pomiędzy wykazem siedlisk przyrodniczych wg inwentaryzacji Lasów Państwowych z 2007 roku a siedliskami przyrodniczymi przyjętymi do analizy wpływu zapisów projektu PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie zostały zamieszczone w rozdziale V.1.12.1 *Prognozy*.

IV.6.2. KRYTERIA I SPOSÓB OCENY WPLYWU REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

Ocena wpływu zapisów projektu planu na poszczególne elementy środowiska wynika z wiedzy eksperckiej z uwagi na brak jednoznacznych wytycznych w tej sprawie oraz, że w większości przypadków trudne jest przyjęcie obiektywnych kryteriów. Przy sporządzaniu oceny wykorzystano macierze oceny, w których przyjęto następujące kody:

- + oddziaływanie pozytywne,
- oddziaływanie negatywne,
- 0 brak oddziaływania lub oddziaływanie neutralne,
- 1 oddziaływanie krótkoterminowe,
- 2 oddziaływanie średnioterminowe,
- 3 oddziaływanie długoterminowe.

Powyższe przyjęte kryteria kodowania ocen wpływu dotyczą oddziaływań o charakterze nieznaczającym, bezpośrednim. W sytuacji wystąpienia oddziaływania znaczącego pozytywnego lub negatywnego przypadki tego typu zostały opisane w osobnym rozdziale *Prognozy*. Z kolei przypadki, w których istniała potencjalna możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego, pośredniego lub wtórnego opisywano dodatkowo w poszczególnych podrozdziałach rozdziału VI.

Wpływ zapisów projektu planu urządzenia lasu na gatunki Natura 2000 analizowano dla gatunków, dla których w SDF obszaru przyjęto ocenę ogólną A, B lub C. Wpływ na siedliska przyrodnicze analizowano dla wszystkich typów siedlisk przyrodniczych stwierdzonych w granicach specjalnych obszarów ochrony siedlisk.

IV.6.3. ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT CHRONIONYCH I CENNYCH GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

Informacje dotyczące lokalizacji stanowisk roślin chronionych, grzybów i zwierząt zebrane zostały z następujących źródeł:

- informacje na temat lokalizacji chronionych gatunków grzybów: opracowanie Kozaka i Mleczki (Waloryzacja chronionych i zagrożonych grzybów województwa opolskiego wraz z propozycją programu czynnej i biernej ochrony) wykonane na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu oraz dane z przeprowadzonej taksacji lasów nadleśnictwa;

- informacje na temat lokalizacji chronionych gatunków roślin: dane na temat rozmieszczenia roślin zagrożonych i chronionych na terenie Opolszczyzny dr Nowaka, dane z przeprowadzonej taksacji lasów nadleśnictwa, informacje z Programów Ochrony Środowiska gmin w zasięgu granic nadleśnictwa, dane z nadleśnictwa;

- informacje na temat lokalizacji chronionych gatunków zwierząt: materiały kartograficzne z waloryzacji przyrodniczych gmin w zasięgu granic nadleśnictwa, dane z nadleśnictwa, informacje z inwentaryzacji Lasów Państwowych (2007);

- informacje na temat chronionych gatunków zwierząt o nieznannej lokalizacji obserwowanych w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa: dane z Programów Ochrony Środowiska gmin w zasięgu granic nadleśnictwa, informacje uzyskane od pracowników Nadleśnictwa Strzelce Opolskie oraz osób prowadzących obserwacje faunistyczne na terenie nadleśnictwa (m.in. M. Stajszczyk);

- monitoring GIOŚ w obrębie granic nadleśnictwa;
- Standardowe Formularze Danych obszarów Natura 2000;
- informacje z projektu PZO dla obszaru Natura 2000 „Góra św. Anny”.

IV.6.4. ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT GRANIC OBSZARÓW NATURA 2000

Granice obszarów Natura 2000 przyjęto według stanu przekazanego do Komisji Europejskiej 30 października 2009 roku. Granice obszarów specjalnej ochrony (OSO) przyjęto zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

IV.7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PUL ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitorowanie realizacji obligacyjnych zadań gospodarczych powinno być przeprowadzane przez organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych. Śledzenie skutków realizacji postanowień planu należy oprzeć na monitoringu następujących wskaźników:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000,
- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii użytkowania dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym,
- zestawienie gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych.

Skutki realizacji zadań zleconych z zakresu ochrony przyrody powinny być monitorowane w cyklu 10-letnim. Jest to związane z cyklem sporządzania planów urządzenia lasu i jednocześnie najbardziej wiarygodnymi informacjami wynikającymi z inwentaryzacji terenowej przeprowadzanej przez obiektywną instytucję.

IV.8. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU PUL

Nadleśnictwo Strzelce Opolskie położone jest w dość dużym oddaleniu od granicy państwa. Do najbliższej granicy z Czechami odległość wynosi ponad 23 kilometry. Ze względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w projekcie PUL, nie stwierdza się, aby możliwe było transgraniczne oddziaływanie zapisów projektu PUL na środowisko.

IV.9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PUL

Dokumentami międzynarodowymi, istotnymi z punktu widzenia realizacji są:

Konwencja o różnorodności biologicznej – celem konwencji jest ochrona światowych zasobów różnorodności biologicznej ma wszystkich trzech poziomach, tzn. w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami. Konwencja uznaje też, że ochrona różnorodności biologicznej jest wspólną troską ludzkości i integralną częścią procesu rozwoju świata. W aspekcie praktycznym wyraża się to m.in. jednakowym traktowaniem wszelkich ekotypów gatunków, ochroną siedlisk ubogich, o niewielkiej liczbie gatunków, które wcześniej nie były traktowane jako równorzędne z siedliskami bogatymi w gatunki.

W projekcie planu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie nie przewiduje się działań mogących naruszyć zasoby różnorodności biologicznej. Planowane są natomiast działania, które w długiej perspektywie czasowej będą sprzyjać zwiększaniu bioróżnorodności na niektórych obszarach nadleśnictwa. Działania te dotyczą przede wszystkim planowanej przebudowy drzewostanów w miejscach, gdzie drzewostan jest niezgodny z siedliskiem.

Konwencja Berneńska – celem niniejszej konwencji jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw, oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na ochronę europejskich gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Na terenie nadleśnictwa występują chronione gatunki roślin figurujące na liście załącznika I Konwencji Berneńskiej (widłoząb zielony – stanowisko monitoringowe GIOŚ, obuwik pospolity) oraz szereg chronionych gatunków zwierząt, szczególnie ptaków, wpisanych na listę II załącznika Konwencji Berneńskiej. Nie przewiduje się, aby realizacja zapisów projektu planu mogła wpłynąć negatywnie na te gatunki.

Konwencja Bońska – celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Określa ona listę oraz sposoby ochrony wędrownych gatunków zwierząt. Za migrujące uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice jurysdykcji państwowej w różnych cyklach życiowych.

Na terenie nadleśnictwa występują chronione gatunki zwierząt objęte Konwencją Bońska, którymi są m.in.: bielik, podgorzałka (jedynie zalatująca), perkoz rdzawoszyi (poza gruntami LP), bocian czarny, bocian biały (poza gruntami LP), żuraw i nietoperze z rodziny

Vespertilionidae. Nie przewiduje się, aby realizacja zapisów projektu planu mogła wpłynąć negatywnie na te gatunki.

Na poziomie Wspólnoty Europejskiej brak jest szczegółowych wytycznych dotyczących prowadzenia gospodarki leśnej w poszczególnych krajach członkowskich. Unia Europejska określa natomiast ogólne zasady postępowania w dziedzinie ochrony przyrody.

Podstawowym aktem prawnym, w którym przywołano konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego” jest Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską. W art. 6 tego dokumentu jest mowa o tym, że: „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, o których mowa w artykule 3., w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego”.

Aktami prawa wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy. W zakresie ochrony przyrody, na terenie nadleśnictwa mają zastosowanie głównie trzy dyrektywy. Są to wspomniane już poprzednio Dyrektywa Ptasia (DP) i Dyrektywa Siedliskowa (DS).

Celem Dyrektywy Ptasiej jest zapewnienie ochrony gatunków ptaków lęgowych oraz migrujących na terenie Wspólnoty Europejskiej. W Dyrektywie wyszczególnione są gatunki, dla których ochrony tworzone są Obszary Specjalnej Ochrony (OSO). Teren Nadleśnictwa Strzelce Opolskie znajduje się poza zasięgiem Obszarów Specjalnej Ochrony.

Dyrektywa Siedliskowa ma na celu zapewnienie różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium państw członkowskich. Dyrektywa Siedliskowa ochroną obejmuje również gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) i ich siedliska.

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Opolskie znajdują się cztery obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW), ale tylko trzy obejmują grunty w zarządzie Lasów Państwowych.

Dyrektywa „Szkodowa” określa sposoby postępowania oraz zapobiegania skutkom szkody w środowisku. W zakresie ujętym projektem planu, dyrektywa odnosi się do szkody jako „mierzalnej, negatywnej zmiany w zasobach naturalnych lub mierzalnego osłabienia użyteczności zasobów naturalnych”. Szkada oznacza również „szkodę wyrządzoną gatunkom chronionym i w siedliskach przyrodniczych, które stanowią dowolną szkodę mającą znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony takich siedlisk lub gatunków”.

Sporządzanie Prognozy, jako elementu procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest dążeniem do ustalenia, czy i w jaki sposób zapisy projektu Planu mogą naruszać wymogi DSZ.

Dokumentami krajowymi, w których określono cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu są:

Ustawa o ochronie przyrody. Jest to dokument określający cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej, nieożywionej oraz krajobrazu. Ochrona przyrody w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów,
- roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia,
- siedlisk przyrodniczych,
- siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
- krajobrazu,
- zadrzewień.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016. Jest to dokument określający ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony przyrody i wdrażania idei zrównoważonego rozwoju. W ustaleniach w zakresie gospodarki leśnej dokument ten odnosi się głównie do 4 problemów:

- dostosowania składów gatunkowych drzewostanów do siedliska,
- zwiększania różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenoz leśnych.

Polityka leśna państwa z 1997 r. Dokument wyznaczający ogólne ramy prowadzenia gospodarki leśnej, szczególnie w okresie jej przechodzenia z modelu surowcowego na model „proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej”. Jest to realizowane przez szereg działań, z których najważniejsze to:

- zwiększanie zasobów drzewnych i lesistości,
- poprawa stanu i ochrona lasu tak, aby mogły one w szerszy sposób spełniać różnorodne funkcje,
- zwiększanie różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenoz leśnych oraz różnorodności ekosystemów w kompleksach leśnych,
- zapewnienia w oparciu o Ustawę o ochronie przyrody, Ustawę o lasach oraz Ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ochrony wszystkim lasom, a szczególnie najcenniejszym ekosystemom oraz kluczowym i rzadkim elementom biocenoz leśnych.

Krajowy program zwiększania lesistości. Aktualizacja 2003 r. Dokument planistyczny określający cele, zasięg i sposób powiększania powierzchni leśnej kraju, w początkowych założeniach do ok. 30% w 2020 r. i 33% w 2050 r. Program operuje gminą, jako podstawową jednostką, dla której określone są wskaźniki preferencji zalesienia. Realizacja KPZL napotyka jednak na coraz większe problemy, związane głównie z podażą gruntów pod zalesienie (wejście w życie Programu rozwoju obszarów wiejskich, uwarunkowania przyrodnicze).

Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej. Dokument opracowany jako efekt wdrażania w życie Konwencji z Rio de Janeiro (Konwencja o różnorodności biologicznej). Realizację ustaleń strategii prowadzi się poprzez:

- uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych,
- zachowanie pełni zmienności drzew leśnych,
- pełne oparcie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych,
- skuteczną ochronę i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno-błotnych w lasach,
- ukształtowanie stref przejścia (ekotonów) na skrajach lasu,
- ochronę obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej,
- zapewnienie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu,
- skuteczną ochronę i umiarkowane użytkowanie różnorodności biologicznej w lasach niepaństwowych.

IV.10. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU Z INNYMI DOKUMENTAMI, W TYM Z DOKUMENTAMI, DLA KTÓRYCH ZOSTAŁY PRZEPROWADZONE STRATEGICZNE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ustalenia w projekcie planu urządzania lasu wiążą się z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanymi dla gmin znajdujących się w zasięgu granic nadleśnictwa. W planach tych określone są m.in. obszary przeznaczone do zalesienia. W Nadleśnictwie Strzelce Opolskie projekt planu nie przewiduje się zalesień na okres 2012-2021, wobec tego ustalenia miejscowe plany zagospodarowania nie mają odniesienia do zapisów projektu planu urządzania lasu.

Dokumentami planistycznymi powiązаныmi z projektem PUL są również plany ochrony dla powierzchniowych form ochrony przyrody wynikające z Rozporządzenia Ministra

Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz.U. 2005 nr 94 poz. 794).

W obszarze oddziaływania projektu PUL znajduje się sześć rezerwatów przyrody. Obiekty te posiadają aktualnie ustanowione zadania ochronne wprowadzone zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu:

- Zarządzenie Nr 20/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Biesiec”.
- Zarządzenie Nr 21/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Boże Oko”.
- Zarządzenie Nr 23/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Grafik”.
- Zarządzenie Nr 25/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Kamień Śląski”.
- Zarządzenie Nr 24/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Lesisko”.
- Zarządzenie Nr 22/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Tęczynów”.

W projekcie PUL nie są planowane żadne działania w obrębie w/w rezerwatów, dlatego nie przewiduje się konfliktu pomiędzy celami ochrony tych obiektów a zapisami projektu PUL.

W Nadleśnictwie Strzelce Opolskie zlokalizowany jest jeden park krajobrazowy, który posiada aktualny plan ochrony zatwierdzony rozporządzeniem Wojewody Opolskiego nr 0151/P/1/09 (Dz. Urz. Woj. Opolskiego 2009.25.412). Powiązanie tego dokumentu z projektem PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie następuje w zakresie celów ochrony przyrody Parku określonych w rozdziale 1 §2. dotyczących:

- ochrony siedlisk przyrodniczych;
- ochrony gatunków roślin, grzybów oraz ich siedlisk;
- ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk.

Zapisy projektu PUL nie są sprzeczne z w/w celami ochrony przyrody Parku. W sytuacjach przewidywanego wystąpienia potencjalnie negatywnego oddziaływania niektórych zapisów projektu PUL na chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt w Prognozie zostały zamieszczone odpowiednie zapisy mówiące o sposobie minimalizacji tego typu oddziaływań. W formułowaniu tych zapisów wzięto pod uwagę również wytyczne wyszczególnione w planie ochrony Parku w rozdziale 5 §9.1. oraz 8 §19.

Innymi dokumentami planistycznymi powiązanymi z projektem PUL są plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska

z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000. Obecnie w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Opolskie znajduje się tylko jeden obszar Natura 2000, który posiada zatwierdzony Planów Zadań Ochronnych (zarządzenie nr 11/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 13 kwietnia 2012 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góra Świętej Anny PLH160002 - Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego nr 584 z dnia 19 kwietnia 2012 r.). Zapisy PZO dla OZW Góra Świętej Anny zostały uwzględnione w projekcie PUL i Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie.

Dokumentami powiązаныmi z projektem PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie są również plany urządzenia lasu dla nadleśnictw bezpośrednio z nim sąsiadujących, tj. Nadleśnictwa Opole, Zawadzkie, Rudziniec, Kędzierzyn i Prószków. Powiązanie to dotyczy jedynie ustalenia granic pomiędzy nadleśnictwami i ponadto w żaden sposób nie odnosi się wprost do Nadleśnictwa Strzelce Opolskie. Dotychczas dla żadnego z planów urządzenia lasu spośród wszystkich nadleśnictw w sąsiedztwie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie nie była przeprowadzana procedura SOOŚ.

Innymi dokumentami powiązаныmi z PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie są:

- Program Ochrony Środowiska województwa opolskiego na lata 2007-2010 z perspektywą do roku 2014;
- Programy ochrony środowiska powiatów i gmin, w granicach których zlokalizowane są grunty nadleśnictwa;
- Prognozy oddziaływania na środowisko projektów w/w dokumentów.

W powyższych dokumentach opisano kompleksowy stan środowiska na terenie poszczególnych jednostek administracyjnych i określono kierunki i zadania w zakresie m.in. ochrony przyrody. Część z zadań wyznaczona została w zakresie leśnictwa i ochrony przyrody i należały do nich m.in.:

- powiększanie areалу lasów;
- utrzymanie odpowiedniej kondycji zdrowotnej lasów;
- utrzymanie małej retencji w lasach;
- zachowanie istniejących form ochrony przyrody i stosowanie ustaleń zawartych w ich planach ochrony;
- zachowanie i ochrona siedlisk i stanowisk roślin prawnie chronionych;
- zachowanie w dolinach rzek lasów łęgowych, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych;
- wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno - krajoznawczych i edukacyjnych.

Większość z tych celów i zadań jest spójna z założeniami Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie oraz projektem PUL na okres 2012-2021 i jest, była lub będzie realizowana przez nadleśnictwo.

Na terenie gmin znajdujących się w zasięgu granic nadleśnictwa realizowane są przedsięwzięcia wymagające przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz obszar Natura 2000. Należą do nich głównie przedsięwzięcia związane z realizacją budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz dróg. Działania te nie mają istotnego wpływu na stan środowiska leśnego i nie wymagają uwzględnienia ich w założeniach opracowywanej prognozy.

V. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

V.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W GRANICACH ZASIĘGU TERYTORIALNEGO NADLEŚNICTWA

V.1.1. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Prowadzone w ramach prac nad programem ochrony przyrody Nadleśnictwa Strzelce Opolskie prace przyczyniły się do poznania aktualnego stanu i liczby chronionych obszarów oraz obiektów na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie. Obszary te stanowią o bioróżnorodności terenu nadleśnictwa, ponieważ zabezpieczają najcenniejsze elementy przyrodnicze tego obszaru. Do obszarów tych należą rezerваты przyrody, obszary Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu, park krajobrazowy, użytki ekologiczne. W granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa zlokalizowanych jest też szereg pomników przyrody oraz chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Wyżej wymienione elementy przyrodnicze decydują o bioróżnorodności obszaru nadleśnictwa i są szczegółowo scharakteryzowane w kolejnych rozdziałach.

V.1.2. LUDZIE

Potencjalny wpływ zapisów PUL na ludzi będzie analizowany w odniesieniu do pracowników leśnych, realizujących w terenie zadania gospodarcze zapisane w projekcie planu oraz pozostałych osób korzystających z zasobów leśnych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Opolskie. Dotyczy to szczególnie ludzi, którzy korzystają z terenów leśnych w celach turystycznych, poznawczych i wypoczynkowych.

V.1.3. ZWIERZĘTA

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie stwierdzono 279 gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową lub zagrożonych w skali Europy, kraju i regionu Opolszczyzny, z czego 32 gatunki ssaków, 203 gatunków ptaków (w tym 4 łownych), 18 gatunków płazów i gadów oraz 30 gatunków bezkręgowców. Listę zwierząt chronionych sporządzono na podstawie inwentaryzacji gmin znajdujących się w zasięgu granic nadleśnictwa, danych Lasów Państwowych, danych z nadleśnictwa, publikacji naukowych z terenu Opolszczyzny oraz informacji od lokalnie działających ekspertów. Analizy wpływu zapisów projektu PUL dokonano tylko w stosunku do gatunków, które są związane z siedliskami leśnymi, strefami ekotonowymi lasu oraz z siedliskami nieleśnymi mogącymi występować w mozaice z drzewostanem. Wpływ zapisów Projektu PUL na tego typu gatunki rozpatrywano głównie w odniesieniu do ich potencjalnych siedlisk, ponieważ w dostępnych materiałach źródłowych brak było informacji o dokładnej lokalizacji poszczególnych gatunków zwierząt. Takie

informacje były dostępne jedynie dla: bobra *Castor fiber*, mopka *Barbastella barbastellus*, nocka dużego *Myotis myotis*, wydry *Lutra lutra*, bąka *Botaurus stellaris*, derkacza *Crex crex*, żurawia *Grus grus*, minoga strumieniowego *Lampetra planeri*, czerwończyka nieparka *Lycaena dispar*, jelonka rogacza *Lucanus cervus*, kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*, pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*, modraszka nausitousa *Maculinea nausithous* i kumaka nizinnego *Bombina bombina*.

W tabeli poniżej zamieszczono gatunki związane z siedliskami leśnymi, przejściowymi, które stwierdzono na gruntach w zarządzie nadleśnictwa lub które występują na nich z dużym prawdopodobieństwem. Pozostałe gatunki zamieszczone na liście gatunków zwierząt w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie zajmują siedliska nieleśne, dla których zapisy projektu PUL pozostają neutralne. Do tej grupy należy szereg gatunków związanych z terenami otwartymi, osiedlami ludzkimi, wodami i terenami wodno-błotnymi.

Tabela 4. Wykaz chronionych i/lub zagrożonych gatunków zwierząt występujących potencjalnie na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych

Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja	
Wykaz chronionych gatunków ssaków, związanych z siedliskami leśnymi lub przyleśnymi, występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych			
Borowiaczek <i>Nyctalus leisleri</i>	PCzL – VU, PCzK – VU, OpCzK – NT	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk	
Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>	OpCzK – LC		
Bóbr <i>Castor fiber</i>		Obr 3: 161h; 164d;	
Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i>	OpCzK – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk	
Gacek szary <i>Plecotus austriacus</i>	OpCzK – LC		
Gronostaj <i>Mustela erminea</i>			
Jeż wschodni <i>Erinaceus concolor</i>			
Karlik większy <i>Pipistrellus nathusii</i>	OpCzK – LC		
Koszatka <i>Dryomys nitedula</i>	PCzL – NT, PCzK – NT, OpCzK – EN		
Kret <i>Talpa europaea</i>			
Łasica <i>Mustela nivalis</i>			
Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	PCzL – DD, OpCzK – VU		Obr 3: 64Ac
Mroczek posrebrzany <i>Vespertilio murinus</i>	PCzL – LC, PCzK – LC, OpCzK – NT		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>	OpCzK – LC		
Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>	PCzL – NT, PCzK – NT, OpCzK – VU		
Nocek Brandta <i>Myotis brandtii</i>	OpCzK – DD		
Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	OpCzK – VU	Obr 2: 234f; Obr 3: 64Ac;	

Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i>	PCzL – EN, PCzK – EN	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Nocek Natterera <i>Myotis nattereri</i>	OpCzK – LC	
Nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>	OpCzK – LC	
Nocek wąsatek <i>Myotis mystacinus</i>	OpCzK – DD	
Orzesznica <i>Muscardinus avellanarius</i>		
Popielica <i>Glis glis</i>	PCzL – NT, PCzK – NT, OpCzK – LC	
Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>		
Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i>		
Rzęsorek rzeczek <i>Neomys fodiens</i>		
Wiewiórka <i>Sciurus vulgaris</i>		
Wydra <i>Lutra lutra</i>		
Wykaz chronionych i/lub zagrożonych gatunków ptaków, związanych z siedliskami leśnymi lub przyleśnymi, występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Białorzytka <i>Oenanthe oenanthe</i>		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i>	PCzL – VU, PCzK – VU	
Derkacz <i>Crex crex</i>	PCzL – DD, OpCzK – LC	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Gąsiorek (dzierzba) <i>Lanius collurio</i>		
Gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>		
Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>		
Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>		
Kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>		
Kuropatwa <i>Perdix perdix</i>	OpCzK – NT	
Kwiczol <i>Turdus pilaris</i>		
Myszołów <i>Buteo buteo</i>		
Ortolan <i>Emberiza hortulana</i>		
Sierpówka <i>Streptopelia decaocto</i>		
Słowik rdzawy <i>Luscinia megarhynchos</i>		
Wykaz chronionych gatunków ptaków, związanych z siedliskami wodnymi i podmokłymi, występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	PCzL – LC, PCzK – LC, OpCzK – LC	Obr 1: 242g
Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk

Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Żuraw <i>Grus grus</i>		Obr 1: 242g; 261i
Wykaz chronionych gatunków ptaków, związanych z siedliskami leśnymi, występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	PCzL – LC, PCzK – LC, OpCzK - LC	Lokalizacja znana (dane wrażliwe)
Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	OpCzK - LC	Lokalizacja znana (dane wrażliwe)
Bogatka <i>Parus major</i>		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Czarnogłówka <i>Parus montanus</i>		
Czubatka <i>Parus cristatus</i>		
Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>		
Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>		
Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>		
Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>		
Dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i>		
Gajówka <i>Sylvia borin</i>		
Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>		
Grzywacz <i>Columba palumbus</i>		
Kania czarna <i>Milvus migrans</i>	PCzL – NT, PCzK – NT, OpCzK - VU	
Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	PCzL – NT, PCzK – NT, OpCzK - LC	
Kobuz <i>Falco subbuteo</i>		
Kos <i>Turdus merula</i>		
Kowalik <i>Sitta europaea</i>		
Krętogłów <i>Jynx torquilla</i>		
Krogulec <i>Accipiter nisus</i>		
Kruk <i>Corvus corax</i>		
Kukułka <i>Cuculus canorus</i>		
Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>		
Lerka <i>Lullula arborea</i>		
Modraszka <i>Parus caeruleus</i>		
Muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i>		
Muchołówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>		
Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>		
Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>		
Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>	PCzL – LC, PCzK – LC, OpCzK - NT	
Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i>		
Paszkot <i>Turdus viscivorus</i>		
Pelzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>		

Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Pelzacz ogrodowy <i>Certhia brachydactyla</i>		
Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>		
Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>		
Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>		
Puszczyk <i>Strix aluco</i>		
Siniak <i>Columba oenas</i>		
Słonka <i>Scolopax rusticola</i>		
Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>		
Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>		
Sikora uboga <i>Parus palustris</i>		
Sosnówka <i>Parus ater</i>		
Sójka <i>Garrulus glandarius</i>		
Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>		
Strumieniówka <i>Locustella fluviatilis</i>		
Świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>		
Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	OpCzK - LC	
Turkawka <i>Streptopelia turtur</i>	PCzL – DD	
Wilga <i>Oriolus oriolus</i>		
Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	PCzL – LC, PCzK - LC	
Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>		
Zięba <i>Fringilla coelebs</i>		
Wykaz chronionych gatunków ptaków, związanych ze strefą ekotonową lasu, występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Cierniówka <i>Sylvia communis</i>		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Dzięciol białoszy <i>Dendrocopos syriacus</i>		
Dzwoniec <i>Carduelis chloris</i>		
Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>		
Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>		
Wykaz chronionych gatunków płazów i gadów, występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	PCzL – DD, OpCzK – LC	Obr 1: 200 a; Obr 2: 6l;9c; Obr 3: 70Af; 75n
Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Ropucha zielona <i>Bufo viridis</i>		
Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i>		
Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	PCzL – NT, PCzK – NT, OpCzK – VU	
Traszka zwyczajna <i>Triturus vulgaris</i>		

Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Żaba jeziorkowa <i>Rana lessonae</i>		
Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>		
Żaba wodna <i>Rana esculenta</i>		
Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>		
Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>		
Jaszczurka żyworodna <i>Lacerta vivipara</i>		
Padalec <i>Anguis fragilis</i>		
Zaskroniec <i>Natrix natrix</i>		
Gniewosz plamisty <i>Coronella austriaca</i>	PCzL – VU, PCzK – VU, OpCzK – CR	
Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>		
Wykaz chronionych gatunków ryb i smoczkoustych, występujących w ciekach w otoczeniu gruntów w zarządzie Lasów Państwowych		
Koza <i>Cobitis taenia</i>	PCzL – DD	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	PCzL – NT, PCzK - NT	
Różanka <i>Rhodeus sericeus</i>	PCzL – NT, PCzK - NT	
Śliz pospolity <i>Barbatula barbatula</i>		
Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	PCzL – NT	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
Wykaz chronionych i zagrożonych nieobjętych ochroną prawną gatunków bezkręgowców, związanych z siedliskami leśnymi, występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Biegacz fioletowy <i>Carabus violaceus</i>		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz gajowy <i>Carabus nemoralis</i>		
Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i>		
Biegacz granulowany <i>Carabus granulatus</i>		
Biegacz leśny <i>Carabus sylvestris</i>	PCzL – VU	
Biegacz Linneusza <i>Carabus linnaei</i>		
Biegacz ogrodowy <i>Carabus hortensis</i>		
Biegacz pomarszczony <i>Carabus intricatus</i>	PCzL – LC	
Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i>		
Biegacz zielonożółty <i>Carabus auronitens</i>		
Biegacz żółty <i>Carabus nitens</i>	PCzL – VU	
Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	PCzL – EN, PCzK – EN	Obr 3: 94a
Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	PCzL – VU, PCzK - VU	Obr 3: 96b
Mieniak strużnik <i>Apatura ilia</i>	niechroniony, PCzL – LC	Obr 3: 94a
Mieniak tęczowiec <i>Apatura iris</i>	niechroniony, PCzL – LC	
Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	PCzL – VU, PCzK - VU	

Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Wykaz chronionych i zagrożonych nieobjętych ochroną prawną gatunków bezkręgowców, związanych z siedliskami nieleśnymi, występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	PCzL – LC, PCzK - LR	Obr 1: 56l; 93p; Obr 3: 60a; 63b; 111a;
Modraszek telejus <i>Maculinea teleius</i>	PCzL – LC, PCzK - LR	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Modraszek nausitous <i>Maculinea nausithous</i>	PCzL – LC, PCzK - LR	
Paż królowej <i>Papilio machaon</i>	PCzL – LC	
Rojnik morfeusz <i>Heteropterus morpheus</i>	PCzL – NT	
Trzmiel leśny <i>Bombus pratorum</i>		
Trzmiel ogrodowy <i>Bombus hortorum</i>		
Trzmiel gajowy <i>Bombus lucorum</i>		

PCzL - Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce – Zbigniew Głowaciński (Kraków 2002)

PCzK - Polska Czerwona Księga Zwierząt - Zbigniew Głowaciński (Warszawa 2001)

OpCzK - Czerwona Lista Kręgowców (Płazy Amphibia, Gady Reptilia, Ptaki Aves, Ssaki Mammalia) Województwa Opolskiego - Grzegorz

W związku z występowaniem w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Opolskie zwierząt chronionych wymagających ustalenia stref ochronnych wyznaczono 5 takich stref o łącznej powierzchni 421,71 ha (w wydzieleniach na gruntach leśnych i nieleśnych literowanych):

(A030) BOCIAN CZARNY *CICONIA NIGRA*

Aktualne na terenie nadleśnictwa zlokalizowana jest 1 strefa ochronna gniazdowania dla bociana czarnego *Ciconia nigra*, utworzona decyzją OS-IV-6132/39/95.

Łączna powierzchnia strefy ochronnej w leśnictwie Kadłub wynosi 83,63 ha i obejmuje:

- strefę ochrony całorocznej o powierzchni 33,05 ha,
- strefę ochrony okresowej o powierzchni 50,58 ha.

(A075) BIELIK *HALIAEETUS ALBICILLA*

Na terenie nadleśnictwa zlokalizowane są 4 strefy ochronne gniazdowania dla bielika *Haliaeetus albicilla*, utworzone następującymi decyzjami:

ŚR.IV-6631-2-34/02

Łączna powierzchnia strefy ochronnej w leśnictwie Kadłub wynosi 132,31 ha i obejmuje:

- strefę ochrony całorocznej o powierzchni 26,43 ha,
- strefę ochrony okresowej o powierzchni 105,88 ha.

ŚR.IV.6631-2-14/03

Łączna powierzchnia strefy ochronnej w leśnictwie Kłodnica wynosi 93,41 ha i obejmuje:

- strefę ochrony całorocznej o powierzchni 15,85 ha,
- strefę ochrony okresowej o powierzchni 77,56 ha.

RDOŚ-16-WPN-6631-2-035/09/mg

Łączna powierzchnia strefy ochronnej w leśnictwie Kłodnica wynosi 83,76 ha i obejmuje:

- strefę ochrony całorocznej o powierzchni 33,33 ha,
- strefę ochrony okresowej o powierzchni 50,43 ha.

RDOŚ-16-wpn-6631-2-055/10/mg

Łączna powierzchnia strefy ochronnej w leśnictwie Krępna wynosi 28,6 ha i obejmuje:

- strefę ochrony całorocznej o powierzchni 4,86 ha,
- strefę ochrony okresowej o powierzchni 23,74 ha.

V.1.4. ROŚLINY I GRZYBY

Na podstawie dostępnych źródeł informacji w zasięgu granic Nadleśnictwa Strzelce Opolskie zinwentaryzowano 66 chronionych gatunków roślin oraz 55 gatunków zagrożonych w skali kraju lub/i regionu Opolszczyzny, w tym 18 gatunków które nie są objęte ochroną prawną. Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych zinwentaryzowano 56 gatunków zagrożonych, w tym 7 nieobjętych ochroną prawną.

Wśród grzybów na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych zinwentaryzowano 19 gatunków, z czego część z nich na niepotwierdzonych aktualnie stanowiskach historycznych.

Tabela 5. Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków roślin występujących na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych

Lp.	Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
1	Barwinek pospolity <i>Vinca minor</i>		Obr 1: 12g; 16a,h; 17a,f; 18b; 30h; 54a; 56g; 58a,i; 166c; 283j; 293i; Obr 2 37a; 236j; 238f; 240m; Obr 3: 45a-b,d-h; 46a-h; 62d; 75m;

Lp.	Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
2	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>		Obr 1: 10g; 18b; 34l; 37c; 53c; 60b; 63m; 117d; 123c; 127c; 128a; 191a; 251c; 280b; 283b-c,f,i-j,n; 284a-b; 297b; 298b; 301b; Obr 2: 29Ab-c,g,m; 56c; 82b-d; 83a; 152d-f; 153b; 158d; 162a,c; 177f,k; 178a,c-d; 179f; 203g; 212a-c,h-k,n,p,y; 219b; 225c-d,g,i-j; 230f; 257a; 260c-g; 262a,h-i; 263d-f; 264a,d,h,j,w; 265a,k,m,o; 267 a; Obr 3: 1Aa-b,j,n-o,r,t; 8k; 14h; 18c; 19g,l; 20b; 22a; 26d,g; 28c; 29c; 30h,k; 47a-d; 51f; 52l; 52Ab-c,f; 54d; 57g-i; 58d; 59c,f,i,m; 62b,h; 63b; 64g; 64Ab; 67c; 70m; 70Aa,d-g,j; 71a-c,i; 73i; 76k; 78p,w; 79a,c,m; 83h,j; 84a-b,f,h-i,o-p,bx; 85Ai; 86a,c-d; 87a-c,f-g; 88a-b,d; 89a-b; 90a-c; 91a-b; 92a-d; 93a-c; 94b; 95a-b; 96a,c; 97a-i,l; 98a-g,i-n; 99a-b,g; 100a-c; 101b-d; 102c;
3	Buławnik czerwony <i>Cephalanthera rubra</i>	PCzK – EN, PCzL – E, OpCzK, OpCzL – CR (CR)	Obr 2: 34d; 51d; 58h; 63b; 202a; 217c;
4	Buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i>	PCzL – V, OpCzK, OpCzL – VU (VU)	Obr 2: 29c; 56c; 236b; Obr 3: 60i;
5	Buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i>	PCzL – V, OpCzK, OpCzL – EN (EN)	Obr 2: 34d; 203g; 204g; 219b; 226a; 234a; 238d; 243c,g-h; Obr 3: 29a; 52l;
6	Cebulica dwulistna <i>Scilla bifolia</i>	OpCzK, OpCzL – CR (CR)	Obr 3: 90a;
7	Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i>	OpCzL (NT)	Obr 2: 241a;
8	Cibora brunatna <i>Cyperus fuscus</i>	OpCzK, OpCzL – VU (VU)	Obr 1: 187b; 204a; 261g;
9	Ciemiężyca zielona <i>Veratrum lobelianum</i>	OpCzK, OpCzL – VU (VU)	Obr 3: 70j,m; 78h
10	Czosnek kątowny <i>Allium angulosum</i>	PCzL – V, OpCzL – (VU)	Obr 3: 140c
11	Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i>	PCzL – [V]	Obr 3: 71g,i-j; 79k-m; 86a,c-d; 87a-c,f-g; 88a-b,d; 89a-b; 90a-c; 91a-b; 92a-d; 93a-d; 94b; 95a-b; 96b-c; 97a-h,l,n; 98a-h,k-n,r; 99b,f-g; 100a-c; 101a,c-d; 102c; 139a-j; 140b
12	Dziewięciśl bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i>	OpCzK, OpCzL – LC (LC)	Obr 2: 56a; 150Bd
13	Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>	OpCzL – (VU)	Obr 1: 30h; Obr 2: 63b; 201h; 203g; 204g; 243c,g-h; 253b; Obr 3: 96a
14	Grażel żółty <i>Nuphar lutea</i>	OpCzL – (LC)	Obr 1: 187b; 261g

Lp.	Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
15	Grzybień biały <i>Nymphaea alba</i>	OpCzL - (NT)	Obr 1: 13d-f; 14g-h; 188a; 236b; 242g; 261f-g
16	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	OpCzL - (NT)	Obr 2: 74g; 204f; 243g-h
17	Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>		Obr 3: 85Ai
18	Konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i>		Obr 1: 63m; 166d; 171h; 258a; 266p; 281b; 283a-b,n; 284a-b;; Obr 2: 29Ab,k; 36c-d; 56a; 57a,f; 86h; 153b; 157a,f; 165a; 206m; 212p; 223c; 226h-i; 244g-h; 247n; 254a; 255d; 256a,d-f; Obr 3: 13d; 37j; 39a; 58d; 81a; 82b; 85Ai; 139j; 149o; 163f
19	Kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i>		Obr 1: 16a,h; 17a,d; 18a-c,f; 34c-d,l; 37c; 55j; 56c; 57b,d-f; 58a-b,f-g,i; 60b; Obr 2: 56a; Obr 3: 1Ar-s,w-x; 19l; 23d; 24Ac; 25i,k; 26c,g-i; 26Ac; 30h,k; 31m; 33g,j; 60a; 64Ab,f; 70m; 70Ad-f,j; 71a-c,i-j; 76j-k,m; 78w; 79a,c,f; 83a,f; 84f
20	Kotewka orzech wodny <i>Trapa natans</i>	PCzK – CR, PCzL – E, OpCzK, OpCzL - VU (VU)	Obr 1: 188a
21	Kruszczyk błotny <i>Epipactis palustris</i>	PCzL - V, OpCzK, OpCzL - VU (VU)	Obr 1: 13d; Obr 3: 70g
22	Kruszczyk drobnolistny <i>Epipactis microphylla</i>	PCzK – EN, PCzL – V, OpCzK, OpCzL – CR (CR)	Obr 2: 201h
23	Kruszczyk rdzawoczerwony <i>Epipactis atrorubens</i>	OpCzK, OpCzL - CR (CR)	Obr 2: 204g
24	Kruszczyk siny <i>Epipactis purpurata</i>	PCzL – R, OpCzK, OpCzL - VU (VU)	Obr 2: 204f
25	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	OpCzL - (LC)	Obr 1: 8f; 16f; 17f; 22a; 30h; 43k; 60fx,ix; 75d; 243c; Obr 2: 52Ah; 57c; 203g; 219b; 236b; Obr 3: 54c
26	Kukułka plamista <i>Dactylorhiza maculata</i>	PCzL – V OpCzL - (VU)	Obr 3: 71g
27	Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	OpCzL - (NT)	Obr 1: 64d
28	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	OpCzL - (LC)	Obr 2: 29c; 58g; 61a; 65b; 75a; 203g; 219b; Obr 3: 52b

Lp.	Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
29	Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	OpCzL - (NT)	Obr 1: 18f; 54a; Obr 3: 70j; 71i
30	Marzanka barwierska <i>Asperula tinctoria</i>	PCzL – V, OpCzK, OpCzL - EN (EN)	Obr 2: 12f
31	Miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i>	OpCzL - (VU)	Obr 2: 29a; 61a; 63b; Obr 3: 52Af
32	Nerecznica grzebieniasta <i>Dryopteris cristata</i>	PCzL – V, OpCzK, OpCzL - VU (VU)	Obr 3: 84bx
33	Obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i>	PCzK – VU, PCzL – V, OpCzK, OpCzL – CR (CR)	Obr 3: 70n
34	Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>	OpCzK, OpCzL – VU (VU)	Obr 2: 12f; 29a; 37j,l; 52Ah; 63b; 202a; 239c
35	Paprotka zwyczajna <i>Polypodium vulgare</i>	OpCzL – (LC)	Obr 3: 52l
36	Paprotnik kolczysty <i>Polystichum aculeatum</i>	PCzL – V OpCzL - (VU)	Obr 2: 42a; Obr 3: 64Ab
37	Parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i>	OpCzK, OpCzL - VU (VU)	Obr 3: 19c
38	Pierwiosnek lekarski <i>Primula veris</i>	OpCzL - (NT)	Obr 2: 42a; 45b; 141Ah; 150Ai
39	Pierwiosnek wyniosły <i>Primula elatior</i>	OpCzL - (LC)	Obr 2: 12f; Obr 3: 100b
40	Pływacz drobny <i>Utricularia minor</i>	PCzL – V OpCzL - (VU)	Obr 1: 242g
41	Podejźrzon księżycowy <i>Botrychium lunaria</i>	PCzL – V, OpCzK, OpCzL - CR (CR)	Obr 2: 52Ah
42	Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>	OpCzL - (NT)	Obr 2: 58f; 63b; 202a; 204f-g; 236b
43	Podkolan zielonawy <i>Platanthera chlorantha</i>	OpCzK, OpCzL - CR (CR)	Obr 2: 12f
44	Ponikło jajowate <i>Eleocharis ovata</i>	PCzL – V OpCzL - (VU)	Obr 2: 261g

Lp.	Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
45	Porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	OpCzL - (NT)	Obr 2: 261g, 262c; 263k
46	Przylaszczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i>		Obr 1 : 58a-b,f; Obr 2: 243g-h
47	Przytulia wonna <i>Galium odoratum</i>		Obr 1: 280b; Obr 2: 36c-d,g; 37a,c,f,h-i,m; 63a-b; 64c; 203g; 219b; Obr 3: 2d; 11a,f; 14f; 15a; 16g; 17b; 18c; 19g; 25b,h,k; 26a,d; 27b; 48d; 49a; 50h; 51a,f; 52b,d,j,l; 52Aa-f; 59b; 62b
48	Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	PCzL – V, OpCzK, OpCzL - LC (LC)	Obr 1: 13d; 30k; 33d; 241g; 242g; 258d
49	Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>		Obr 3: 52Af; 79m; 86a,c-d; 87a-c,f-g; 88a-b,d; 89a-b; 90a-c; 91a-b; 92a-d; 93a-d; 94b; 95a,c; 96a,c; 97a-i,l; 98a,c-h,j-o; 99a-b,g; 100a-c; 101a,c-d; 102c; 140b
50	Turzyca ciborowata <i>Carex bohemica</i>	PCzL – V OpCzL - (LC)	Obr 1: 236f; 261g; 262d
51	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i>	OpCzL - (LC)	Obr 1: 6b; 7b; 14i; 22a; 30h; 33g; 51h; 53c; 56d-f; 57d; 58a-b; 59f; 70d; 72a,f; 73i; 101o; 108g; 112b; 123c; 124a; 135a; 180b; 201a,i; 254c; Obr 3: 68g; 70m,o-p; 71c,j; 92b
52	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	OpCzL - (NT)	Obr 1: 17d; 65h; 265a
53	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	OpCzL - (NT)	Obr 1: 17c; 22c; 24h; 51m; 63h; 64a,g; 71c; 74a; 76k; 104g; 107a; 119f
54	Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i>	OpCzL - (LC)	Obr 3: 71h-i; 140c
55	Żabieniec trawolistny <i>Alisma gramineum</i>	PCzL – V, OpCzK, OpCzL - CR (CR)	Obr 1: 204a
56	Żłobik koralowy <i>Corallorhiza trifida</i>	PCzL – V, OpCzK, OpCzL - CR (CR)	Obr 2: 245d; Obr 3: 52l

Kategoria zagrożenia wg krajowej Czerwonej Listy Roślin Naczyniowych (2006): V- gatunki narażone; E – gatunki wymierające; R – gatunki rzadkie.

Kategoria zagrożenia wg krajowej Czerwonej Księgi Roślin (2001): VU - gatunki narażone; CR – gatunki krytycznie zagrożone; EN – gatunki zagrożone

Kategorie zagrożenia wg Czerwonej Księgi Roślin Woj. Opolskiego (2002) oraz Czerwonej Listy Roślin Naczyniowych Województwa Opolskiego (2008): RE - gatunki wymarte w regionie; CR -gatunki krytycznie zagrożone; EN - gatunki wymierające; VU - gatunki narażone; NT - gatunki bliskie zagrożenia; LC - gatunki stosunkowo stabilne (skrótów zamieszczonych w nawiasach pochodzą z Czerwonej Listy Roślin Naczyniowych Województwa Opolskiego (2008)

Tabela 6. Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków grzybów występujących na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych

Lp.	Gatunek	Kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
1	Borowik ponury <i>Boletus luridus</i>	OpCzLG 2009 - V	Obr 2: 202h; 204f
2	Buławka rurkowata <i>Clavariadelphus fistulosus</i>	PCzLG - R OpCzLG 1999 – EX, OpCzLG 2009 - V	Obr 3: 46g; 171d
3	Buławka spłaszczona <i>Clavariadelphus ligula</i>	PCzLG - V OpCzLG 1999 – EX, OpCzLG 2009 - EX	Obr 2: 141h (stanowisko historyczne!)
4	Czarka szkarłatna <i>Sarcoscypha coccinea</i>	PCzLG - I OpCzLG 1999 – R, OpCzLG 2009 - I	Obr 3: 1Agx; 46c-d; 57k
5	Czyreń sosnowy <i>Phellinus pini</i>	PCzLG - R OpCzLG 1999 – EX, OpCzLG 2009 - Nt	Obr 1: 105c; 142g; Obr 2: 173g; 187f; 220a
6	Flagowiec olbrzymi <i>Meripilus giganteus</i>	OpCzLG 1999 – Nt, OpCzLG 2009 - R	Obr 3: 59f; 62b
7	Grzybówka gołębia <i>Mycena pelianthina</i>	PCzLG – I, OpCzLG 2009 - I	Obr 3: 17b; 29c
8	Gwiazdosz frędzelkowany <i>Geastrum fimbriatum</i>	PCzLG - R OpCzLG 1999 – R, OpCzLG 2009 - R	Obr 2: 141i; 187a; 203g; 207f; 219b; Obr 3: 59f
9	Gwiazdosz potrójny <i>Geastrum triplex</i>	PCzLG - E OpCzLG 1999 – E, OpCzLG 2009 - R	Obr 2: 202c; 204g; Obr 3: 1An; 45h; 52Af
10	Koralówka zielonawa <i>Ramaria abietina</i>	OpCzLG 1999 – EX, OpCzLG 2009 - EX	Obr 2: 141Ak
11	Murszak rdzawy <i>Phaeolus schweinitzii</i>	OpCzLG 1999 – EX, OpCzLG 2009 - Nt	Obr 1: 50g; 152b; Obr 3: 24d
12	Purchawica olbrzymia <i>Langemannia gigantea</i>	OpCzLG 1999 – Nt, OpCzLG 2009 - R	Obr 1: 187b; 188a
13	Purchawka jeżowata <i>Lycoperdon echinatum</i>	PCzLG – R, OpCzLG 2009 - E	Obr 2: 187d; 191g
14	Soplówka gałęzista <i>Hericium coralloides</i>	PCzLG – V, OpCzLG 1999 – V, OpCzLG 2009 - V	Obr 3: 1An; 13b; 23c
15	Strzępiak ceglasty <i>Inocybe erubescens</i>	OpCzLG 2009 - V	Obr 2: 163f; 191a
16	Suchogłówka korowa <i>Phleogena faginea</i>	PCzLG – E, OpCzLG 2009 - V	Obr 3: 12d; 29c
17	Szmaciak gałęzisty <i>Sparassis crispa</i>	PCzLG – R, OpCzLG 1999 – R, OpCzLG 2009 - Nt	Obr 1: 28f; 30c; 61b; 63i; Obr 2: 171f; 191d; Obr 3: 73n
18	Włóknouszek skórzasty <i>Inonotus cuticularis</i>	PCzLG – R, OpCzLG 1999 – EX, OpCzLG 2009 - E	Obr 3: 26a (stanowisko historyczne!)
19	Żagwica listkowata <i>Grifola frondosa</i>	PCzLG – V, OpCzLG 1999 – V, OpCzLG 2009 - V	Obr 1: 262b

PCzLG - Czerwona Lista Grzybów

OpCzLG 1999 – Opolska Czerwona Lista Grzybów 1999

OpCzLG 2009 – Opolska Czerwona Lista Grzybów 2009 (proponowana)

V.1.5. WODY

Lasy Nadleśnictwa Strzelce Opolskie znajdują się w zlewisku Bałtyku, w całości w zlewni rzeki Odry, która stanowi południowo-zachodnią granicę nadleśnictwa. W Nadleśnictwie Strzelce Opolskie nie jest widoczna wyraźna dominacja jednej rzeki przepływającej przez teren nadleśnictwa. W części północnej nadleśnictwa główną rzeką jest Chrzęstawa oraz jej dopływy. Natomiast w części południowej sieć hydrologiczna jest tworzona przez dopływy Odry. Na terenie nadleśnictwa, oprócz niewielkich powierzchniowo starorzeczy, brak jest większych naturalnych zbiorników wodnych. Wszystkie obiekty tego typu są pochodzenia antropogenicznego.

W 2010 roku monitoring stanu jakości wód powierzchniowych w nadleśnictwie był prowadzony dla rzek: Odra, Łącka Woda, Kanał Gliwicki. W maju 2010 roku prowadzone były badania jakości wód powodziowych na Odrze. Wykazały one zanieczyszczenie związkami organicznymi, o czym świadczą przekroczone normy w zakresie: ChZT-Mn, ChZT-Cr i ogólny węgiel organiczny. Dodatkowo w wodach Odry stwierdzono wysoką zawiesinę, a w pierwszym dniu badań zły stan sanitarny (przekroczone warunki normatywne liczby bakterii grupy *coli*), stężenie BZT₅ utrzymywało się w granicach normy. Porównując wyniki z maja 2010 roku z wynikami z powodzi z lipca 1997 roku można stwierdzić, że powódź 2010 roku nie miała tak dużego wpływu na stan czystości wód, jak ta z 1997 roku. Bilans roczny 2010 stanu fizykochemicznego dla Odry i Łąckiej Wody wypadł poniżej dobrego, dla Kanału Gliwickiego określono go jako zły. Dla Łąckiej Wody określono również potencjał ekologiczny na umiarkowanym poziomie. Badania prowadzone w latach 2004-2007 wykazały znaczny charakter eutroficzny wód województwa opolskiego, ze względu na przekroczenia wartości dopuszczalnych wskaźników przyjętych do oceny w 64% punktów pomiarowo-kontrolnych. Stan eutrofizacji utrzymuje się na wysokim poziomie ze względu na wysoki poziom gospodarki rolnej i uprzemysłowienia, a zarazem niewielki poziom infrastruktury kanalizacyjnej w regionie.

V.1.6. POWIETRZE

Wieloletni monitoring zanieczyszczenia powietrza na terenie województwa opolskiego wykazał, że stężenia dwutlenku siarki i dwutlenku azotu utrzymują się na bardzo niskim poziomie, również w 2010 roku nie wystąpiły przekroczenia tych wskaźników. Zarejestrowane w 2010 roku stężenia benzenu wykazały się dużym zróżnicowaniem, w zależności od lokalizacji stacji. Na stanowiskach pomiarów prowadzonych metodą pasywną, wartości stężeń stanowiły od 16% rocznej normy do wartości przekraczającej wartość dopuszczalną o 84%. Najwyższe stężenia wystąpiły w Kędzierzynie-Koźlu, gdzie przekroczenie wartości dopuszczalnej na stacji automatycznej wyniosło 94%. Na stacji

pomiarowej w Zdieszowicach stężenia benzenu również były wysokie, lecz wartość dopuszczalna nie została przekroczona. Analizując poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 w roku 2010 na większości stanowisk pomiarowych odnotowano przekraczanie wartości dopuszczalnych. Oznaczone w pyłe stężenia benzo(a)pirenu w znacznym stopniu przekraczają poziom docelowy tego zanieczyszczenia wynoszący 1 ng/m³. Wyniki uzyskiwane w latach wcześniejszych potwierdzają problemy związane z tym zanieczyszczeniem i utwierdzają w obowiązku wdrażania naprawczych programów ochrony powietrza.

V.1.7. POWIERZCHNIA ZIEMI

Nadleśnictwo Strzelce Opolskie charakteryzuje się zróżnicowanymi podtypami i typami gleb co ma odzwierciedlenie w urozmaiconych utworach geologicznych. W obrębie Kadłub dominują gleby glejo-bielicowe właściwe – Bgw (30,2 % powierzchni obrębu) oraz rdzawe właściwe i bielicowe – RDb i RDw (23,7 % powierzchni obrębu). Obręb Kamień Śląski wyróżnia się dużym udziałem gleb rdzawych (rdzawe właściwe – RDw 45,7 % powierzchni obrębu, rdzawe bielicowe RDb – 19,4 %) oraz rędzin brunatnych – Rbr (19,4 % powierzchni obrębu). Gleby te powstały na utworach czwartorzędowych jak i utworach triasowych (m.in. wapienie muszlowe występujące od Górażdzy poprzez Tarnów Opolski, Kamień Śląski aż po Strzelce Opolskie). W obrębie Zdieszowice w kompleksie Góra Św. Anny dominują gleby na utworach triasowych pochodzenia wulkanicznego. Dominującym podtypem gleby są płowe opadowoglejowe (Pog – wyróżnione na 968,6 ha co stanowi 21,2 % powierzchni obrębu). W kompleksie Łęg Zdieszowicki charakterystyczne są gleby brunatne (kwaśne, wylugowane oraz szarobrunatne) pochodzenia czwartorzędowego. Bardziej szczegółowe informacje i opisy na ten temat zawiera wykonane przez BULiGL w Krakowie specjalistyczne opracowanie glebowo – siedliskowe.

V.1.8. KRAJOBRAZ

W krajobrazie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie dominują tereny rolnicze z rozproszonymi kompleksami leśnymi na południu nadleśnictwa oraz rozległe tereny leśne w północnej i zachodniej części tego obszaru. Krajobraz rolno-leśny urozmaicają doliny rzeczne z porastającymi je zbiorowiskami łągowymi i rozległymi łąkami i terenami podmokłymi.

V.1.9. KLIMAT

Pogoda i klimat w zasięgu działania Nadleśnictwa Strzelce Opolskie kształtowane są głównie przez czynniki cyrkulacyjne oraz w mniejszym stopniu grupę stałych czynników geograficznych. Ponadto dość duże zróżnicowanie wysokości nad poziomem morza (155-385 m n.p.m.) pomiędzy poszczególnymi fragmentami omawianego obszaru wpływa na

powstawanie różnic klimatycznych. Dominującymi masami powietrza w tym regionie są wilgotne masy polarno-morskie (46%) i wykazujące większą suchość masy polarno-kontynentalne (38%). Sytuacje z napływem chłodnych mas arktycznych stanowią tylko 10% dni w roku. Ciśnienie atmosferyczne jest wyrównane przez cały rok z wyraźnie zaznaczonym maksimum w zimie. W granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa przeważa cyrkulacja zachodnia, którą okresowo przerywa napływ powietrza z innych kierunków. Średnia wieloletnia temperatura powietrza w Opolu (1951-2005) wynosi 8,7°C. Jest ona nieznacznie wyższa od przeciętnej notowanej w większości leśnictw (8,4-8,6 °C). Tylko w leśnictwach Klucze i Krępna (obręb Zdieszowice) z uwagi na wyższą średnią wysokość nad poziomem morza średnia roczna temperatura powietrza jest niższa i wynosi odpowiednio 8,2 i 8,3°C. Różnica średniej rocznej temperatury powietrza pomiędzy obrębami leśnymi jest niewielka i wynosi około 0,1 °C, przeciętnie nieznacznie chłodniejszym od pozostałych jest obręb Zdieszowice (8,4 °C). Suma roczna opadu w leśnej części Nadleśnictwa Strzelce Opolskie przeciętnie wynosi ok. 640 mm, należy jednak zwrócić uwagę, że ten parametr charakteryzuje się dużo większą zmiennością z roku na rok niż wielkość średniej temperatury powietrza. Najwyższa roczna suma opadu atmosferycznego cechuje leśnictwo Klucze (obręb Zdieszowice) - 689 mm. Najniższa jest notowana w leśnictwie Kłodnica (obręb Zdieszowice) - 620 mm. W podziale na obręby leśne zaznacza się niewielkie uprzywilejowanie w przychodzie wody z atmosfery w obrębie Zdieszowice (średnio około 650 mm/ leśnictwo) w stosunku do obrębów Kadłub i Kamień Śląski (odpowiednio 635 i 640 mm).

V.1.10. ZASOBY NATURALNE

Typy siedliskowe lasu

W Nadleśnictwie Strzelce Opolskie dominują siedliska nizinne. Siedliska wyżynne wyróżniono wyłącznie w obrębie Zdieszowice w kompleksie Góra Świętej Anny. W nadleśnictwie głównymi siedliskowymi typami lasu są BMśw i LMśw zajmującymi 47,8 % powierzchni leśnej nadleśnictwa, przy zdecydowanie mniejszym udziale siedlisk wilgotnych oraz bagiennych. Szczegółowe dane dotyczące typów siedliskowych lasu zawiera „Operat siedliskowy dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie”.

Tabela 7. Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie

TSL	Obręb Kadłub		Obręb Kamień Śląski		Obręb Zdieszowice		Nadleśnictwo Strzelce Opolskie	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Bśw	486,85	7,10	71,52	1,13	0	0,00	558,37	3,14
Bw	55,38	0,81	0	0,00	0	0,00	55,38	0,31

BMśw	1744,88	25,45	1759,68	27,78	1180,98	25,81	4685,54	26,37
BMw	2230,89	32,54	0	0,00	311,17	6,80	2542,06	14,31
LMśw	359,31	5,24	2787,69	44,00	669,74	14,64	3816,74	21,48
LMw	1632,3	23,81	4,58	0,07	274,8	6,01	1911,68	10,76
Lśw	41,3	0,60	1705,51	26,92	462,57	10,11	2209,38	12,44
Lw	181,05	2,64	2,15	0,03	166,74	3,64	349,94	1,97
OI	58,74	0,86	0	0,00	59,31	1,30	118,05	0,66
OIJ	64,91	0,95	3,94	0,06	13,52	0,30	82,37	0,46
Lł	0	0,00	0	0,00	27,49	0,60	27,49	0,15%
Lwyż	0	0,00	0	0,00	1409,76	30,81	1409,76	7,93
	6855,61	100,00	6335,07	100,00	4576,08	100,00	17742,3	100,00

Bogactwo gatunkowe

Udział poszczególnych grup pod względem bogactwa gatunkowego w nadleśnictwie kształtuje się na podobnym poziomie od 22,8% (drzewostany jednogatunkowe) do 26,6 - 26,7% (drzewostany trzy- i dwugatunkowe). W poszczególnych obrębach udział grup drzewostanów ma podobny charakter jak dla nadleśnictwa. W obrębie Kadłub najmniejszy jest udział drzewostanów cztery- i więcej gatunkowych, natomiast w obrębie Zdieszowice jednogatunkowych.

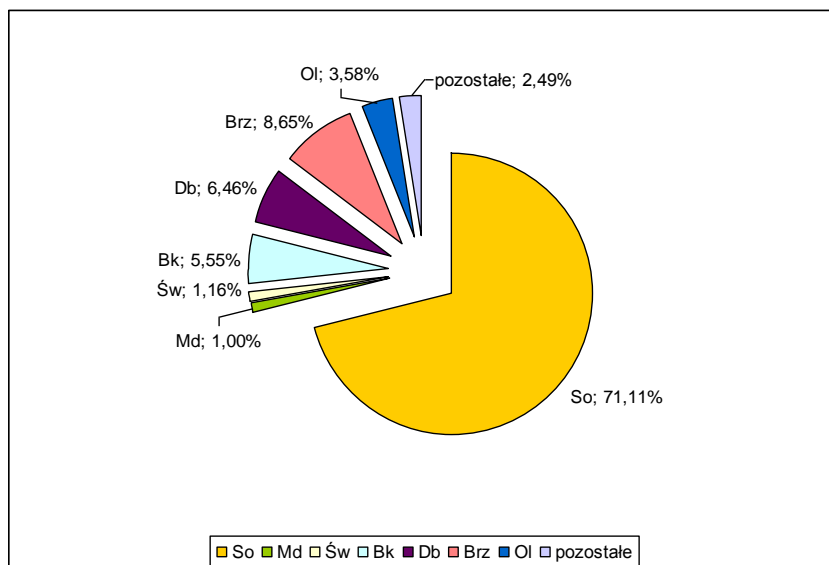
Tabela 8. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego

Obręb, nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Strzelce Opolskie	jednogatunkowe	628,67	2046,60	1320,28	3995,55	22,8
		108488	677265	476630	1262384	27,9
	dwugatunkowe	1707,52	1648,30	1327,78	4683,60	26,7
		244712	521657	496697	1263066	27,9
	trzygatunkowe	1963,48	1440,91	1254,31	4658,70	26,6
		255154	429549	437535	1122237	24,8
	cztero- i więcej gatunkowe	1997,13	1157,09	1019,50	4173,72	23,8
		201207	335460	339395	876062	19,4

Gatunki panujące

W Nadleśnictwie Strzelce Opolskie gatunkiem panującym jest sosna zwyczajna zajmujący ponad 71% powierzchni gruntów leśnych. Znaczący udział mają jeszcze gatunki takie jak brzoza brodawkowata (8,56%) dąb (6,46%), buk zwyczajny (5,55%), olsza czarna

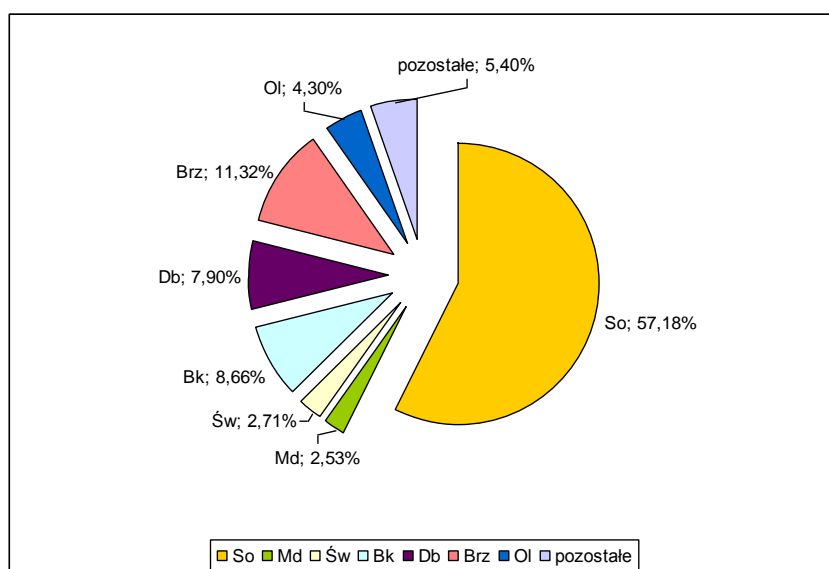
(3,58%), świerk pospolity (1,16%), oraz modrzew europejski (1,0%). Pozostałe gatunki które zajmują poniżej 1% udziału to: Lp, Gb, Js, Tp, Jd, Wb, OI s., Os, Kl, Jw

Rycina. 1. Struktura powierzchni gatunków panujących w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie

Gatunki rzeczywiste

Poniższy wykres przedstawia udział gatunków rzeczywistych drzewostanów nadleśnictwa. Największy udział ma sosna zwyczajna, następnie brzoza brodawkowata, buk zwyczajny, dąb, olsza czarna, świerk pospolity, modrzew europejski. Pozostałe gatunki wykazują większy udział w drzewostanie w porównaniu z gatunkami panującymi, są to: Gb, Ols., Js, Lp, Tp, Os, Kl, Dg, Db c., Wb, Jrz, Wz, AK, Ksz, Soc, Sow.

Rycina. 2. Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych Nadleśnictwie Strzelce Opolskie

Zgodność składu gatunkowego

W Nadleśnictwie Strzelce Opolskie największy stopień zgodności wykazują siedliska borowe (BMśw, Bśw), na siedliskach nizinnych. Dotyczy to w szczególności typu drzewostanu opartego na hodowli sosny (wysoka 96-100%). Wysoki stopień zgodności wykazują również olsy – 76,5% zgodności. Największy stopień niezgodności siedliska wykazują siedliska Lw i OIJ – niemal 33 -34% drzewostanów niezgodnych.

Ogólnie w całym nadleśnictwie największą powierzchnię 8017,50 ha zajmują drzewostany zgodne z siedliskiem (45,78%), drzewostany częściowo zgodne stanowią 40,88% i zajmują powierzchnię 7158,98 ha; drzewostany niezgodne stanowią 13,34% (2335,09 ha).

Tabela 9. Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym	
			ha	%	ha	%	ha	%
Nadleśnictwo Strzelce Opolskie	BMŚW	BK SO	725,40	42,5	935,06	54,8	45,77	2,7
		SO	2714,77	94,0	108,37	3,8	63,81	2,2
	BMW	ŚW SO	679,27	27,1	1429,90	57,1	396,63	15,8
	BŚW	SO	553,18	100,0				
	BW	SO	51,25	92,5			4,13	7,5
	LŁ	JS DB	24,32	100,0				
		JS WZ DB			0,97	100,0		
	LMŚW	BK	4,51	70,6	1,88	29,4		
		BK SO	1124,79	40,7	1585,43	57,4	52,43	1,9
		LP DB	11,10	79,6	2,85	20,4		
		MD BK SO	328,16	32,6	541,24	53,8	136,63	13,6
	LMW	OL DB	83,05	9,6	458,36	53,2	319,36	37,1
		SO DB	62,94	26,0	151,50	62,5	27,94	11,5
		ŚW SO	96,53	12,2	628,37	79,1	69,03	8,7
	LŚW	BK	243,40	14,7	563,65	34,1	847,66	51,2
		DB	274,30	71,0	75,03	19,4	37,05	9,6
		JS WZ DB	92,52	83,0	18,91	17,0		

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym	
			ha	%	ha	%	ha	%
		LP DB	3,32	100,0				
	LW	DB	99,94	29,3	124,84	36,6	116,46	34,1
		JS WZ DB	3,56	100,0				
	LWYŻŚW	BK	696,62	52,9	451,98	34,3	168,12	12,8
		LP DB	51,54	72,7	14,62	20,6	4,69	6,6
		OL JS			1,41	100,0		
	LWYŻW	BK			5,40	72,9	2,01	27,1
	OL	OL	89,65	76,5	10,18	8,7	17,35	14,8
	OLJ	OL JS	3,38	4,3	49,03	62,5	26,02	33,2

Budowa pionowa

W nadleśnictwie przeważa udział drzewostanów jednopiętrowych (86,4% powierzchni leśnej), drzewostany dwupiętrowe stanowią 7,4% powierzchni leśnej. W nadleśnictwie nie wyróżniono drzewostanów wielopiętrowych oraz o budowie przerębowej. Proces przebudowy drzewostanów w kierunku wielogatunkowych i wielopiętrowych z dostosowaniem ich składu gatunkowego do warunków siedliskowych będzie się rozwijał, o czym świadczy duży udział drzewostanów w KO i KDO 1093,37 ha, co stanowi 6,2% powierzchni.

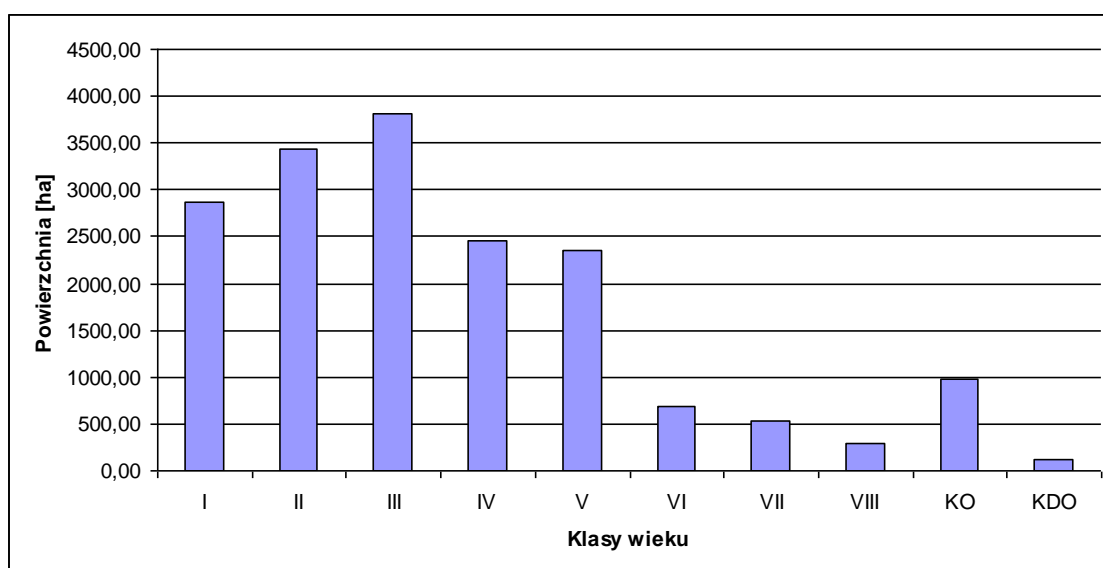
Tabela 10. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Strzelce Opolskie	jednopiętrowe	6296,80	5988,61	2838,81	15124,22	86,4
		809561	1850266	1047293	3707120	81,9
	dwupiętrowe	0,00	270,68	1023,30	1293,98	7,4
		0	105819	418105	523923	11,6
	wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
		0	0	0	0	0,0
	o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
		0	0	0	0	0,0

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	w KO i KDO	0,00	33,61	1059,76	1093,37	6,2
		0	7845	284860	292706	6,5

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w nadleśnictwie wynosi 60 lat (przeciętny wiek 58) i jest prawie równy przeciętnemu wiekowi dla RDLP Katowice, który wynosi 59 lat. Poniższy wykres przedstawia powierzchnię, jaką zajmują poszczególne klasy wieku. Analiza wykazuje przewagę młodszych klas wieku, co uzasadnia przeciętny wiek drzewostanu dla nadleśnictwa. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej wieku rębności dla gatunku panującego w drzewostanie. Drzewostany te zajmują 1236,13 ha, co stanowi 7,06% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa.

Rycina. 3. Struktura klas wieku drzewostanów w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie

Do zasobów naturalnych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzelce Opolskie oprócz drzewostanów zalicza się również eksploatowane w wielu miejscach złoża kopalne. Należą do nich złoża wapienia. Większość kopalni zlokalizowana jest poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa. Należą do nich kamieniołomy w okolicach miejscowości Góraźdże, Strzelce Opolskie, Otmice i Gogolin. Na gruntach Lasów Państwowych znajduje się jedynie kamieniołom koło Kamienia Śląskiego zlokalizowany w oddz. 78, w leśnictwie Otmice.

V.1.11. ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Tabela 11. Wykaz obiektów historycznych i kulturowych na gruntach Nadleśnictwa Strzelce Opolskie

Lp	Odział, poddział	Leśnictwo	Opis obiektu	Data powst. obiektu
1	181 g	Daniec	Grodzisko stożkowe ze śladami fosy i wału obronnego - pow. 0,04 ha	Datowane na XII XIV wiek
2	191f,h 194 d	Daniec	Cmentarzysko kurhanowe ciałopalne składające się z 34 kopców – pow.0,62 ha	Datowane na późną fazę okresu wpływów rzymskich lub wczesne średniowiecze
3	1 s	Kalinów	Cmentarzysko kurhanowe – pow.3,97 ha	Datowane na okres wpływów rzymskich
4	29 d	Klucze	Mogiła Powstańców Śląskich	—
5	22 a	Klucze	Obelisk k. Rezerwatu Grafik	—
6	217 b	Miedziana	Ruiny starej budowli prawdopodobnie chodniki biegnące z zamku w Kamieniu Śląskim	—
7	137 b	Kłodnica	Obelisk	
8	1 Ah	Klucze	Ruiny wieży widokowej	Pocz XX wiek
9	148 d	Spórok	Miejsce pochówku zmarłych na cholerę	—
10	141A j	Zakrzów	Obelisk Góra Szpica	
11	82 n	Kalinów	Ruiny – prawdopodobnie kościoła	—
12	152 d	Zakrzów	Cmentarz rodziny Madeling	—
13	152 f	Zakrzów	Obelisk Powstańców Śląskich	—
14	113 b	Łąki Kozielskie	Pomnik Powstańców Śląskich	
15	130 b	Łąki Kozielskie	Pomnik Powstańców Śląskich	
16	74 h	Otmice	Kamień upamiętniający miejsce spoczynku żołnierzy wojen napoleońskich	
17	252 d	Zakrzów	Dwa piece kamienne służące niegdyś do wypalania kamienia wapiennego	Przełom XIX i XX wieku
18	37 k 40 n	Klucze	Groble założonych stawów	XIII wiek

V.1.12. WYKAZ FORM OCHRONY PRZYRODY WYSTĘPUJĄCYCH NA OBSZARACH OBJĘTYCH POSTANOWIENIAMI PROJEKTU PUL

V.1.12.1. OBSZARY NATURA 2000

W zestawieniach tabelarycznych przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 zamieszczono jedynie te, które posiadały ocenę A, B lub C. Zgodnie z założeniami metodycznymi w analizach pominięto przedmioty ochrony z oceną D.

Powierzchnię gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie znajdującą się w zasięgu każdego obszaru Natura 2000 obliczano jako sumę powierzchni wydziałów leśnych zaliczanych do obszaru. Do obszaru zaliczono wszystkie wydziały leśne, które bez względu na powierzchnię wchodziły w granice obszaru na odległość minimalnie 5m.

OZW Góra Świętej Anny (PLH160002)

Typ ostoi: B

Powierzchnia: 5084,30 ha, **w tym na gruntach nadleśnictwa 1712,2 ha**

Obszar wyniesienia Garbu Chełmu z wychodniami wapieni i dolomitów środkowego triasu, z centralnie zlokalizowanym nekem bazaltowym. Od południa opadający stromo zdenudowanym uskokiem tektonicznym, od północy łagodnie zanurzający się pod utworami polodowcowymi. Garb jest najdalej na zachód wysuniętą częścią środkowotriasowego progu strukturalnego (kuesty). Z trzech stron otoczony terenami nizinnymi stanowi wyraźną kulminację w krajobrazie. Rzeźba Chełmu należy do form krawędziowych, ukształtowanych w trzeciorzędzie i zmodyfikowanych przez morfologię czwartorzędową, a zwłaszcza dwukrotne nasunięcie się i regresję lodowca oraz procesy eolicznej akumulacji lessów i ich erozji. Garb jest rozczłonkowany na szereg wyniesień oddzielonych suchymi dolinkami i obszarami równań. W wierzchołkowej jego części, w obrębie wychodni skał węglanowych rzeźba krasowa, z lejami, misami i studniami krasowymi, wywierzyskami, wychodniami skalnymi, niewielkimi wnękami i grotami. Kulminację garbu stanowi nek wulkaniczny na Górze Św. Anny - 404 m n.p.m. Wśród obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych dominującymi formami pokrycia terenu są lasy, w większości reprezentujące 3 fitosocjologiczne odmiany buczyn oraz grądy. Mniejszy udział osiągają murawy kserotermiczne, zarośla okrajkowe oraz ekstensywnie użytkowane łąki, w tym eutroficzne. Uzupełnieniem są wychodnie skał węglanowych oraz źródła wraz ze specyficzną dla nich roślinnością zielną i wysoką. Spośród form intensywniejszego zagospodarowania przestrzeni dominują grunty orne, tworzące z ekosystemami o dużej naturalności, mozaikę krajobrazową.

Wśród 11 występujących w Obszarze siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG dominują siedliska leśne, w większości reprezentujące 3 siedliskowe i 5 fitocjologicznych typów buczyn oraz grądy. Mniejszy udział osiągają murawy kserotermiczne, oraz ekstensywnie użytkowane łąki. Na pojedynczych stanowiskach występują wychodnie skał węglanowych z charakterystyczną roślinnością oraz lasy lipowo klonowe. Stwierdzono tu także występowanie 2 gatunków ssaków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na terenie ostoi występuje ponadto około 40 gatunków roślin chronionych w Polsce oraz około 40 gatunków uznawanych za rzadkie w regionie. Kluczowa dla Obszaru jest ochrona lasów bukowych, silnie zróżnicowanych pod względem fitosocjologicznym,

dobrze wykształconych i zachowanych, będących zdecydowanie dominującymi w Obszarze siedliskami leśnymi, oraz muraw kserotermicznych, zachowanych wprawdzie na stosunkowo niewielkiej powierzchni, jednak specyficznych w skali regionu, a ponadto silnie zagrożonych.

Głównym zagrożeniem w ostoi jest działalność gospodarcza człowieka - eksploatacja odkrywkowa wapieni, brak czynnej ochrony muraw kserotermicznych prowadzący do ich powolnego zarastania oraz intensywna penetracja ludzka, szczególnie w granicach parku krajobrazowego "Góra św. Anny" i rezerwatów przyrody (źródło: zweryfikowany SDF z października 2011 r.).

19 kwietnia 2012 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego pod pozycją nr 584 zostało opublikowane zarządzenie nr 11/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 13 kwietnia 2012 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góra Świętej Anny PLH160002.

Tabela 12. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Góra Świętej Anny PLH160002 z oceną A, B lub C

Kod siedliska	Nazwa siedliska	% pokrycia	Ocena ogólna	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
6210	Murawy kserotermiczne <i>Festuco-Brometea</i>	0,25	C	52A h	52A i
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	0,46	C	19 f	19 d
8210	Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>	0,01	C	nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa	nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
9110	Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i>	7,85	B	6h; 8f; 11Ac,j; 13b; 15b,h; 16a,c; 17b,d,h; 19b,g; 21d; 24g; 25c; 26d,g-h; 27b-c,g; 30b,d; 31h; 34b; 35b,h,j-k; 37c,j;	6f; 8c,g; 11a,g-i; 11Ab,i,k-l; 12c-g; 13a,f; 14h; 15a,c-d,g; 16d-g; 17a,c,f-g,i-j; 18a-c; 19c; 20b; 21a,f-g,j; 22b; 23a; 24a-b,d-f; 25a-b,d,h-i; 26a,f; 27a,f,h; 28a,c; 29a-f; 30c,f; 31d-g,i,k-m; 32c; 33c-d,m; 34c; 35a,c,f; 37a;
9130	Żyzne buczyny <i>Dentario glandulosae – Fagenion</i> , <i>Galio odorati – Fagenion</i>	5,29	B	43j,l; 44c; 45a; 46a; 48c; 49b,f; 50b-c; 52g,k; 52Ag; 54d; 56g; 62h; 63b-c,h;	43a,g; 44d,g; 45b-c,f; 46d,g-h; 47a-d; 48b; 49a,d; 50g-h,j; 51a-b,f; 52a,c,h-i; 52Af; 53a,c-d; 54a,f; 55d; 56a,c,k; 57a,i; 58d; 59b-d,j,w; 60h; 61a,d-f; 62b,i; 63g,i; 64a;

Kod siedliska	Nazwa siedliska	% pokrycia	Ocena ogólna	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
9150	Ciepłolubne buczyny storczykowe <i>Cephalanthero-Fagenion</i>	0,02	C	nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa	52 l
9170	Grąd środkowoeuropejski <i>Galio-Carpinetum</i> i subkontynentalny <i>Tilio-Carpinetum</i>	2,8	C	8a; 10a; 31d; 33c,g,j; 34a; 36d; 37d,g,o; 39b,l,o; 40l; 58c; 59h-i;	8b,h,j-k; 10f-g; 19l; 24Am; 26i; 31c,j; 33f; 34b; 36b-c,f-i; 37f,j; 39d,k,n; 40h; 42a; 57f-g; 58a-b; 59m;
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach <i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>	0,03	C	nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa	nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa

Cele działań ochronnych na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony ostoi, zinwentaryzowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie zgodne z zarządzeniem nr 11/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 13 kwietnia 2012 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góra Świętej Anny PLH160002

1) 6210 Murawy kserotermiczne *Festuco-Brometea*

- Osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego na powierzchni co najmniej 7,0 ha

2) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*

- Osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego na powierzchni co najmniej 20 ha

3) 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*):

- Utrzymanie właściwego stanu wskaźnika „perspektywy ochrony” w obszarze Natura 2000.
- Dążenie do osiągnięcia na 25% powierzchni siedliska właściwego stanu wskaźnika „martwe drewno (łączne zasoby)” i „wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)”
- Dążenie do osiągnięcia na 50% powierzchni siedliska właściwego stanu wskaźnika „struktura pionowa i przestrzenna roślinności”.

4) 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*)

- Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego na całej powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000.

5) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*)

- Dążenie do osiągnięcia na 25% powierzchni siedliska właściwego stanu wskaźnika „martwe drewno (łącznie zasoby)” i „wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)”
- Dążenie do osiągnięcia na 50% powierzchni siedliska właściwego stanu wskaźnika „struktura pionowa i przestrzenna roślinności”.

Typy siedliskowe lasu

Drzewostany OZW Góra Świętej Anny wykazują niewielkie zróżnicowanie pod względem siedliskowych typów lasu. W obszarze dominują siedliska wyżynne wyróżnione na powierzchni 1402,35 ha co stanowi prawie 86% powierzchni leśnej obszaru. Szczegółowe dane typów siedliskowych lasu w obszarze Góra Świętej Anny zawiera poniższe zestawienie.

Tabela 13. Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu w OZW Góra Świętej Anny

TSL	Powierzchnia [ha]	% powierzchni w obszarze
BMŚW	32,95	2,02
LMŚW	176,58	10,82
LŚW	11,31	0,69
LW	1,21	0,07
LWYŻŚW	1402,35	85,94
LWYŻW	7,41	0,45
Razem	1631,81	100,00

Bogactwo gatunkowe

Lasy OZW Góra Świętej Anny wykazują duże bogactwo gatunkowe. Drzewostanów cztero i więcej gatunkowych jest najwięcej i zajmują one powierzchnię 614,2 ha co stanowi ponad 38% całkowitej powierzchni obszaru. Następne są drzewostany trzygatunkowe – 508 ha (ponad 31%). Najmniej jest drzewostanów jednogatunkowych (199,3 ha) to jest 12,3% powierzchni obszaru.

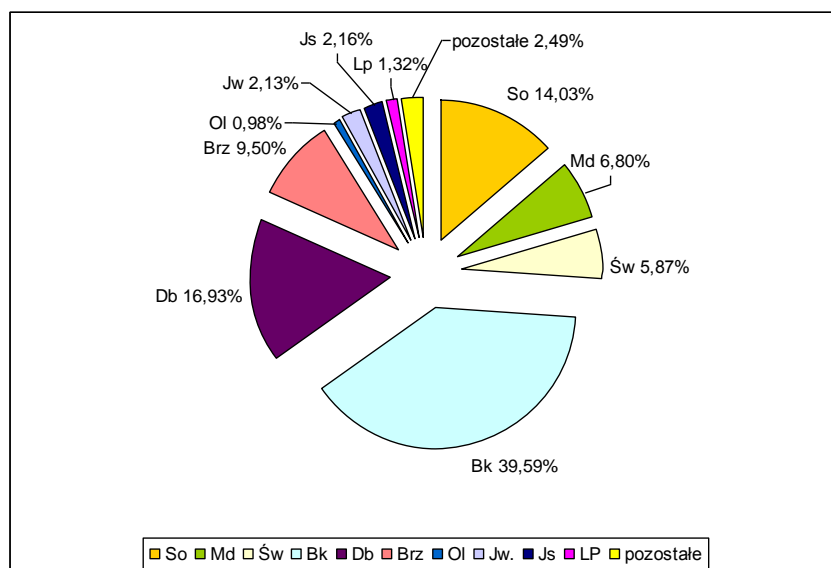
Tabela 14. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Góra Świętej Anny

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	19,52	58,20	121,58	199,30	12,3
	2187	21420	60509	84116	18,3

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
dwugatunkowe	51,71	100,75	144,47	296,93	18,3
	4750	30832	51254	86836	18,9
trzygatunkowe	96,70	224,16	187,15	508,01	31,4
	8450	64114	65625	138189	30,0
cztero- i więcej gatunkowe	200,71	185,50	227,99	614,20	38,0
	24103	56632	70295	151030	32,8

Gatunki panujące

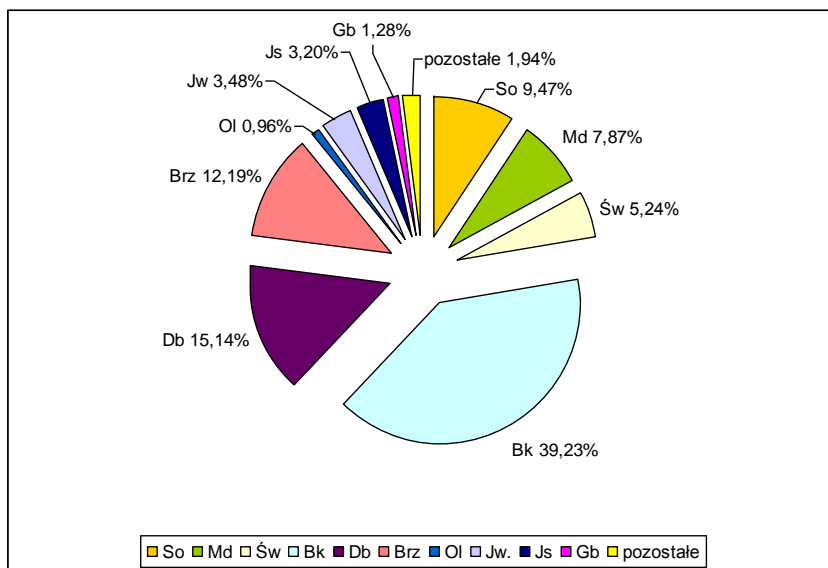
W OZW Góra Świętej Anny gatunkiem panującym jest buk zwyczajny zajmujący ponad 39% powierzchni gruntów leśnych. Znaczący udział mają jeszcze gatunki takie jak dąb (16,9%), sosna zwyczajna (14,0%), brzoza brodawkowata (9,5%), modrzew europejski (6,8%), świerk pospolity (5,8%).

Rycina. 4. Struktura powierzchni gatunków panujących w OZW Góra Świętej Anny

Gatunki rzeczywiste

Poniższy wykres przedstawia udział gatunków rzeczywistych. Największy udział ma buk zwyczajny, następnie dąb, brzoza brodawkowata, sosna zwyczajna, modrzew europejski, świerk pospolity, jawor, jesion wyniosły, grab, olcha czarna. Pozostałe gatunki nie stanowią 1% udziału, są to: Jd, Dg, Dbc., Ols, AK, Tp, Kl, Wz, Os.

Rycina. 5. Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Góra Świętej Anny

Zgodność składu gatunkowego

Ogólnie w OZW Góra Świętej Anny dominują drzewostany zgodne z siedliskiem zajmując powierzchnię 831,75 ha (51,4%), drzewostany częściowo zgodne stanowią ponad 34,8% i zajmują powierzchnię prawie 564 ha; drzewostanów niezgodnych z inventaryzowano najmniej - stanowią niecałe 14% (223 ha). Powierzchniowy udział stopni zgodności drzewostanów w poszczególnych typach siedliskowych lasu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Kategorie zgodności składu gatunkowego w typach siedliskowych lasu z gospodarczym typem drzewostanu w OZW Góra Świętej Anny

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
		ha	%	ha	%	ha	%
BMŚW	SO	29,92	90,8	1,77	5,4	1,26	3,8
LMŚW	BK	4,51	70,6	1,88	29,4		
	LP DB	11,10	79,6	2,85	20,4		
	MD BK SO	34,74	22,2	74,48	47,7	47,02	30,1
LŚW	BK			0,94	100,0		
	DB			7,05	100,0		
	LP DB	3,32	100,0				
LW	DB			1,21	100,0		

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
		ha	%	ha	%	ha	%
LWYŻŚW	BK	696,62	52,9	451,98	34,3	168,12	12,8
	LP DB	51,54	72,7	14,62	20,6	4,69	6,6
	OL JS			1,41	100,0		
LWYŻW	BK			5,40	72,9	2,01	27,1

Budowa pionowa

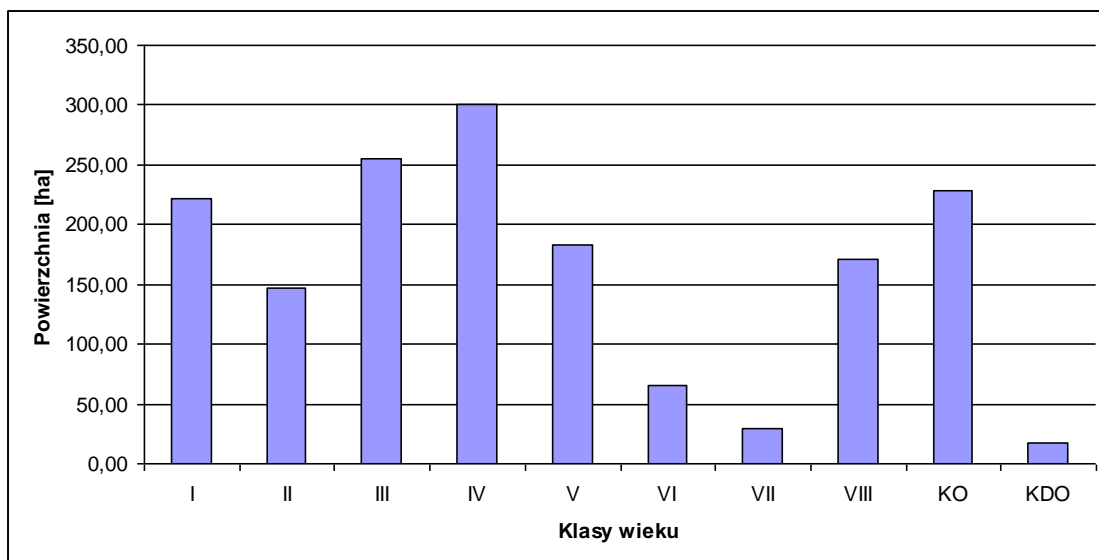
W OZW Góra Świętej Anny przeważają drzewostany jednopiętrowe (81,4% powierzchni leśnej obszaru). Drzewostany w KO i KDO stanowią ponad 15% gruntów leśnych zalesionych obszaru. Najmniej jest drzewostanów dwupiętrowych - 3,5% gruntów leśnych zalesionych obszaru. Nie wyróżniono drzewostanów o budowie wielopiętrowej oraz o budowie przerębowej.

Tabela 16. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Góra Świętej Anny

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	368,64	552,88	395,28	1316,80	81,4
	39489	168697	159348	367533	79,9
dwupiętrowe	0,00	2,28	53,85	56,13	3,5
	0	985	24969	25954	5,6
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
w KO i KDO	0,00	13,45	232,06	245,51	15,2
	0	3317	63366	66683	14,5

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w OZW Góra Świętej Anny wynosi 79 lat i jest on wyższy od przeciętnego wieku nadleśnictwa o 19 lat. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, czyli w VI, VII i VIII klasie wieku. W sumie zajmują one 16,24% (265,6 ha) gruntów leśnych zalesionych powierzchni obszaru.

Rycina. 6. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Góra Świętej Anny

OZW Kamień Śląski (PLH160003)

Typ ostoi: B

Powierzchnia: 832,40 ha, w tym na gruntach nadleśnictwa 16,99 ha

Dużą część obszaru stanowi lotnisko, gdzie dominują różnego rodzaju częściowo zarastające murawy. W latach 70-tych na tym obszarze była zlokalizowana największa w Polsce kolonia susła moręgowanego *Spermophilus citellus*. Obecnie na terenie obszaru prowadzony jest program reintrodukcji susła moręgowanego.

Tabela 17. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Kamień Śląski (PLH160003) z oceną A, B lub C

Kod siedliska	Nazwa siedliska	% pokrycia	Ocena ogólna	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	5,00	C	jw.	jw
9170	Grąd środkowoeuropejski <i>Galio-Carpinetum</i> i subkontynentalny <i>Tilio-Carpinetum</i>	0,50	C	jw.	234c

Tabela 18. Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Kamień Śląski (PLH160003) z oceną A, B lub C

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Stan populacji w SOO	Ocena ogólna	Adres leśny
1335	Suseł moręgowany <i>Spermophilus citellus</i>	Ok. 70	A	nie stwierdzono na gruntach w zarządzie nadleśnictwa
1060	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	P	C	jw.

Charakterystyka drzewostanów nadleśnictwa w obrębie OZW Kamień Śląski.

W obszarze OZW Kamień Śląski na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie wyróżniono tylko 4 wydzielania leśne w leśnictwach: Miedziana (234c), Góraźdze (124g) oraz Otmice (112m,r). Opis taksacyjny lasu w tych wydzieleniach przedstawia się następująco:

Tabela 19. Charakterystyka drzewostanów w OZW Kamień Śląski

Adres	Budowa pionowa	Skład gatunkowy	STL	TD	Stopień zgodności
234 c	drzewostan	4Db 1Ksz105, 3Db 2Gb55	Lśw	Lp-Db	zgodny
124 g	drzewostan	5So27, 4So33, 1So50	LMśw	Bk-So	częściowo zgodny
112m	drzewostan	7So 2Md 1Bk8	LMśw	Bk-So	częściowo zgodny
112r	drzewostan	10So40	LMśw	Bk-So	częściowo zgodny

OZW Łęg Zdieszowicki (PLH160011)

Typ ostoi: B

Powierzchnia: 619,90 ha, **w tym na gruntach nadleśnictwa 426,01 ha**

Obszar to kompleks dobrze zachowanych, lecz miejscami grądowiejących łągów jesionowo – wiązowych nad Odrą. Proces grądowienia łągów w ostoi spowodowany jest zaburzeniami stosunków wodnych w wyniku ograniczenia naturalnych zalewów na tym obszarze oraz długotrwałych niedoborów wody w ostatnich latach.

W ostoi zlokalizowane są starorzecza Odry będące w różnych stadiach rozwoju geomorfologicznego i sukcesji ekologicznej. Obszar jest największym płatem lasu łągowego na południe od Opola.

Tabela 20. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Łęg Zdieszowicki (PLH160011) z oceną A, B lub C

Kod siedliska	Nazwa siedliska	% pokrycia	Ocena ogólna	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	2,91	B	nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa	92d; 98b,o;
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	0,01	C	jw.	nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
6430	Ziołorośla górskie <i>Adenstylion alliariae</i> i ziołorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i>	0,02	C	jw.	jw.
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i>	71,17	B	93d; 97i; 101g; 102b	86a-c; 87c-f; 88b-d; 90b; 91c; 92c; 93a-c; 94a-b; 95c; 97l,p; 99c-d; 100a,c; 102c;

Tabela 21. Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Łęg Zdieszowicki (PLH160011) z oceną A, B lub C

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Stan populacji w SOO	Ocena ogólna	Adres leśny
1166	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	R	C	nie stwierdzono na gruntach w zarządzie nadleśnictwa
1188	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	R	C	jw.
1084	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	P	C	94a

Typy siedliskowe lasu

W obszarze OZW Łęg Zdieszowicki wyróżniono tylko 3 siedliskowe typy lasu: Lśw na powierzchni 324,56 ha Lw – 36,89 ha i Lł – 27,49 ha.

Bogactwo gatunkowe

Lasy OZW Łęg Zdieszowicki wykazują umiarkowane bogactwo gatunkowe. Drzewostanów dwugatunkowych jest najwięcej. Zajmują one powierzchnię 214 ha, co stanowi ponad 55% całkowitej powierzchni. Następne są drzewostany trzygatunkowe, które

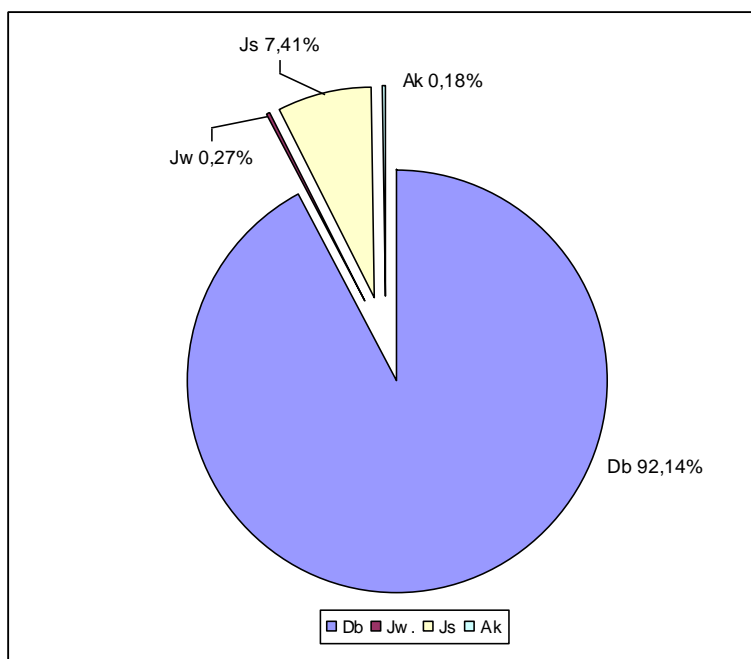
zajmują powierzchnię prawie 83 ha (21,5%) oraz cztery i więcej gatunkowych – 73 ha (19%). Najmniej jest drzewostanów jednogatunkowych, jedynie 15 ha (3,9%).

Tabela 22. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Góra Świętej Anny

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	5,58	1,35	8,07	15,00	3,9
	917	332	3981	5231	2,9
dwugatunkowe	4,03	4,90	205,92	214,85	55,6
	729	1284	105685	107699	59,3
trzygatunkowe	6,38	0,00	76,48	82,86	21,5
	942	0	36674	37617	20,7
cztero- i więcej gatunkowe	1,57	0,00	71,80	73,37	19,0
	8	0	31131	31139	17,1

Gatunki panujące

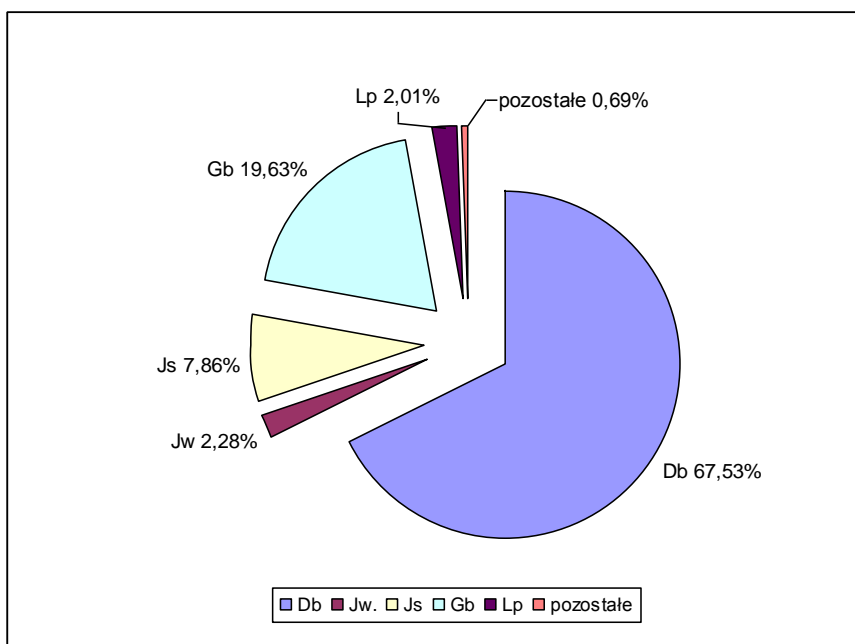
W OZW Łęg Zdieszowicki gatunkiem panującym jest dąb zajmujący ponad 92% powierzchni gruntów leśnych. Drugim gatunkiem panującym w drzewostanach obszaru jest jesion wyniosły (7,41%). Pozostałe gatunki panujące to jawor (0,27%) oraz akacja (0,18%).

Rycina 7. Struktura powierzchni gatunków panujących w OZW Łęg Zdieszowicki

Gatunki rzeczywiste

Poniższy wykres przedstawia udział gatunków rzeczywistych. Największy udział ma dąb, grab oraz jesion. W porównaniu z udziałów gatunków panujących i rzeczywistych można zauważyć znaczny wzrost graba i jesionu w składach drzewostanów, co wynika z wielogatunkowych i dwupiętrowych drzewostanów z dominującym udziałem dęba. Z pozostałych gatunków można wymienić lipę i jawora oraz gatunki nie stanowiące 1% udziału: Md, Sw, Bk, Ol, Ak.

Rycina. 8. Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Łęg Zdieszowicki

Zgodność składu gatunkowego

W OZW Łęg Zdieszowicki dominują drzewostany zgodne z siedliskiem zajmując powierzchnię 355,5 ha (92%), drzewostany częściowo zgodne stanowią zaledwie 8% i zajmują powierzchnię zaledwie 30,6 ha. W obszarze nie wyróżniono drzewostanów niezgodnych. Powierzchniowy udział stopni zgodności drzewostanów w poszczególnych typach siedliskowych lasu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Kategorie zgodności składu gatunkowego w typach siedliskowych lasu z gospodarczym typem drzewostanu w OZW Łęg Zdieszowicki

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
		ha	%	ha	%	ha	%
LŁ	JS DB	24,32	100,0				
	JS WZ DB			0,97	100,0		

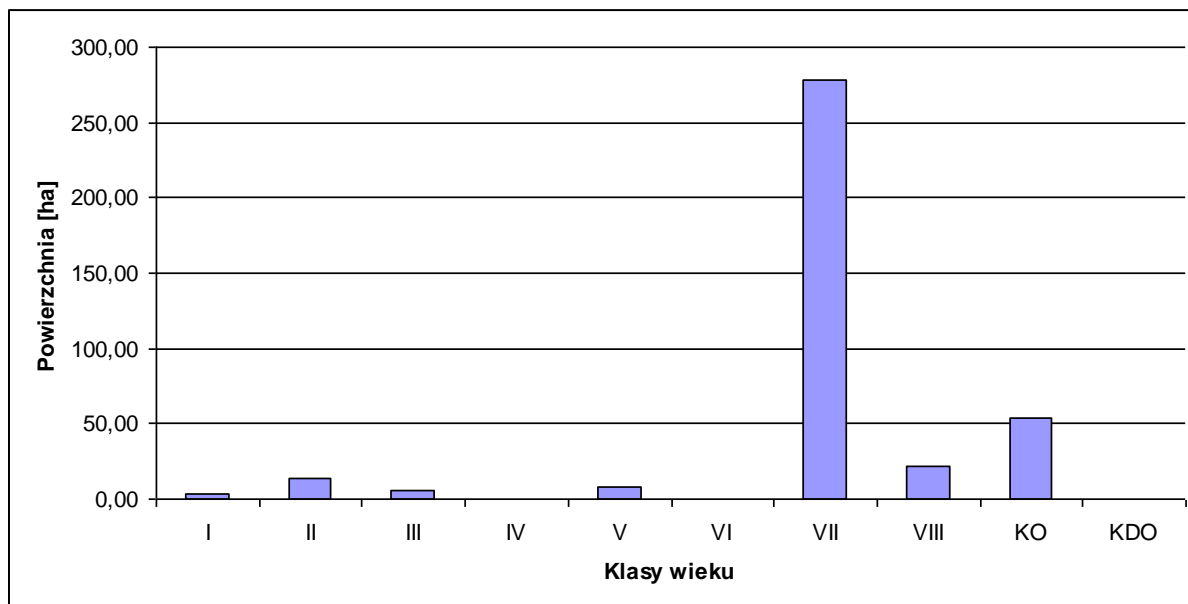
Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
		ha	%	ha	%	ha	%
LŚW	DB	201,77	95,0	10,70	5,0		
	JS WZ DB	92,52	83,0	18,91	17,0		
LW	DB	33,33	100,0				
	JS WZ DB	3,56	100,0				

Budowa pionowa

W OZW Łęg Zdieszowicki przeważają drzewostany jednopiętrowe (73,2% powierzchni leśnej obszaru). Drzewostanów w KO i KDO oraz o budowie dwupiętrowej zinwentaryzowano na podobnej powierzchni – odpowiednio 54 ha (14%) i 49 ha(12,7%). Nie wyróżniono drzewostanów o budowie wielopiętrowej oraz o budowie przerębowej.

Tabela 24. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Łęg Zdieszowicki

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jedenopiętrowe	17,56	6,25	258,96	282,77	73,2
	2597	1616	128803	133015	73,2
dwupiętrowe	0,00	0,00	49,21	49,21	12,7
	0	0	26189	26189	14,4
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
w KO i KDO	0,00	0,00	54,10	54,10	14,0
	0	0	22481	22481	12,4

Wiek drzewostanów

Rycina. 9. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Łęg Zdieszowicki

Średni wiek drzewostanów w OZW Łęg Zdieszowicki wynosi 130 lat i jest on wyższy od przeciętnego wieku nadleśnictwa o 71 lat. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, czyli w VI, VII i VIII klasie wieku. W sumie zajmują one 299,8 ha (77,6%) gruntów leśnych zalesionych powierzchni obszaru.

V.1.12.2. REZERWATY PRZYRODY

Rezerwat „Biesiec” został powołany Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego P/9/2001 z dnia 19 lipca 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 65, poz. 496). Aktualnie rezerwat funkcjonuje na podstawie Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr 0151/P/6/07 z dnia 8 stycznia 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Biesiec” (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 2, poz. 20). Celem utworzenia była ochrona fragmentu buczyny z rzadkimi i chronionymi gatunkami runa. Rezerwat obejmuje dwa wzniesienia z licznymi wychodniami wapienia: Biesiec (350 m n.p.m.) i Wysocką Górę (385 m n.p.m.). Na terenie rezerwatu występuje wiele chronionych i rzadkich roślin naczyniowych: lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko, pokrzyk wilcza jagoda, pierwiosnka lekarska, paprotka zwyczajna, śnieżyczka przebiśnieg, kruszczyk szerokolistny, kruszczyk siny, kruszczyk rdzawoczerwony, buławnik mieczolistny, buławnik wielkokwiatowy i żłobik koralowy. Występują tutaj rzadkie gatunki grzybów: gwiazdosz potrójny, gwiazdosz frędzelkowany i czarka szkarłatna. Rodzaj rezerwatu określa się jako leśny (L). Ze względu na dominujący przedmiot ochrony rezerwat zalicza się do typu: fitocenotycznego (PFI)

i podtypu: zbiorowisk leśnych (zl). Ze względu na główny typ ekosystemu rezerwat zalicza się do typu: leśny i borowy (EL) i podtypu: lasów wyżynnych (lwż).

Rezerwat obejmuje obszar lasu o powierzchni 24,46 ha, oznaczony w ewidencji gruntów obrębu Wysoka jako działki nr 51/4 i nr 52/4, położony w gminie Leśnica, w powiecie strzeleckim w województwie opolskim. W skład rezerwatu przyrody wchodzi obszar oznaczony w planie urządzania lasu Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012-2021 jako oddziały: nr 51a o powierzchni 6,20 ha, nr 51f o powierzchni 7,91 ha, nr 52a o powierzchni 0,89 ha, 52b o powierzchni 6,09 ha, nr 52l o powierzchni 2,51 ha oraz nr 51~d o powierzchni 0,16 ha (linie oddziałowe), nr 51~h o powierzchni 0,08 ha (drogi leśne), nr 52~a o powierzchni 0,16 ha (linie oddziałowe), 52~b o powierzchni 0,14 ha (linie oddziałowe), 52~f o powierzchni 0,07 ha (linie oddziałowe), nr 51~f o powierzchni 0,13 ha (drogi leśne), nr 51~g o powierzchni 0,11 ha (linie oddziałowe) i nr 52~g o powierzchni 0,01 ha (drogi leśne) obrębu leśnego Zdieszowice. Dla rezerwatu nie wyznaczono otuliny. Dla rezerwatu ustanowiono zadania ochronne zgodnie z Zarządzeniem Nr 20/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Biesiec”.

UWAGA! W rozporządzeniu nr 0151/P/6/07 z 08.01.2007 r. jest błąd - zamiast wydzielenia 52l jest podane wydzielenie 521. Ponadto figurujące w rozporządzeniu wydzielenie nr 52a o powierzchni 0,30 ha (linie oddziałowe) stanowią obecnie (wg PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r.) dwa wydzielenia: 52~a o powierzchni 0,16 ha (linie oddziałowe) oraz 52~b o powierzchni 0,14 ha (linie oddziałowe). Po zatwierdzeniu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r. informacje o rozbieżnościach należy przekazać do właściwego organu sprawującego nadzór nad rezerwatami przyrody.

Rezerwat „Boże Oko” został utworzony 25 lipca 1997 r. zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (M.P. Nr 54 poz. 515). Obecnie obowiązującym aktem jest Zarządzenie Nr 62/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Boże Oko”. Akt ten zastąpił wcześniejsze rozporządzenie Nr 0151/P/21/08 Wojewody Opolskiego z dnia 4 marca 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 23, poz. 741).

Nazwa rezerwatu „Boże Oko” pochodzi od kapliczki znajdującej się w pobliżu rezerwatu. W krajobrazie tego obszaru obecne są suche doliny o szerokich dnach i głębokie parowy o stromych zboczach oraz leje krasowe. Celem utworzenia rezerwatu było objęcie ochroną fragmentu lasu świeżego z licznie występującymi bukami w wieku 135-155 lat. W domieszce występuje modrzew, świerk, grab, brzoza i sosna. Rodzaj rezerwatu określa się jako leśny (L). Ze względu na dominujący przedmiot ochrony rezerwat zalicza się do typu: fitocenotycznego (PFi) i podtypu: zbiorowisk leśnych (zl). Ze względu na główny typ

ekosystemu rezerwat zalicza się do typu: leśny i borowy (EL) i podtypu: lasów wyżynnych (lwż).

Na obszarze rezerwatu występują trzy zbiorowiska roślinne: kwaśna buczyna niżowa *Luzulo-pilosae-Fagetum*, żyzna buczyna sudecka *Dentario enneaphyllidis Fagetum*, żyzna buczyna niżowa *Melico-Fagetum*. Wśród 60 roślin naczyniowych tworzących wyżej wymienione zespoły, cztery objęte są ochroną prawną. Najciekawszą jest buławnik wielkokwiatowy *Cephalanthera alba*, którego stanowisko w „Bożym Oku” jest jednym z najdalej na północ wysuniętych w Polsce. Rośnie tu również wykorzystywana w lecznictwie przytulia wonna *Galium odoratum* oraz kopytnik pospolity *Asarum europaeum* i bluszcz pospolity *Hedera helix*. Do osobliwości przyrodniczych zaliczyć można okazałe buki, wymiarami spełniające kryteria drzew pomnikowych. Ich wiek szacuje się na ok. 160 lat.

Powierzchnia rezerwatu wynosi 68,94 ha i jest oznaczona w ewidencji gruntów obrębu Klucz jako działki nr 18, nr 28 i nr 29/1, położone w gminie Ujazd, w powiecie strzeleckim, w województwie opolskim. W jego skład wchodzi obszar oznaczony w planie urządzania lasu Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012-2021 jako oddziały: nr 18b o powierzchni 1,35 ha, nr 18c o powierzchni 24,15 ha, nr 28c o powierzchni 14,94 ha, nr 29a o powierzchni 0,87 ha, nr 29b o powierzchni 0,68 ha, nr 29c o powierzchni 12,86 ha, nr 29d o powierzchni 1,53 ha, nr 29f o powierzchni 11,30 ha, nr 18~a o powierzchni 0,09 ha (linia oddziałowa), nr 18~b o powierzchni 0,06 ha, 18~c o powierzchni 0,06 ha, 18~d o powierzchni 0,06 ha, nr 28~d o powierzchni 0,29 ha (linia oddziałowa), nr 28~f o powierzchni 0,01 ha (droga leśna), nr 29~a o powierzchni 0,06 ha (linie oddziałowe), nr 29~b o powierzchni 0,19 ha (linie oddziałowe), nr 29~c o powierzchni 0,25 ha (droga leśna), nr 29~d o powierzchni 0,19 ha (droga leśna) obrębu leśnego Zdieszowice. Dla rezerwatu nie wyznaczono otuliny. Dla rezerwatu ustanowiono zadania ochronne zgodnie z Zarządzeniem Nr 21/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Boże Oko”.

UWAGA! W zarządzeniu nr 62/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 31 grudnia 2009 r. figuruje wydzielenie nr 18~b o powierzchni 0,18 ha (droga leśna), które obecnie (wg PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r.) zastąpiły trzy wydzielania: 18~b o powierzchni 0,06 ha, 18~c o powierzchni 0,06 ha, 18~d o powierzchni 0,06 ha. Podobnie wymienione w zarządzeniu wydzielanie nr 29~a o powierzchni 0,25 ha (linie oddziałowe) stanowią obecnie dwa wydzielania: 29~a o powierzchni 0,06 ha (linie oddziałowe) oraz 29~b o powierzchni 0,19 ha (linie oddziałowe). Wydzielenie nr 29~b o powierzchni 0,25 ha (droga leśna) figurujące w zarządzeniu zmieniło literowanie na 29~c, natomiast wydzielanie nr 29~c o powierzchni 0,19 ha (droga leśna) zmieniło literowanie na 29~d. Po zatwierdzeniu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r.

informacje o rozbieżnościach należy przekazać do właściwego organu sprawującego nadzór nad rezerwatami przyrody.

Rezerwat „Grafik” został powołany zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. (M.P. nr 51 poz. 486). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 0151/P20/08 Wojewody Opolskiego z dnia 4 marca 2008 r. Celem ochrony jest las bukowy o charakterze naturalnym. Dominuje w nim 130-letni buk rosnący na grubej warstwie lessu. Drzewostan bukowy jest jednopiętrowy, jedynie na niewielkich powierzchniach występują podrosty buka, jawora, graba i jarzębiny. W rezerwacie wyróżniono dwa zbiorowiska leśne: kwaśną buczynę niżową i żyzną buczynę niżową. Z występujących tu gatunków chronionych wymienić należy: bluszcz pospolity, przytulię wonną, konwalię majową, parzydło leśne, kalinę koralową i kruszynę pospolitą. Występują tu również gatunki rzadkie i zagrożone w skali regionu tj.: perłówka jednokwiatowa, przytulia okrągłolistna, przetacznik górski i tojeść gajowa. Rodzaj rezerwatu określa się jako leśny (L). Ze względu na dominujący przedmiot ochrony rezerwat zalicza się do typu: fitocenotycznego (PFI) i podtypu: zbiorowisk leśnych (ZI). Ze względu na główny typ ekosystemu rezerwat zalicza się do typu: leśny i borowy (EL) i podtypu: lasów wyżynnych (Iwż).

W rezerwacie przedmiotem ochrony jest drzewostan bukowy w trzech odmianach fitosocjologicznych, porastający łagodny stok niewielkiej kulminacji terenu o wysokości ok. 302m n.p.m. Oszacowano, że wiek drzewostanów przekracza generalnie 130 lat. Domieszkowo występuje tu dąb, brzoza, świerk, jesion oraz jawor. W rezerwacie wyróżniono trzy typy buczyn: żyzną buczynę niżową *Melico-Fagetum* z perłówką jednokwiatową *Melica uniflora*, perłówką zwisłą *Melica nutans*, bukiem pospolitym, turzycą leśną *Carex silvatica*, kwaśną buczynę niżową *Luzulo pilosae-Fagetum* z kosmatką gajową *Luzula pilosa*, bukiem pospolitym, borówką czarną *Vaccinium myrtillus*, narecznicą samczą *Dryopteris filixmas* i żyzną buczynę sudecką *Dentario enneaphyllidis-Fagetum* z klonem, jaworem, przytulią wonną, grabem pospolitym, bukiem pospolitym. Flora naczyniowa „Grafika” jest raczej uboga. Stwierdzono 62 gatunki, w tym zaledwie jeden chroniony prawnie – przytulię wonną *Galium odoratum*. Objęty ochroną las ma jednak, poza cennym drzewostanem, jeszcze dwa znaczące walory przyrodnicze. Jako obiekt położony w pokrytej lessem wyżynnej okolicy jest zaliczony do lasów glebochronnych. Erozja na stoku porośniętym lasem jak też, w związku z naturalną retencją, na stoku poniżej zbiorowiska leśnego jest skrajnie ograniczona. Dodatkowo należy pamiętać, że obszar ten położony jest pomiędzy trzema rozległymi kompleksami leśnymi: Borami Niemodlińskimi, Lasami Świerklaniecko-Lublinieckim i Lasami Raciborskimi. Stanowi więc element łącznikowy, tzw. korytarz ekologiczny łączący kompleksy dawnej Puszczy Śląskiej. Głównym zagrożeniem dla flory rezerwatu jest

zanieczyszczenie powietrza w tym rejonie, powodowane przez emisję z południowej części opolskiego obszaru ekologicznego zagrożenia, czyli rejonu kędzierzyńsko-zdzieszowickiego.

Powierzchnia rezerwatu wynosi 27,43 ha i jest oznaczona w ewidencji gruntów obrębu Czarnocin jako działki nr 24, nr 25 i nr 26, położone w gminie Leśnica, w powiecie strzeleckim w województwie opolskim. W skład rezerwatu przyrody wchodzi obszar oznaczony w planie urządzania lasu Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012 - 2021 jako oddziały: nr 24a o powierzchni 10,28 ha, nr 24b o powierzchni 1,70 ha, nr 24d o powierzchni 2,87 ha, 24f o powierzchni 2,94 ha, nr 25b o powierzchni 4,06 ha, 26a o powierzchni 4,98 ha, 24~a o powierzchni 0,06ha (linie oddziałowe), 24~b o powierzchni 0,24 ha (droga leśna), 24~c o powierzchni 0,06 ha (drogi leśne), 24~d o powierzchni 0,05 ha (drogi leśne), 24~f o powierzchni 0,06 ha (drogi leśne), 26~a o powierzchni 0,07 ha (linie oddziałowe), 26~b o powierzchni 0,06 ha (linie oddziałowe) obrębu leśnego Zdzieszowice. Dla rezerwatu nie wyznaczono otuliny. Dla rezerwatu ustanowiono zadania ochronne zgodnie z Zarządzeniem Nr 23/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Grafik”.

UWAGA! W rozporządzeniu nr 0151/P20/08 Wojewody Opolskiego z dnia 4 marca 2008 r. figuruje wydzielenie nr 24c o powierzchni 0,17 ha (drogi leśne), które obecnie (wg PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r.) zastąpiły trzy wydzielenia: 24~c o powierzchni 0,06 ha (drogi leśne), 24~d o powierzchni 0,05 ha (drogi leśne), 24~f o powierzchni 0,06 ha (drogi leśne). Podobnie wymienione w rozporządzeniu wydzielenie nr 26d o powierzchni 0,13 ha (linie oddziałowe), stanowią obecnie dwa wydzielenia: 26~a o powierzchni 0,07 ha (linie oddziałowe) oraz 26~b o powierzchni 0,06 ha (linie oddziałowe). Po zatwierdzeniu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r. informacje o rozbieżnościach należy przekazać do właściwego organu sprawującego nadzór nad rezerwatami przyrody.

Rezerwat „Kamień Śląski” został powołany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 lutego 1958 r. (M.P. nr 20, poz. 127 oraz z 1961 r. nr 36 poz. 169). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 0151/P/8/08 Wojewody Opolskiego z dnia 4 marca 2008 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kamień Śląski”. Celem powołania rezerwatu było zachowanie fragmentu lasu mieszanego ze stanowiskiem jarzęba brekini *Sorbus torminalis*. Rodzaj rezerwatu określa się jako leśny (L). Ze względu na dominujący przedmiot ochrony rezerwat zalicza się do typu: fitocenotycznego (PFI) i podtypu: zbiorowisk leśnych (ZL). Ze względu na główny typ ekosystemu rezerwat zalicza się do typu: leśny i borowy (EL) i podtypu: lasów mieszanych nizinnych (lmn).

Zbiorowisko rezerwatu zaliczono do zespołu *Melico-Fagetum*. Drzewostan budują tu głównie: buk, grab, sosna i świerk, a domieszkowo występują: lipa drobnolistna, jarząb brekinia, dąb szypułkowy, klon zwyczajny i klon jawor. Warstwa krzewów składa się przede wszystkim z nielicznych głógów i jarzębów pospolitych.

Do rosnących tu gatunków charakterystycznych runa zaliczyć można: perlówkę jednokwiatową *Melica uniflora*, kostrzewę leśną *Festuca sylvatica*, żywica cebulkowego *Dentaria bulbifera*, buławnika wielkokwiatowego *Cephalanthera alba*, wydmuchrzycę zwyczajną *Elymus europeus* oraz gnieźnika leśnego *Noetia nidus-avis* i marzankę wonną *Galium odoratum*. Z gatunków prawnie chronionych rosnących w rezerwacie wymienić należy: jarzęba brekinię *Sorbus torminalis*, buławnika wielkokwiatowego *Cephalanthera alba*, podkolana białego *Platanthera bifolia*, kruszczyka szerokolistnego *Epipactis helleborine*, przytulię wonną *Galim odoratum*, bluszcz pospolitego *Hedera helix*, oraz kopytnika pospolitego *Asarum europeum*. Stwierdzono tu także 50 taksonów mchów, 10 gatunków wątrobowców i 27 gatunków śluzowców. W zbiorowisku rezerwatu od kilkunastu lat daje się obserwować pierwsze syndromy pogarszania się stanu zdrowotnego szaty roślinnej. Przejawia się to np. usychaniem świerków oraz coraz słabszą odnową jarzębu brekini.

Powierzchnia rezerwatu wynosi 13,60 ha i jest oznaczona w ewidencji gruntów obrębu Kamionek jako działki nr 203/2 i nr 219/4, położone w gminie Gogolin, w powiecie krapkowickim w województwie opolskim. W skład rezerwatu przyrody wchodzi obszar oznaczony w planie urządzania gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012 - 2021, jako oddziały: nr 203g o powierzchni 7,33 ha, nr 219b o powierzchni 6,17 ha i nr 219~c o powierzchni 0,10 ha (droga leśna) obrębu leśnego Kamień Śląski. Dla rezerwatu nie wyznaczono otuliny. Dla rezerwatu ustanowiono zadania ochronne zgodnie z Zarządzeniem Nr 25/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Kamień Śląski”.

UWAGA! W rozporządzeniu 0151/P/8/08 Wojewody Opolskiego z dnia 4 marca 2008 r. figuruje wydzielenie nr 219c o powierzchni 0,1ha obrębu leśnego Kamień Śląski. W rzeczywistości jest to wydzielenie nr 219~c o powierzchni 0,10 ha (droga leśna) obrębu leśnego Kamień Śląski. Wydzielenie 219c wg PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r. zajmuje powierzchnię 0,62 ha, stanowi drzewostan gospodarczy i znajduje się poza granicami rezerwatu przyrody. Po zatwierdzeniu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r. informacje o rozbieżnościach należy przekazać do właściwego organu sprawującego nadzór nad rezerwatami przyrody.

Rezerwat „Lesisko” został powołany Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. (M.P. nr 56, poz. 541). Aktualnie

obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 0151/P/19/08 Wojewody Opolskiego z dnia 4 marca 2008 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Lesisko”.

Celem utworzenia rezerwatu było zachowanie i ochrona starodrzewia bukowego: żyznej buczyny sudeckiej *Dentario enneaphyllidis- Fagetum* i kwaśnej buczyny niżowej *Luzulo pilosae- Fagetum*. Na terenie całego rezerwatu jest ponad 20 buków o wymiarach obwodu ponad 320 cm. Większość drzewostanów jest jednopiętrowa. Obszar rezerwatu cechuje urozmaicona rzeźba. Teren przecinają liczne wąwozy. Występują tu rośliny chronione: bluszcz pospolity, barwinek pospolity, wawrzynek wilczełyko, parzydło leśne, kalina koralowa, konwalia majowa, przytulia wonna i kopytnik pospolity. Rodzaj rezerwatu określa się jako leśny (L). Ze względu na dominujący przedmiot ochrony rezerwat zalicza się do typu: fitocenotycznego (PFI) i podtypu: zbiorowisk leśnych (ZI). Ze względu na główny typ ekosystemu rezerwat zalicza się do typu: leśny i borowy (EL) i podtypu: lasów wyżynnych (Iwż).

Powierzchnia rezerwatu wynosi 47,51 ha i jest oznaczona w ewidencji gruntów obrębu Żyrowa jako działki nr 58, nr 59/1 i nr 62, położone w gminie Zdieszowice, w powiecie krapkowickim, w województwie opolskim. W skład rezerwatu przyrody wchodzi obszar oznaczony w planie urządzania lasu Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012 - 2021 jako oddziały: nr 58d o powierzchni 18,30 ha, nr 59a o powierzchni 0,91 ha, nr 59b o powierzchni 3,23 ha, nr 59c o powierzchni 1,35 ha, nr 59f o powierzchni 7,42 ha, nr 59w o powierzchni 1,03 ha, nr 62b o powierzchni 14,09 ha, nr 58~a o powierzchni 0,19 ha (droga leśna), nr 59g o powierzchni 0,42 ha (linia energetyczna), nr 59~c o powierzchni 0,06 ha (linia oddziałowa), nr 59~d o powierzchni 0,08 ha (droga leśna), nr 62~a o powierzchni 0,43 ha (droga leśna) obrębu leśnego Zdieszowice. Dla rezerwatu ustanowiono zadania ochronne zgodnie z Zarządzeniem Nr 24/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Lesisko”.

UWAGA! W rozporządzeniu 0151/P/19/08 Wojewody Opolskiego z dnia 4 marca 2008 r. figuruje wydzielenie nr 58a o powierzchni 0,19 ha, w rzeczywistości jest to wydzielenie liniowe nr 58~a o powierzchni 0,19 ha (droga leśna). Wydzielenie 58a wg PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r. zajmuje powierzchnię 1,62 ha, stanowi powierzchnię z drzewostanem i znajduje się poza granicami rezerwatu przyrody. Wymienione w rozporządzeniu wydzielenie nr 62a o powierzchni 0,43 ha (droga leśna) zastępują obecnie (wg PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r.) trzy wydzielania: 62~a o powierzchni 0,08 ha (droga leśna), 62~b o powierzchni 0,27 ha (droga leśna), 62~c o powierzchni 0,08 ha (droga leśna). Po zatwierdzeniu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r.

informacje o rozbieżnościach należy przekazać do właściwego organu sprawującego nadzór nad rezerwatami przyrody.

Rezerwat „Tęczynów” został powołany rozporządzeniem nr P/3/2000 Wojewody Opolskiego z dnia 21 stycznia 2000 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 6, poz. 25). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 0151/P/4/07 Wojewody Opolskiego z dnia 8 stycznia 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Tęczynów”. Celem ochrony jest zachowanie drzewostanu buczyny niżowej i grądu subkontynentalnego z rzadkimi i chronionymi gatunkami runa, takimi jak m.in.: buławnik czerwony, miodownik melisowaty, gnieźnik leśny, lilia złotogłów, orlik pospolity, podkolan biały, przytulia wonna, konwalia majowa oraz narecznica szerokolistna, przytulia okrągłolistna i ciemiężyk białokwiatowy. Rodzaj rezerwatu określa się jako leśny (L). Ze względu na dominujący przedmiot ochrony rezerwat zalicza się do typu: fitocenotycznego (PFI) i podtypu: zbiorowisk leśnych (zl). Ze względu na główny typ ekosystemu rezerwat zalicza się do typu: leśny i borowy (EL) i podtypu: lasów mieszanych nizinnych (lmn).

Teren rezerwatu porasta drzewostan bukowy w wieku ok. 140 lat. Miejscami wśród buków występują lipy i sosny. Podszyt wykształcony grupowo tworzy podrost buka, graba i lipy drobnolistnej. W runie przeważają: przytulia wonna, kłosownica leśna *Brachypodium sylvaticum*, żankiel zwyczajny *Sanicula europaea*, fiołek leśny *Viola reichenbachiana* i groszek wiosenny *Lathyrus vernus*. Spotyka się tu także rzadkie rośliny, jak: czerniec gronkowy *Actaea spicata*, groszek czerniejący *Lathyrus niger* i turzycę palczastą *Carex digitata*.

Charakterystyczne jest występowanie we florze rezerwatu gatunków górskich (narecznicy szerokolistnej i przytulii okrągłolistnej) i ciepłolubnych np. ciemiężyka białokwiatowego *Vincetoxicum hirundinaria* i miodownika melisowatego *Melittis melissophyllum*. Spośród 60 roślin naczyniowych stwierdzonych w rezerwacie 6 podlega prawnej ochronie gatunkowej. Są to: gnieźnik leśny *Neotia nidusavis*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, przytulia wonna *Galium odoratum*, konwalia majowa *Convalaria majalis*. Notowany tutaj wcześniej niezwykle rzadki buławnik czerwony *Cephalanthera rubra* prawdopodobnie wyginął w ostatnich latach.

Powierzchnia rezerwatu wynosi 33,90 ha i jest oznaczona w ewidencji gruntów obrębu Szymiszów jako działki nr 36 i nr 63, położone w gminie Strzelce Opolskie, w powiecie strzeleckim, w województwie opolskim. W skład rezerwatu przyrody wchodzi obszar oznaczony w planie urządzania lasu Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012-2021 jako oddziały: nr 63a o powierzchni 1,44 ha, nr 36b o powierzchni 1,64 ha, nr 36c o powierzchni 3,93 ha, nr 36d o powierzchni 11,01 ha, 63b o powierzchni 15,28 ha, nr 36~b o powierzchni 0,13 ha (droga leśna), nr 36~f o powierzchni 0,13 ha (droga leśna) i nr 63~a

o powierzchni 0,18 ha (linia oddziałowa) oraz 63~b o powierzchni 0,16 ha (linia oddziałowa) obrębu leśnego Kamień Śląski. Dla rezerwatu nie wyznaczono otuliny. Dla rezerwatu ustanowiono zadania ochronne zgodnie z Zarządzeniem Nr 22/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Tęczynów”.

UWAGA! W rozporządzeniu nr 0151/P/4/07 z 08.01.2007 r. jest błąd - zamiast wydzielenia 63a figuruje wydzielenie 36a. W poprzednim rozporządzeniu P/3/2000 z 21.01.2000 r. figuruje poprawny numer wydzielenia. Ponadto figurujące w rozporządzeniu wydzielenie nr 63a o powierzchni 0,34 ha (linia oddziałowa) zastępują obecnie (wg PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r.) dwa wydzielenia: nr 63~a o powierzchni 0,18 ha (linia oddziałowa) oraz 63~b o powierzchni 0,16 ha (linia oddziałowa).

V.1.12.3. PARK KRAJOBRAZOWY

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie znajduje się jeden **Park Krajobrazowy „Góra Świętej Anny”**. Został on utworzony Uchwałą Nr XXIV/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 17 lipca 1989r. Nr 19, poz. 231). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 0151/P/17/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 33, poz. 1134). Powierzchnia parku wynosi 5051,0 ha, z czego w zasięgu granic Nadleśnictwa Strzelce Opolskie znajduje się 1205,61 ha. Wokół parku utworzono otulinę, która zajmuje powierzchnię 6374,0 ha. Park posiada aktualny plan ochrony, zatwierdzony rozporządzeniem nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z 02.04.2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 25, poz. 412).

Celem utworzenia PK było objęcie szczególną ochroną walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Góra Św. Anny jest najwyższym wzniesieniem na obszarze całego Garbu Chełmu o wysokości 404 m n.p.m., stanowi ona triasową strukturę geologiczną zbudowaną z wapieni z występującą miejscami skałą bazaltową pochodzenia wulkanicznego. Najcenniejsze fragmenty Parku objęto ochroną rezerwatową.

Na obszarze parku występuje szereg chronionych gatunków roślin i zwierząt. Wśród zwierząt dużą grupę cennych gatunków stanowią nietoperze: nocek wąsatek *Myotis mystacinus*, nocek rudy *Myotis daubentonii*, nocek duży *Myotis myotis*, mroczek pozłocisty *Eptesicus nilssoni*, mroczek późny *Eptesicus serotinus*, karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*, borowiec wielki *Nyctalus noctula*, gacek brunatny *Plecotus auritus*, gacek szary *Plecotus austriacus*, mopek *Barbastella barbastellus* (Hebda, 2001).

V.1.12.4. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” został powołany uchwałą nr XXIV/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r. Granice obszaru zostały skorygowane Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006r (Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 33, poz. 1133 z 17 maja 2006 roku). Aktualną podstawą prawną jego funkcjonowania jest Rozporządzenie Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/34/08 z dnia 16 maja 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 36, poz. 1283 z 28 maja 2008 roku), zmieniające rozporządzenie z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

Głównymi walorami obszaru są tereny leśne, zróżnicowane gatunkowo i siedliskowo. Stanowią one fragmenty dawnej Puszczy Śląskiej - jednej z kilkunastu pozostałości dawnych puszczy polskich. Występują tu głównie siedliska boru mieszanego z dominacją sosny, a w dolinach - grądy, łągi oraz olsy. Dodatkowe walory to duża liczba cieków, terenów zabagnionych i podmokłych, starorzeczy, źródeł i stawów. Na tym terenie występuje bogactwo fauny i flory, w tym gatunki rzadkie oraz chronione. Aktualnie powierzchnia obszaru wynosi 118367 ha, z czego w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie znajduje się 6397,37 ha.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdieszowicki” został powołany uchwałą nr XXIV/193/1998 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 17 lipca 1989r. Nr 19, poz. 231), które zostało zastąpione Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego z dnia 08 maja 2006r (Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 33, poz. 1133 z 17 maja 2006 roku). Aktualną podstawą prawną jego funkcjonowania jest Rozporządzenie Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/34/08 z dnia 16 maja 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 36, poz. 1283 z 28 maja 2008 roku), zmieniające rozporządzenie z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

Obszar znajduje się między Zdieszowicami, Mechnicą i Poborszowem koło Krapkowic. Głównym celem tego obszaru, dla którego został powołany, jest ochrona enklawy dobrze zachowanego lasu łęgowego w dolinie Odry z licznymi starorzeczami, przechodzącego w grąd z udziałem chronionych i rzadkich gatunków roślin. Występują tu m.in.: śnieżyczka przebiśnieg, czosnek niedźwiedzi, cebulica dwulistna i kruszczyk siny. W starorzeczach obecne są grzybień białe i grązel żółty. Do szczególnie cennych elementów fauny należą: zimorodek, dzięcioł zielonosiwy, sowa uszata, muchołówka białoszyja, bielik, trzmielojad, dzięcioł biało-grzbiety oraz remiz. Aktualnie powierzchnia obszaru wynosi 600 ha, z czego w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie znajduje się 425,85 ha.

V.1.12.5. UŻYTKI EKOLOGICZNE

Użytek ekologiczny „Szczyrkowiska” został powołany Uchwałą nr XXIX/156/05 Rady Miejskiej w Kolonowskim i znajduje się w rejestrze form ochrony przyrody województwa opolskiego pod numerem 795. Użytek obejmuje powierzchnię 1,16 ha i zlokalizowany jest na południowy zachód od Staniszcza Małych. Obejmuje on kilka śródleśnych oczek wodnych, powstałych po nieczynnych wyrobiskach żwiru (Kadłub 13 f, g; 14 g, h). Na ich obszarze występuje wiele chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Do najciekawszych roślin stwierdzonych na tym terenie należą: roszciska okrągłolistna, grzebienie białe, żurawina błotna, jeżogłówka najmniejsza oraz turzyca nitkowata. Występuje tu też wiele interesujących zbiorowisk roślinnych, w tym wodnych, szuwarowych i torfowiskowych. Świat zwierząt jest równie bogaty jak szata roślinna. Obok zwierząt pospolitych występuje tu wiele gatunków chronionych oraz rzadkich w skali kraju jak np.: traszka górską, która zasługuje na szczególną uwagę jako gatunek typowo górski, traszka grzebieniasta oraz derkacz, gatunek zagrożony w skali światowej.

W analizach pominięto **użytek ekologiczny „Stoczek”**. Użytek zajmuje powierzchnię 0,785 ha i w większości znajduje się na gruncie prywatnym. Jedynie część zabudowy obiektu (fragment wiaty) znajduje się na gruncie Lasów Państwowych.

V.1.12.6. ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Opolskie nie ma formy ochrony przyrody „zespół przyrodniczo-krajobrazowy”.

V.1.12.7. STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

Na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Opolskie nie ma formy ochrony przyrody „stanowisko dokumentacyjne”.

V.1.12.8. POMNIKI PRZYRODY

Tabela 25. Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie

Lp.	Akt prawny	Nr rejestru wojewódzkiego	Położenie			Uwagi
			Obręb, pododdz.	Gmina/Obr. ew.	Gatunek	
1	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	46	Kamień Śląski 218 a	Gogolin / Kamień Śląski* Gogolin / Kamionek**	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	Rozbieżność pomiędzy danymi RDOŚ a danymi z nadleśnictwa

Lp.	Akt prawny	Nr rejestru wojewódzkiego	Położenie			Uwagi
			Obręb, pododdz.	Gmina/Obr. ew.	Gatunek	
2	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	47	Kamień Śląski 235 a	Gogolin / Kamień Śląski* Gogolin / Kamionek**	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	Rozbieżność pomiędzy danymi RDOŚ a danymi z nadleśnictwa
3	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	148/1	Kamień Śląski 203 h	Gogolin / Kamionek	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	
4	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	192	Kamień Śląski 220 a	Gogolin / Górażdże* Gogolin / Kamionek**	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	
5	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	277	Kadłub 96 j	Strzelce Opolskie / Kadłub	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	
6	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	278	Kadłub 262 c	Strzelce Opolskie / Kadłub	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	
7	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	427	Kamień Śląski 263 d	Strzelce Opolskie / Górażdże* Krapkowice / Miasto Krapkowice**	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Rozbieżność pomiędzy danymi RDOŚ a stanem rzeczywistym
8	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	496	Kamień Śląski 263 f	Krapkowice / Kamień Śląski* Krapkowice / Miasto Krapkowice**	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Rozbieżność pomiędzy danymi RDOŚ a danymi z nadleśnictwa
9	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	497	Kamień Śląski 264 f	Krapkowice / Kamień Śląski* Krapkowice / Miasto Krapkowice**	Klon polny <i>Acer campestre</i>	Rozbieżność pomiędzy danymi RDOŚ a danymi z nadleśnictwa
10	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	498	Kamień Śląski 264 d	Krapkowice / Kamień Śląski* Krapkowice / Miasto Krapkowice**	Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i>	Rozbieżność pomiędzy danymi RDOŚ a danymi z nadleśnictwa
11	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	499	Kamień Śląski 264 d	Krapkowice / Kamień Śląski* Krapkowice / Miasto Krapkowice**	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Rozbieżność pomiędzy danymi RDOŚ a danymi z nadleśnictwa
12	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	500	Kamień Śląski 264 o	Krapkowice / Kamień Śląski* Krapkowice / Miasto Krapkowice**	Klon polny <i>Acer campestre</i>	Rozbieżność pomiędzy danymi RDOŚ a danymi z nadleśnictwa

Lp.	Akt prawny	Nr rejestru wojewódzkiego	Położenie		Gatunek	Uwagi
			Obręb, pododdz.	Gmina/Obr. ew.		
13	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. nr 72, poz. 2331	501	Kamień Śląski 264 n	Krapkowice / Kamień Śląski* Krapkowice / Miasto Krapkowice**	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Rozbieżność pomiędzy danymi RDOŚ a danymi z nadleśnictwa

V.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY PRZYRODY ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PUL

Do problemów ochrony przyrody istotnych z punktu widzenia realizacji zapisów projektu PUL należą:

- brak planów ochrony dla niektórych obszarów chronionych oraz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000;
- brak szczegółowych i oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk w postaci programów ochrony zatwierdzanych przez Ministra Środowiska;
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków, szczególnie zwierząt.

Dodatkowym problemem w niektórych przypadkach mogą być trudności uwzględnienia wszystkich potrzeb ochrony przedmiotów ochrony lub gatunków chronionych na ich siedliskach, wynikające ze skutków zjawisk o charakterze kłęskowym na terenie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie. W ostatnich latach nasiliły się bowiem zjawiska huraganowych wiatrów oraz okresowych, długotrwałych susz oraz szkód od zwierzyny płowej i szkodników owadzych. Zjawiska te prowadzą do bezpośrednich zniszczeń drzewostanów (również w obrębie obiektów chronionych) lub inicjują procesy wydzielania się drzew. Szczególnym przykładem jest w tym przypadku obszar OZW Łęg Zdieszowicki, gdzie obserwuje się aktywność opiętka. Opanowuje on starodrzew dębowy przyczyniając się do jego szybkiego zamierania. W tej sytuacji niezbędne jest prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia liczebności owada przez stosowanie cięć sanitarnych. Możliwości realizacji tych działań mogą być jednak ograniczone wymogami ochronnymi cennych gatunków chrząszczy saproksylofagicznych, które stanowią przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Należą do nich: pachnica dębowa, jelonek rogacz i kozioróg dębosz.

V.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU

Sporządzanie planu urządzenia lasu, który jest podstawą funkcjonowania gospodarki leśnej, jest obowiązkiem nałożonym Ustawą o lasach z dn. 28.09.1991 r. Plan ten jest sporządzany z wykorzystaniem właściwych instrukcji i zasad, z uwzględnieniem ochrony lasów, zwłaszcza lasów stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody oraz lasów szczególnie cennych, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Odstąpienie od jego realizacji z wielu względów nie jest możliwe. Ewentualne odstąpienie mogłoby pociągnąć za sobą niekorzystne skutki nie tylko dla środowiska, ale też dla społeczeństwa. Pozostawałoby również w sprzeczności z ustanowionym prawem.

Realizacja planu urządzenia lasu wspomaga przemianę pokoleń w środowisku leśnym, co jest szczególnie ważne w sytuacji drzewostanów niezgodnych lub częściowo zgodnych z zajmowanym siedliskiem. Wprawdzie znaczna część fitocenozy leśnych w niezakłóconych warunkach siedliskowych może funkcjonować bez pomocy człowieka, jednak w sytuacji zniekształceń składu gatunkowego drzewostanów i często silnej presji ze strony neofitów niekontrolowane starzenie się tego typu drzewostanów i ich rozpad przy braku odpowiedniego naturalnego potencjału odnowieniowego siedliska może doprowadzić do niekorzystnych zmian w ekosystemie leśnym i utraty jego wielu cennych komponentów. Tymczasem zawarte w projekcie planu urządzenia lasu działania mające dostosować składy gatunkowe drzewostanów do siedlisk, tj. do ich przebudowy są ważnym elementem renaturalizacji tego typu siedlisk leśnych. Wstrzymanie wykonania zadań przewidzianych w planie będzie skutkowało utrwalaniem się niezgodności w składzie gatunkowym drzewostanów na cennych siedliskach przyrodniczych. W Nadleśnictwie Strzelce Opolskie dotyczy to szczególnie siedlisk żyznych i wilgotnych, tj. 9110, 9170, 91E0.

Niewykonanie zadań zapisanych w projekcie PUL w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie będzie niosło ze sobą negatywne skutki szczególnie w odniesieniu do drzewostanów z młodszych klas wieku. Zbyt duże zagęszczenie upraw i młodników spowoduje spadek kondycji zdrowotnej tych drzewostanów i zwiększy ich podatność na choroby grzybowe i działanie szkodników owadzych. W konsekwencji tego typu powierzchnie będą stanowiły źródło chorób dla pozostałych, starszych drzewostanów.

Kolejnym skutkiem wstrzymania działań wg planu urządzenia lasu w nadleśnictwie będzie ograniczenie w istotny sposób informacji na temat obiektów chronionych i tym samym możliwości ich skutecznej ochrony, plan zawiera bowiem (w postaci Programu Ochrony Przyrody) uporządkowane opisy wyników unikalnych inwentaryzacji przyrodniczych, lokalizacji obiektów chronionych, opisy ich stanu i zalecane sposoby ochrony.

Ostatnim, ważnym aspektem są skutki społeczne. Pozyskiwane w lesie drewno jest podstawowym źródłem dochodów Lasów Państwowych oraz pośrednio wszystkich gałęzi

przemysłu drzewnego i usług związanych z przeróbką drewna. Przerwanie lub istotne ograniczenie prowadzenia gospodarki leśnej doprowadziłoby do utraty źródła finansowania pracy rzeszy ludzi zatrudnionych w leśnictwie i branżach od niego zależnych. Ograniczenie związane z przetrzymywaniem drewna w lesie przez wydłużanie wieków rębności powodować będzie znaczne straty wartości później pozyskanego drewna, do tego stopnia, że pozyskanie to może przestać być opłacalne.

V.4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

V.4.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NEGATYWNYM

Na terenie objętym postanowieniami projektu PUL nie ma obszarów, na których projektu PUL planuje działania z zakresu przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397).

Art. 55.2 ustawy OOŚ stwierdza, że „projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.” Znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 zostało zdefiniowane w Art. 3, pkt.1, ppkt.17 Ustawy OOŚ i oznacza:

„Oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.”

W związku z brakiem zapisów w projekcie PUL, które mogłyby przyczynić się do w/w zjawisk, na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie nie ma obszarów Natura 2000, których przedmioty ochrony mogłyby podlegać znacząco negatywnemu oddziaływaniu zapisów projektu PUL.

V.4.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM POZYTYWNYM

Znacząco pozytywne oddziaływanie zapisów projektu PUL przewiduje się na obszarach leśnych, na których występują drzewostany przewidziane do przebudowy. Ich łączna powierzchnia wynosi ponad 300 ha i obejmuje w większości drzewostany sosnowe (145 ha) i brzoźowe (129 ha), świerkowe i modrzewiowe (24 ha) oraz inne niezgodne z zajmowanym siedliskiem lub uszkodzone w wyniku działania czynników chorobotwórczych.

Podobny potencjalny wpływ będą miały prace zaplanowane na obszarze Natura 2000 Łęg Zdieszowicki. W ostoi w obrębie siedliska przyrodniczego Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum* 91F0 obserwuje się zjawisko silnego grądowienia łęgu. Proces ten wywołany jest przez naturalne czynniki, tj. niski poziom wód gruntowych w ostatnich latach i brak zalewów na powierzchni siedliska. Na całej powierzchni siedliska obecne jest dobrze rozwinięte II piętro drzewostanu budowane przez grab. Zaplanowane prace mają na celu ograniczenie udziału tego gatunku w drzewostanie siedliska stanowiącego przedmiot ochrony ostoi i wprowadzanie gatunków zgodnych z przyrodniczym typem drzewostanu.

Znacząco pozytywny wpływ zapisów projektu PUL i Programu Ochrony Przyrody, który stanowi jego część, wiąże się również z ich dostosowaniem do wymogów ochronnych i wytycznych zapisanych w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny” zatwierdzonym Rozporządzeniem nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z 02.04.2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 25, poz. 412). Zapisy projektu PUL są zgodne z wytycznymi planu ochrony w zakresie prac związanych z ochroną ekosystemów leśnych.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

VI.1. WPŁYW ZAPISÓW PROJEKTU PUL WYZNACZAJĄCYCH RAMY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Analiza projektu PUL nie wykazała obecności zapisów z zakresu planowania przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397).

VI.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

VI.2.1. ANALIZA WPŁYWU ZAPISÓW PUL NA STRUKTURĘ GATUNKOWĄ DRZEWOSTANÓW NA SIEDLISKACH PRZYRODNICZYCH

Poniższe zestawienie obejmuje wszystkie siedliska przyrodnicze zinwentaryzowane powierzchniowo (zajmujące powyżej 50% powierzchni wydzieleni leśnych) w obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty występujące na terenie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie. Proponowany skład jest zgodny z naturalnym składem gatunkowym leśnych siedlisk przyrodniczych. W przypadku siedlisk, dla których w proponowanym składzie występuje jesion wyniosły, konieczna jest modyfikacja składu na gruncie w związku ze zjawiskiem zamierania tego gatunku i obecnym braku odpowiedniego materiału sadzeniowego. W tej sytuacji zaleca się zastępowanie jesionu wyniosłego gatunkami o podobnych wymaganiach ekologicznych.

W zakresie udziału innych gatunków drzew (domieszkowych), określonych w ustalonym składzie odnowień na poziomie 20% lub 30% zgodnie z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu udział pojedynczego gatunku domieszkowego nie może być większy niż 10%.

Problem potencjalnego wpływu ustalonego składu odnowienia dla danego typu siedliska przyrodniczego przeanalizowano również w kontekście rozbieżności pomiędzy informacjami na temat rozmieszczenia płatów siedlisk przyrodniczych zapisanych w Planie Zadań Ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Góra Świętej Anny PLH160002 a informacjami zawartymi w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie. W kilkunastu wydzieleniach leśnych ostoi Plan Zadań Ochronnych zawierał odmienną informację na temat siedliska przyrodniczego niż Plan Urządzenia Lasu. W większości przypadków dotyczyło to różnicy w określeniu typu buczyn – kwaśnej i żyznej.

W tym przypadku ustalony skład odnowień dla obu typów buczyn nie będzie miał istotnego znaczenia w sytuacji występujących rozbieżności na temat siedliska przyrodniczego.

W pojedynczych przypadkach rozbieżności dotyczyły siedliska przyrodniczego grądu (9170). W tej sytuacji przyjęto potwierdzony w trakcie prac urządzeniowych typ siedliska przyrodniczego i do niego dostosowano składy odnowieniowe, tak aby nie wpływały one negatywnie na strukturę gatunkową drzewostanu siedliska przyrodniczego.

Tabela 26. Zestawienie ustalonych typów drzewostanu i składów odnowieniowych upraw ze składami naturalnych typów lasu

Typ siedliska przyrodniczego	TSL	TD	Naturalny skład gatunkowy	Ustalony skład odnowienia	Pow. wydzieleń (liczba)
9110	LMśw	Bk	Bk 70, inne 30	Bk 70, inne 30	6,39 (3)
	Lwyżśw	Bk	Bk 70, inne 30	Bk 70, inne 30	312,49 (78)
9130	Lśw	Bk	Bk 70, Jw, Św i inne 30	Bk 70, Jw, Św i inne 30	0,94 (1)
	Lwyżśw	Bk	Bk 70, Jw, Św i inne 30	Bk 70, Jw, Św i inne 30	181,18 (53)
9150	Lwyżśw	Bk	Bk 70, Kl i inne 30	Bk 70, Kl i inne 30	2,51 (1)
9170	LMśw	Lp-Db	Db 40, Lp 30 inne 30	Db 40, Lp 30 inne 30	13,95 (6)
	Lśw	Lp-Db	Db 40, Lp 30 inne 30	Db 40, Lp 30 inne 30	7,57 (3)
	Lwyżśw	Lp-Db	Db 40, Lp 30 inne 30	Db 40, Lp 30 inne 30	71,98 (23)
91E0	Lwyżśw	OI-Js	Js 40, OI 30 Jw i inne 30	Js 40, OI 30 Jw i inne 30	1,41 (1)
91F0	Lśw	Js-Wz-Db	Wz 40, Js 30, Db i inne 30	Db 50 Js 30, Wz i inne 20	111,43 (23)
	Lw	Js-Wz-Db	Wz 40, Js 30, Db i inne 30	Db 50 Js 30, Wz i inne 20	3,56 (1)
	Lł	Js-Wz-Db	Wz 40, Js 30, Db i inne 30	Db 50 Js 30, Wz i inne 20	0,97 (1)

VI.2.2. ANALIZA WPŁYWU WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH PROJEKTU PUL NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE

Lokalizację płatów poszczególnych siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 przyjęto za istniejącymi inwentaryzacjami, przy czym dokonano ich weryfikacji na podstawie wyników prac terenowych, w trakcie prac kameralnych oraz na podstawie innych dostępnych informacji od ekspertów. W przypadku niezgodności ze stanem rzeczywistym (w terenie) lub przypisaniem siedliska przyrodniczego np. do drzewostanu nasiennego, tego typu płat siedliska był pomijany w analizie wpływu zapisów projektu PUL na przedmiot ochrony ostoi. Wykaz wydzieleń leśnych, z których usunięto zgodnie z w/w założeniami informacje o

siedlisku przyrodniczym zamieszczono w osobnych zestawieniach tabelarycznych dla każdego obszaru ostoi.

Niezgodność informacji o występowaniu danego siedliska przyrodniczego z dostępnymi danymi inwentaryzacyjnymi ze stanem rzeczywistym (w terenie) w przypadku powierzchni innych niż związane z gospodarką nasienną oznaczała, że pierwotnie zakładane siedlisko przyrodnicze w danym miejscu zostało błędnie określone, na co wskazuje typ siedliskowy lasu, skład drzewostanu oraz warunki geomorfologiczne potwierdzone na gruncie w czasie prac urzędniowych. Z kolei pominięcie informacji o siedlisku przyrodniczym na powierzchniach drzewostanów nasiennych wiąże się z brakiem realnych możliwości ochrony tego siedliska w związku z prowadzoną na tych powierzchniach gospodarką nasienną. Powierzchnie z drzewostanami nasiennymi, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym stanowią znikomy udział w powierzchni ogólnej danego siedliska przyrodniczego, w związku z czym brak analizy zaplanowanych na tych powierzchniach zabiegów gospodarczych nie wpłynie na stan zachowania danego siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000.

VI.2.2.1. OZW GÓRA ŚWIĘTEJ ANNY (PLH160002)

Siedliskami przyrodniczymi kwalifikującymi ten obszar na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie są: murawy kserotermiczne *Festuco-Brometea* (6210), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris* (6510), kwaśne buczyny (9110), żyzne buczyny (9130), buczyny storczykowe (9150) i grądy środkowoeuropejskie (9170).

Na obszarze ostoi zinwentaryzowano dodatkowo siedlisko przyrodnicze 6430 i 91E0, które posiadają jednak nieistotną reprezentatywność w obszarze. Na siedliskach tych nie zaplanowano żadnych zadań gospodarczych.

Tabela 27. Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi w OZW Góra św. Anny z oceną A, B lub C

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			pielęgnacja	pielęgnacja młodszych drzewostanów	trzebież późna	rębnia złożona		
1	Siedl. przyr.: kwaśne buczyny, kod: 9110 B	1	0	0	0	0	Siedlisko zajmuje dużą powierzchnię i występuje w ostoi zarówno w płatach, jak i mniejszych fragmentach. Cechuje go stosunkowo niski współczynnik różnorodności florystycznej oraz obecność gatunków obcych tj. niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> . Aktualny stan siedliska w obszarze jest stosunkowo dobry, co wiąże się z zabezpieczeniem znacznych jego fragmentów w rezerwach oraz stosunkowo ekstensywną gospodarką leśną w ostatnich dziesięcioleciach. Ujemny wpływ rębni złożonych na stan ochrony typowych dla siedliska gatunków stanowi tylko potencjalną możliwość. Nie stanowi to zagrożenia znacząco negatywnego oddziaływania, lecz zagrożenie pewnego krótkoterminowego zakłócenia dotychczasowych warunków siedliska, które może oddziaływać przez okres kilku lat od momentu wykonania zabiegu.	W cięciach uprzętających nie przekraczać intensywności użytkowania na poziomie 90% (działanie ochronne wg PZO obszaru). Pozostawiać drzewa dziuplaste.
		2	+1	+2	0	0		
		3	+1	+2	0	-1		
2	Siedl. przyr.: żyzne buczyny, kod: 9130 B	1	0	0	0	0	Siedlisko zajmuje mniejszą niż kwaśne buczyny powierzchnię i występuje w ostoi zarówno w płatach, jak i mniejszych fragmentach. W obszarze w większości przypadków wyróżnia się typ żyznej buczyny niżowej <i>Galio odorati-Fagetum</i> oraz bardzo rzadko typ żyznej buczyny sudeckiej <i>Dentario enneaphylli-Fagetum</i> . Aktualny stan siedliska w Obszarze, podobnie jak w przypadku poprzedniego siedliska jest stosunkowo dobry, co wiąże się z zabezpieczeniem znacznych jego fragmentów w rezerwach oraz ograniczoną ingerencją gospodarki leśnej w ostatnich dziesięcioleciach i związanym z tym znacznym udziałem lasów w starszych klasach wieku. Podobnie jak w przypadku kwaśnych buczyn ujemny wpływ rębni złożonych na stan ochrony typowych dla siedliska gatunków stanowi tylko potencjalną możliwość. Nie stanowi to zagrożenia znacząco negatywnego oddziaływania, lecz zagrożenie pewnego krótkoterminowego zakłócenia dotychczasowych warunków siedliska, które może oddziaływać przez okres kilku lat od momentu wykonania zabiegu.	W cięciach uprzętających nie przekraczać intensywności użytkowania na poziomie 90% (działanie ochronne wg PZO obszaru). Pozostawiać drzewa dziuplaste.
		2	+1	+2	0	0		
		3	+1	+2	0	-1		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			pielęgnacja	pielęgnacja młodszych drzewostanów	trzebież późna	rębnia złożona			
3	Siedl. przyr.: buczyny storczykowe, kod: 9150 C	1	brak	brak	brak	brak	Siedlisko występuje w obszarze na małej powierzchni. Ze względu na jego unikatowy charakter wydzielenie z siedliskiem pozostawiono bez wskazań gospodarczych.	Brak zaleceń	
		2	brak	brak	brak	brak			
		3	brak	brak	brak	brak			
4	Siedl. przyr.: łąka środkowoeuropejska i subkontynentalna kod: 9170 C	1	0	0	0	0	Siedlisko w obszarze występuje na niewielu powierzchniach. Występuje w ostoi zarówno w płatach, jak i mniejszych fragmentach. Reprezentowane jest przez łąkę subkontynentalną <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i> i jest przeważnie słabo wykształcone. Są to z reguły zbiorowiska zdegenerowane, o słabo wykształconym runie, bez typowych gatunków wskazujących zespół. Zapisane w projekcie PUL zabiegi gospodarcze będą ukierunkowane na poprawę stanu siedliska przez stopniową przebudowę drzewostanów niezgodnych z siedliskiem i kształtowanie ich właściwej struktury w ramach zabiegów pielęgnacyjnych.	Wspieranie naturalnych odnowień gatunków zgodnych z siedliskiem.	
		2	+1	+2	0	0			
		3	+1	+2	0	0			
5	Siedl. przyr.: murawy kserotermiczne <i>Festuco-Brometea</i> kod: 6210 C	1	brak	brak	brak	brak	Siedlisko w obszarze występuje na niewielu powierzchniach. Występuje w ostoi zarówno w płatach, jak i mniejszych fragmentach. Reprezentowane jest przede wszystkim przez kwietne murawy kserotermiczne <i>Thalictrum-Salvietum pratensis</i> , <i>Origanum-Brachypodium</i> wykształcające się na wierzchołkach wychodni skalnych, stokach wzniesień o południowej wystawie oraz suchych nieużytkach. W wydzieleniach leśnych, w których zinventaryzowano siedlisko muraw nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych.	Brak zaleceń	
		2	brak	brak	brak	brak			
		3	brak	brak	brak	brak			

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzonym obiekcie
			pielęgnacja	pielęgnacja młodszych drzewostanów	trzebież późna	rębnia złożona			
6	Siedl. przyr.: niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i> kod: 6510 C	1	brak	brak	brak	brak	Siedlisko w obszarze występuje na niewielu powierzchniach. Występuje w ostoi zarówno w płatach, jak i mniejszych fragmentach. Reprezentowane jest przede wszystkim przez łąkę rajgrasową <i>Arrhenatheretum elatioris</i> . W wydzieleniach leśnych, w których zinwentaryzowano siedlisko muraw nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych.	Brak zaleceń	
		2	brak	brak	brak	brak			
		3	brak	brak	brak	brak			

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-); Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-), Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą.

Kwaśne buczyny (9110) zajmują w obszarze blisko 400 ha, z czego na gruntach Lasów Państwowych znajduje się 319 ha siedliska zinwentaryzowanego w formie powierzchniowej oraz ponad 30 mniejszych fragmentów siedliska, dla których nie określono zajmowanej powierzchni. Według Standardowego Formularza Danych siedlisko posiada ocenę ogólną B. Stan zachowania kwaśnych buczyn w sieci Natura 2000 oceniono jako niezadowolający (U1).

Analiza zapisów projektu PUL w stosunku do płatów siedliska zinwentaryzowanych powierzchniowo wykazała, że na ponad 30% powierzchni wydzieleń z siedliskiem przyrodniczym 9110 (105,5 ha) nie są planowane żadne zabiegi gospodarcze. Z kolei zabiegi, które obejmują połowę powierzchni wszystkich wydzieleń z siedliskiem, przewidują jedynie pielęgnacje, pielęgnacje młodszych drzewostanów oraz zabiegi trzebieży późnych. Zabiegi rębne, na które składają się jedynie rębnie złożone, planowane są na powierzchni ponad 43 ha, co stanowi nieco ponad 13% powierzchni wydzieleń z siedliskiem. W miejscach występowania fragmentów siedliska kwaśnej buczyny na ponad połowie łącznej powierzchni wydzieleń z fragmentami tego siedliska zaplanowano rębnie złożone. Pozostałe zabiegi to zabiegi pielęgnacyjne i trzebieże późne.

Żyzne buczyny (9130) zajmują w obszarze blisko 270 ha, z czego na gruntach Lasów Państwowych znajduje się 182 ha siedliska zinwentaryzowanego w formie powierzchniowej oraz 19 mniejszych fragmentów siedliska, dla których nie określono zajmowanej powierzchni. Według Standardowego Formularza Danych siedlisko posiada ocenę ogólną B. Stan zachowania żyznych buczyn w sieci Natura 2000 oceniono jako niezadowolający (U1).

Analiza zapisów projektu PUL w stosunku do płatów siedliska zinwentaryzowanych powierzchniowo wykazała, że na ponad 30% powierzchni wydzieleń z siedliskiem przyrodniczym 9130 (60 ha) nie są planowane żadne zabiegi gospodarcze. Pielęgnacje, pielęgnacje młodszych drzewostanów oraz zabiegi trzebieży późnych obejmują 25% łącznej powierzchni wydzieleń z siedliskiem. Zabiegi rębne obejmujące jedynie rębnie złożone, planowane są na powierzchni ponad 76 ha, co stanowi nieco ponad 42% powierzchni wydzieleń z siedliskiem. Planowane użytkowanie rębne przewidziane jest jednak na niskim poziomie 50% z długim okresem odnowienia, co pozwala ocenić je jako niezagrażające osiągnięciu założonych w Planie Zadań Ochronnych celów.

W miejscach występowania fragmentów siedliska żyznej buczyny na blisko 60% łącznej powierzchni wydzieleń z fragmentami tego siedliska zaplanowano rębnie złożone. Pozostałe zabiegi to zabiegi pielęgnacyjne i trzebieże późne.

Buczyny storczykowe (9150) zajmują w obszarze 1 hektar zlokalizowany w całości w obrębie jednego wydzielenia leśnego o powierzchni 2,5 ha. W rzeczywistości w wydzieleniu siedlisko to zajmuje mniejszą powierzchnię i współwystępuje z siedliskiem

żyźnej buczyny 9130. Według Standardowego Formularza Danych siedlisko posiada ocenę ogólną C. Stan zachowania buczyn storczykowych w sieci Natura 2000 oceniono jako właściwy (FV). W związku z unikatowym charakterem siedliska na obszarze ostoi w obrębie wydzielenia, w którym się znajduje w projekcie PUL nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych. W procesie tworzenia Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie, zgodnie z zapisami PZO dla obszaru OZW Góra Świętej Anny PLH160002, płat siedliska buczyny storczykowej ujęto w granice jednego wydzielenia leśnego. Jest ono jednak większe niż zakładane w PZO, ponieważ po terenowej wizji w trakcie prac urządzeniowych ustalono, że dla właściwej ochrony tego siedliska powinno się utworzyć wydzielenie o większej powierzchni. Cele tego działania były spójne z celami zapisanymi w PZO.

Grądy środkowoeuropejskie (9170) zajmują w obszarze 142 ha, z czego na gruntach Lasów Państwowych znajduje się blisko 89 ha siedliska zinwentaryzowanego w formie powierzchniowej oraz 18 mniejszych fragmentów siedliska, dla których nie określono zajmowanej powierzchni. Według Standardowego Formularza Danych siedlisko posiada ocenę ogólną C. Stan zachowania grądów w sieci Natura 2000 oceniono jako niezadowolający (U1).

Analiza zapisów projektu PUL w stosunku do płatów siedliska zinwentaryzowanych powierzchniowo wykazała, że na ponad 10% powierzchni wydzieleń z siedliskiem przyrodniczym 9170 (9 ha) nie są planowane żadne zabiegi gospodarcze. Pielęgnacje, pielęgnacje młodszych drzewostanów oraz zabiegi trzebieży późnych obejmują 87% łącznej powierzchni wydzieleń z siedliskiem. Zabiegi rębne obejmujące jedynie rębnie złożone, planowane są na powierzchni ponad 2 ha, co stanowi nieco ponad 2% powierzchni wydzieleń z siedliskiem. W miejscach występowania fragmentów siedliska grądu na blisko 63% łącznej powierzchni wydzieleń z fragmentami tego siedliska zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne i trzebieże późne. Pozostałe zabiegi to rębnie złożone planowane na powierzchni 29 ha wydzieleń z fragmentami grądu.

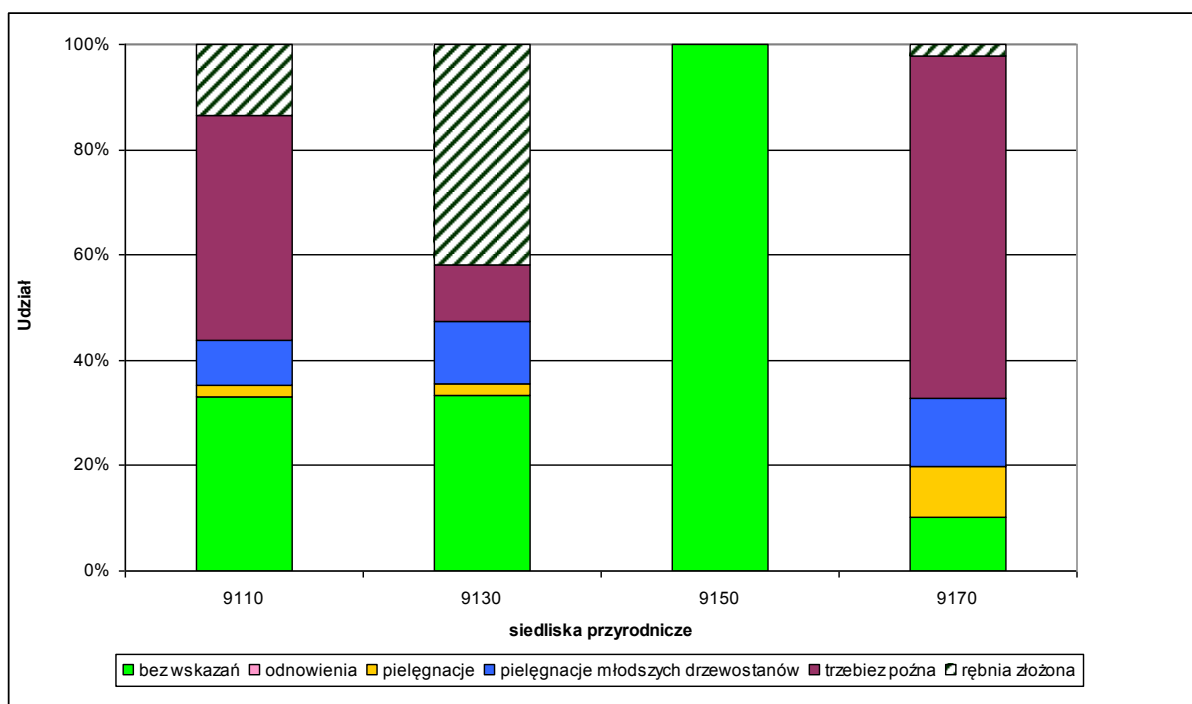
Murawy kserotermiczne *Festuco-Brometea* (6210) zajmują w obszarze niecałe 13 ha, z czego na gruntach Lasów Państwowych znajduje się blisko 2 ha siedliska zinwentaryzowanego w formie powierzchniowej oraz 1 mniejszy fragment siedliska, dla którego nie określono zajmowanej powierzchni. Według Standardowego Formularza Danych siedlisko posiada ocenę ogólną C. Stan zachowania muraw w sieci Natura 2000 oceniono jako niezadowolający (U1). Na powierzchniach wydzieleń leśnych, na których występuje siedlisko nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych.

Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris* (6510) zajmują w obszarze 23 ha, z czego na gruntach Lasów Państwowych znajduje się blisko 0,5 ha siedliska zinwentaryzowanego w formie powierzchniowej oraz 1 mniejszy

fragment siedliska, dla którego nie określono zajmowanej powierzchni. Według Standardowego Formularza Danych siedlisko posiada ocenę ogólną C. Stan zachowania muraw w sieci Natura 2000 oceniono jako niezadowolający (U1). Na powierzchniach wydzieleń leśnych, na których występuje siedlisko nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych.

Tabela 28. Wykaz wydzieleń, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji lub dodano w wyniku prac terenowych

Adres	Kod siedliska	Pow. (ha)	Powód usunięcia	Kod siedliska w warstwie po weryfikacji
02-29-3-15-16 -b -00	9110	7,54	nasiennictwo	-
02-29-3-15-33 -j -00	9110	11,16	nasiennictwo	-
02-29-3-15-37 -i -00	9110	4,18	nasiennictwo	-
02-29-3-18-52 -b -00	9130	6,09	nasiennictwo	-
02-29-3-18-59 -f -00	9130	7,42	nasiennictwo	-
02-29-3-15-26 -h -00	-	1,41	dodane siedlisko wg projektu PZO, potwierdzone w terenie	91E0

Rycina. 10. Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzieleń z zaewidencjonowanymi siedliskami przyrodniczymi w granicach OZW Góra św. Anny

Tabela 29. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych w granicach OZW Góra św. Anny wg stanu na 1 stycznia 2012 r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]

Kod siedliska	Gr. leśne niezależone	Gr. związane z gosp. leśną	D-stany <40 lat	D-stany 40-100 lat	D-stany >100 lat	KO, KDO	Razem
Stan na 1 stycznia 2012 r.							
9110	-	-	35,17	146,79	106,23	30,69	318,88
9130	-	-	26,67	32,98	64,41	58,06	182,12
9150	-	-	-	-	2,51	-	2,51
9170	-	-	26,97	60,23	-	2,05	89,25
Stan na koniec obowiązywania planu							
9110	-	-	36,48	148,62	96,48	37,3	318,88
9130	-	-	27,41	25,39	58,71	70,61	182,12
9150	-	-	-	-	2,51	-	2,51
9170	-	-	21,16	63,38	4,71	-	89,25

Spadek powierzchni drzewostanów powyżej 100 lat na siedliskach przyrodniczych buczyn 9110 i 9130 będzie skutkiem uruchomienia procesu przebudowy niektórych drzewostanów. Spadek ten stanowi jednak niewielki procent pierwotnej powierzchni tych siedlisk i należy spodziewać się, że w kolejnych dziesięcioleciach powierzchnia starych drzewostanów będzie rosła, tak jak obecnie prognozuje się wzrost tego typu drzewostanów dla siedliska przyrodniczego grądów (9170).

Ocena ogólna zapisów projektu PUL na siedliska przyrodnicze

OZW Góra św. Anny

Wpływ zapisów projektu PUL na siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000 Góra Świętej Anny nie będzie miał istotnego wpływu na stan ich zachowania, a w wielu przypadkach przyczyni się do jego poprawy. W trakcie planowania prac w wydzieleniach leśnych z płatami siedlisk przyrodniczych zostały uwzględnione ustalenia dotyczące sposobów gospodarowania na tych siedliskach, które powstały na etapie sporządzania i konsultowania projektu PZO dla ostoi. Na siedliskach zagwarantowano odpowiednio duży udział powierzchni drzewostanów bez wskazań gospodarczych oraz uwzględniono potrzebę prowadzenia rębni złożonych ze średnim i długim okresem odnowienia. Siedliska przyrodnicze zajmujące małe powierzchnie w ostoi, takie jak buczyny storczykowe (9150) i łągi (91E0), wyłączono z użytkowania. W przypadku buczyn storczykowych zabezpieczono je wyodrębniając zgodnie z zapisami PZO wydzielenie leśne z płatem siedliska i nie planując w nim żadnych wskazań gospodarczych. Tak zaplanowane działania w obrębie przedmiotów

ochrony ostoi nie zagrażają celom działań ochronnych ustalonych w Planie Zadań Ochronnych dla obszaru i w długiej perspektywie czasowej pozwolą na ich osiągnięcie.

W trakcie planowania zadań gospodarczych uwzględniono również wytyczne planu ochrony co do siedlisk leśnych Parku Krajobrazowego Góra św. Anny, który w znacznej mierze pokrywa się z granicami ostoi siedliskowej. W związku z powyższym nie przewiduje się, aby zapisy projektu PUL mogły wpłynąć negatywnie na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Góra Świętej Anny. Pozwoli to na utrzymanie obecnego stanu zachowania siedlisk, a w długiej perspektywie czasowej oddziaływanie zapisów projektu PUL będzie pozytywne.

VI.2.2.2. OZW KAMIEŃ ŚLĄSKI (PLH160003)

Siedliskiem przyrodniczym kwalifikującym ten obszar na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie jest grąd środkowoeuropejski (9170). Według Standardowego Formularza Danych siedlisko posiada ocenę ogólną C.

Tabela 30. Wykaz wydzieleń, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji

Adres	Kod siedliska	Pow. (ha)	Powód usunięcia	Kod siedliska w warstwie po weryfikacji
02-29-2-09-234 -o -00	9170	0,06	Siedlisko w obrębie drogi	-

W obrębie jedyne go płatu siedliska przyrodniczego 9170 zinwentaryzowanego na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych, tym samym nie przewiduje się, aby zapisy projektu PUL mogły w jakikolwiek sposób wpłynąć na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 OZW Kamień Śląski PLH160003, jakim jest siedlisko 9170.

Tabela 31. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych w granicach OZW Kamień Śląski wg stanu na 1 stycznia 2012 r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]

Kod siedliska	Gr. leśne niezalesione	Gr. związane z gosp. leśną	D-stany <40 lat	D-stany 40-100 lat	D-stany >100 lat	KO, KDO	Razem
Stan na 1 stycznia 2012 r.							
9170	-	-	-	-	4,25	-	4,25
Stan na koniec obowiązywania planu							
9170	-	-	-	-	4,25	-	4,25

VI.2.2.3. OZW ŁĘG ZDZIESZOWICKI (PLH160011)

Siedliskami przyrodniczymi kwalifikującymi ten obszar na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie są: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* (3150) oraz łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum* (91F0).

Tabela 32. Wykaz wydzieleń, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji

Adres	Kod siedliska	Pow. (ha)	Powód usunięcia	Kod siedliska w warstwie po weryfikacji
02-29-3-17-100 -b -00	91F0	24,32	nasiennictwo	-
02-29-3-17-101 -a -00	91F0	11,45	nasiennictwo	-
02-29-3-17-101 -b -00	91F0	2,53	nasiennictwo	-
02-29-3-17-87 -b -00	91F0	4,99	nasiennictwo	-
02-29-3-17-88 -a -00	91F0	8,97	nasiennictwo	-
02-29-3-17-89 -b -00	91F0	12,86	nasiennictwo	-
02-29-3-17-90 -a -00	91F0	18,03	nasiennictwo	-
02-29-3-17-91 -b -00	91F0	8,08	nasiennictwo	-
02-29-3-17-92 -b -00	91F0	22,26	nasiennictwo	-
02-29-3-17-95 -b -00	91F0	12,3	nasiennictwo	-
02-29-3-17-96 -a -00	91F0	14,78	nasiennictwo	-
02-29-3-17-97 -b -00	91F0	7,71	nasiennictwo	-
02-29-3-17-98 -f -00	91F0	16,52	nasiennictwo	-
02-29-3-17-98 -h -00	91F0	10,4	nasiennictwo	-
02-29-3-17-98 -i -00	91F0	11,47	nasiennictwo	-
02-29-3-17-99 -a -00	91F0	15,02	nasiennictwo	-
02-29-3-17-99 -f -00	91F0	6,44	nasiennictwo	-
02-29-3-17-99 -i -00	91F0	10,39	nasiennictwo	-

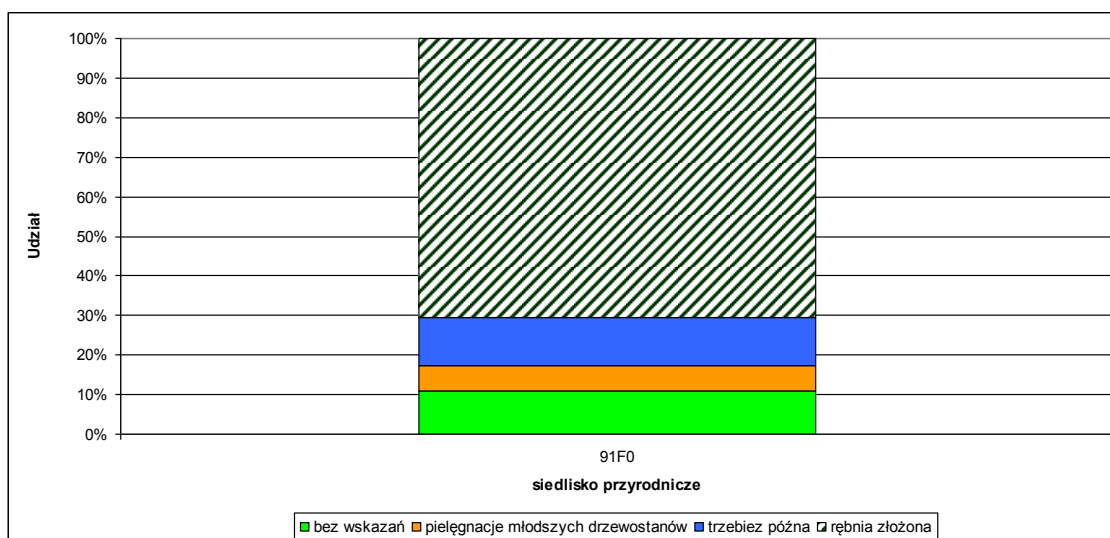
Tabela 33. Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi w OZW Łęg Zdieszowicki

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			pielęgnacja	pielęgnacja młodszych drzewostanów	trzebież późna	rębnia złożona		
1	Siedl. przyr.: Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne kod: 3150 B	1	brak	brak	brak	brak	Siedlisko zajmuje niewielkie powierzchnie w wydzieleniach pozostawionych bez wskazań gospodarczych.	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
2	Siedl. przyr.: Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe kod: 91F0 B	1	brak	0	0	0	Siedlisko dominuje w obszarze i występuje w ostoi zarówno w płatach, jak i mniejszych fragmentach. Na siedlisku obserwuje się silny proces degeneracji drzewostanu (grądowienie) oraz zamieranie dębów wywołane czynnikami biotycznymi, tj. głównie aktywnością opiótka i innych szkodników owadzych. W niewielkim fragmencie drzewostanu jesionowego doszło do jego obumarcia w wyniku działania czynnika chorobotwórczego (zjawisko zamierania jesionów). Planowane zabiegi rębne ukierunkowane są na kształtowanie właściwej struktury drzewostanów na siedlisku przez eliminację II piętra grabowego oraz przebudowę obumarłego drzewostanu jesionowego. Ponadto konieczność stałego monitorowania stanu sanitarnego drzewostanów ostoi z uwagi na aktywność szkodników owadzych pozwoli je utrzymać w odpowiednim stanie zdrowotnym, co jest szczególnie istotne z uwagi na występowanie w tych drzewostanach cennych gatunków saproksylofagicznych.	Zaleca się szczególną ostrożność z uwagi na występowanie w drzewostanach łęgowych gatunków cennych chronionych chrząszczy m.in. pachnicy i kozioroga dębosza. W tej sytuacji konieczne jest pozostawianie wszystkich dębów (z wyjątkiem miejsc zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia) w zewnętrznej strefie drzewostanu (przy granicy pole-las) na odległość dwóch wysokości drzewostanu. Ponadto należy zapewnić odpowiednią liczbę drzew w otoczeniu stanowisk pachnicy dębowej, tj. pozostawiać drzewa dziuplaste na obszarze ostoi oraz zamierające i martwe dęby w odległości nie większej niż 100 m od zasiedlonego przez gatunek dębu. Wskazane jest rozpoznanie dokładnej lokalizacji stanowisk pachnicy dębowej przez eksperta entomologa.
		2	brak	+2	+2	+2		
		3	brak	+2	0	+2		

Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion* (3150) zajmują w obszarze blisko 3% powierzchni, z czego na gruntach Lasów Państwowych znajduje się powierzchnia 6,32 ha z siedliskiem zinwentaryzowanym w formie powierzchniowej. Według Standardowego Formularza Danych siedlisko posiada ocenę ogólną B. W obrębie płatu siedliska nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych.

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum* (91F0) zajmują w obszarze ponad 70% powierzchni, z czego na gruntach Lasów Państwowych znajduje się powierzchnia 116 ha z siedliskiem zinwentaryzowanym w formie powierzchniowej oraz 4 mniejsze fragmenty siedliska, dla których nie określono zajmowanej powierzchni.

Analiza zapisów projektu PUL w stosunku do płatów siedliska zinwentaryzowanych powierzchniowo wykazała, że na 11% powierzchni wydzieleń z siedliskiem przyrodniczym 91F0 (12,83 ha) nie są planowane żadne zabiegi gospodarcze. Pielęgnacje, pielęgnacje młodszych drzewostanów oraz zabiegi trzebieży późnych obejmują 18% łącznej powierzchni wydzieleń z siedliskiem. Zabiegi rębne planowane są na powierzchni ponad 80 ha, co stanowi nieco ponad 70% powierzchni wydzieleń z siedliskiem. Planowane użytkowanie rębne przewidziane jest jednak na niskim poziomie 30% z długim okresem odnowienia, co pozwala ocenić je jako niezagrażające ochronie przedmiotów ochrony ostoi oraz utrzymaniu ich obecnego stanu zachowania.

Rycina. 11. Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzieleń z zaewidencjonowanymi siedliskami przyrodniczymi w granicach OZW Łęg Zdieszowicki

W miejscach występowania fragmentów siedliska łągu 91F0 na nieco ponad 3% łącznej powierzchni wydzieleń z fragmentami tego siedliska zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne. Pozostałe zabiegi to rębnie złożone planowane na powierzchni 20 ha wydzieleń z fragmentami łągu 91F0.

Tabela 34. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych w granicach OZW Łęg Zdzieszowicki wg stanu na 1 stycznia 2012 r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]

Kod siedliska	Gr. leśne niezalesione	Gr. związane z gosp. leśną	D-stany <40 lat	D-stany 40-100 lat	D-stany >100 lat	KO, KDO	Razem
Stan na 1 stycznia 2012 r.							
91F0	-	-	8,21	13,24	68,07	26,44	115,96
Stan na koniec obowiązywania planu							
91F0	-	-	2,62	18,83	12,83	81,68	115,96

Ocena ogólna zapisów projektu PUL na siedliska przyrodnicze OZW Łęg Zdzieszowicki

Wpływ zapisów projektu PUL na siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000 OZW Łęg Zdzieszowicki ocenia się jako w dużej mierze pozytywny. Z uwagi na cenny charakter drzewostanów w obszarze wiele powierzchni pozostawiono bez wskazań. Niestety w ostoi od wielu lat obserwuje się zjawisko zamierania dużej części dębów w wyniku aktywności szkodników owadzich, m.in. opiętka. Z tego powodu konieczny jest stały monitoring drzewostanów w ostoi i odpowiednio prowadzone zabiegi sanitarne. Zastosowanie się do wytycznych w tabeli 33 co do sposobu wykonywania zabiegów w miejscach występowania cennych ksylofagów zabezpieczy odpowiednie warunki bytowania cennych gatunków i ich stanowiska. Planowane w ramach rębni złożonych (IVD) usuwanie II piętra grabowego poprawi warunki bytowania np. jelonka rogacza, a także przyczyni się do lepszego kształtowania struktury drzewostanów na siedlisku łągu 91F0.

Na obszarze ostoi poza zinwentaryzowanymi płatami siedlisk przyrodniczych planowana jest również przebudowa obumarłego w wyniku czynników chorobotwórczych 39-letniego drzewostanu jesionowego na powierzchni 1,47 ha. Sposób zaplanowania tego zabiegu (RbIVD z 30% poborem masy w pierwszym cięciu) gwarantuje utrzymanie odpowiednich warunków mikroklimatycznych na powierzchni leśnej oraz zwiększenie odporności drzewostanu. Ponadto będzie skutkowało zróżnicowaniem struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanu. W tej sytuacji zapisy projektu PUL w stosunku do powierzchni leśnych w ostoi OZW Łęg Zdzieszowicki ocenia się pozytywnie.

VI.2.3. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PUL NA GATUNKI -PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Wśród gatunków stanowiących przedmioty ochrony ostoi siedliskowych, których ocena ogólna znaczenia dla obszaru to A, B lub C wyróżniono tylko jeden gatunek chrząszcza ksylofagicznego – pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* w OZW Łęg Zdieszowicki. W miejscu jej występowania planowany jest zabieg rębni złożonych (IVD). Zabieg ten ukierunkowany jest na poprawę warunków siedliskowych na siedlisku łęgu 91F0 i przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności polegających na pozostawianiu na powierzchni wydzielania egzemplarzy drzew z dziuplami i wypróchnieniami nie będzie stanowił zagrożenia dla przedmiotu ochrony, jakim jest pachnica. Dodatkowe działania minimalizujące potencjalny wpływ na gatunek opisane są w tabeli 33. W tej sytuacji wpływ zapisów projektu PUL na w/w gatunek ocenia się jako neutralny.

VI.2.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ZAPISÓW PROJEKTU PUL NA INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Zgodnie z definicją w art.5 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku integralność obszarów Natura 2000 to spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono dany obszar. Jest to takie działanie, które pozwala na zachowanie właściwego statusu ochrony siedlisk i gatunków oraz zachowanie ich kluczowych struktur.

W projekcie PUL nie planuje się działań, które mogłyby się przyczynić do trwałego zniszczenia siedlisk przyrodniczych bądź siedlisk chronionych gatunków. Stanowiące największe zagrożenie w tym względzie rębnie zupełne nie zostały w projekcie PUL zaplanowane na siedliskach przyrodniczych czy siedliskach gatunków w ostojach, nie planuje się też melioracji wodnych mogących powodować zmiany stosunków wodnych. Analiza działań wokół płatów siedlisk priorytetowych także nie wykazały działań, które mogłyby poprzez ich wykonanie wpłynąć na stan tych siedlisk lub powodować zakłócenia w ich funkcjonowaniu. W zapisach projektu PUL nie zaplanowano też czynności, które mogłyby się przyczynić do przerwania ciągłości lasów.

Podsumowując, zapisy projektu PUL nie mają negatywnego wpływu na stan i zachowanie siedlisk oraz spójność całej sieci, co powoduje że nie stwierdza się negatywnego oddziaływania na integralność sieci Natura 2000.

VI.3. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU PUL NA INNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Analiza zapisów projektu PUL została przeprowadzona również dla powierzchni małopowierzchniowych form ochrony przyrody i obiektów chronionych. W obrębie wydzieleni

stanowiących użytek ekologiczny „Szczyrkowiska” nie są planowane żadne zabiegi gospodarcze. Z kolei w wydzieleniach sąsiadujących bezpośrednio z użytkiem zapisy projektu PUL przewidują jedynie zabiegi z zakresu pielęgnacji młodszych drzewostanów i trzebieży późnych. Podobne prace przewidziane są w otoczeniu użytku ekologicznego „Stoczek”, który sąsiaduje z gruntami w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie. Nie przewiduje się, aby którykolwiek z planowanych zabiegów mógł negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony obu użytków ekologicznych.

Analiza zapisów projektu PUL w wydzieleniach, w których zlokalizowane są pomniki przyrody, wykazała co następuje:

- Dąb szypułkowy *Quercus robur* – pielęgnacje młodszych drzewostanów (1 wydzielenie), trzebieże późne (2 wydzielenia);
- Jarząb brekinia *Sorbus torminalis* - trzebieże późne (1 wydzielenie), rębnie złożone (2 wydzielenia).

Lokalizacja pomników przyrody jest dobrze znana, obiekty są odpowiednio oznakowane, tak więc nie przewiduje się aby planowane w ich otoczeniu zabiegi gospodarcze mogły wpłynąć negatywnie na ich stan zachowania.

W trakcie analizy zapisów projektu PUL dokonano oceny stopnia ich zgodności z założeniami, celami oraz zadaniami ochronnymi (w przypadku PK Góra św. Anny) takich form ochrony obszarowej, jak Park Krajobrazowy Góra św. Anny oraz obszary chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” i „Łęg Zdzieszowicki”. Stwierdzono, że zapisy projektu PUL nie są sprzeczne z celami ochrony przyrody Parku Krajobrazowego Góra św. Anny. W sytuacjach przewidywanego wystąpienia potencjalnie negatywnego oddziaływania niektórych zapisów projektu PUL na chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt w Prognozie zostały zamieszczone odpowiednie zapisy mówiące o sposobie minimalizacji tego typu oddziaływań. W formułowaniu tych zapisów wzięto pod uwagę również wytyczne wyszczególnione w planie ochrony Parku w rozdziale 5 §9.1. oraz 8 §19.

W przypadku celów ochrony dwóch obszarów chronionego krajobrazu nie stwierdzono, aby zapisy projektu PUL mogły potencjalnie naruszać założenia ochronne tych obszarów.

VI.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO

VI.4.1. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Ochronę różnorodności biologicznej należy rozpatrywać na trzech poziomach – genetycznym, gatunkowym i krajobrazowym. W zakresie różnorodności na poziomie genetycznym projekt PUL nie zawiera zapisów, które mogłyby wpłynąć na ograniczenia w pulach genowych gatunków występujących w granicach zasięgu terytorialnego.

W zakresie ochrony gatunkowej nie przewiduje się możliwości wystąpienia długotrwałego negatywnego oddziaływania, które w znaczący sposób wpływałoby na różnorodność gatunkową roślin, grzybów i zwierząt. Zastosowanie się do zaleceń zawartych w *Prognozie* pozwoli na skuteczne zminimalizowanie ewentualnie krótkotrwałego lub (w rzadkich przypadkach) średnioterminowego negatywnego wpływu związanego z pozyskaniem drewna na powierzchniach, gdzie występują cenne gatunki. Z kolei zgodność proponowanych w projekcie PUL składów gatunkowych odnowień przyczyni się do lepszego dopasowania drzewostanów do warunków siedliskowych i w kolejnych latach przyczyni się do poprawy warunków siedliskowych. W projekcie PUL nie przewiduje się wprowadzania gatunków obcych geograficznie na powierzchnie leśnych siedlisk przyrodniczych. Z kolei przewidzianą w projekcie PUL przebudowę drzewostanów ocenia się jako znacząco pozytywne oddziaływanie zapisów projektu PUL na bioróżnorodność. Będzie ono miało również pozytywny wpływ na poziomie krajobrazowym. Planowana przebudowa drzewostanów w kierunku zgodności z siedliskiem będzie stopniowo eliminować z krajobrazu monokultury gatunków iglastych na siedliskach żyznych.

Wyeliminowanie na etapie planowania rębni zupełnych na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000 ograniczy w krajobrazie leśnym negatywny odbiór dużych otwartych powierzchni zrębowych oraz presję ze strony ekspansywnych gatunków zielnych, które na takich powierzchniach decydują zwykle o ich fizjonomii.

VI.4.2. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Realizacja projektu PUL nie wpłynie bezpośrednio na ludzi. Wszelkie prace przewidziane do realizacji będą wykonywane tylko na powierzchniach leśnych zgodnie z przepisami i zasadami BHP, przez co nie przewiduje się możliwości negatywnego oddziaływania na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi.

Oddziaływanie pośrednie wiązać się będzie ze zwiększonym zapotrzebowaniem na wykonawców w okresach realizacji zadań, co okresowo wpłynie na zwiększenie zatrudnienia. W tym zakresie oddziaływanie projektu PUL należy oceniać jako krótkoterminowo pozytywne. Dodatni wpływ zapisów planu w wymiarze społecznym będzie również związany, przede wszystkim z szerokim udostępnianiem lasów jako miejsca rekreacji, wypoczynku oraz prowadzenia edukacji przyrodniczej. Zadania związane z tymi zagadnieniami są wymieniane w części składowej projektu planu urządzenia lasu jaką jest program ochrony przyrody w nadleśnictwie. Podsumowując, wpływ zapisów projektu planu urządzenia lasu na ludzi, zarówno w krótkim, jak i długim okresie czasu należy uznać za dodatni.

VI.4.3. ODDZIAŁYWANIE NA ZNANE STANOWISKA CHRONIONYCH GATUNKÓW ROŚLIN, GRZYBÓW I ZWIERZĄT

W poniższych zestawieniach przeprowadzono analizę wpływu zapisów projektu PUL na gatunki o znanej lokalizacji. W przypadku roślin podzielono je na grupy ze względu zarówno na zapisy w projekcie PUL (bez wskazań), jak i prawdopodobieństwo wystąpienia potencjalnego negatywnego oddziaływania zapisu na dany gatunek. Wstępne analizy projektu PUL na etapie planowania wykazały obecność zapisów o rębniach zupełnych w wydzieleniach ze stanowiskami rosiczki okrągłolistnej i widłaka jałowcowatego. Wydzielenia z tymi gatunkami zlokalizowane są na siedlisku BMśw., co świadczy o obecności na powierzchni wydzielen niewielkich fragmentów podmokłych lub wilgotnych z siedliskami gatunków. W związku z tym wskazano na potrzebę zmniejszenia w projekcie PUL poziomu użytkowania z 95% na 90%. W aktualnych zapisach projektu PUL w wydzieleniach z w/w gatunkami figuruje już rębnia zupełna z 90% poziomem użytkowania. Tego typu poziom pozwoli na pozostawienie odpowiednich fragmentów drzewostanu w miejscach występowania w/w gatunków i skuteczną ochronę ich stanowisk.

Analizując wpływ zapisów projektu PUL na stanowiska roślin wzięto pod uwagę również wyniki monitoringu GIOŚ dotyczące roślin chronionych. Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa monitorowany jest jedynie stan populacji śnieżyczki przebiśnieg *Galanthus nivalis* w obrębie OZW Łęg Zdieszowicki. Stan zachowania populacji oceniono jako właściwy (FV). Nie przewiduje się, aby planowane w miejscu występowania zabiegi gospodarcze mogły przyczynić się do obniżenia tej oceny.

Podobnie postępowano na siedliskach chronionych gatunków grzybów, przy czym wpływ zapisu projektu PUL w wydzieleniach z historycznymi stanowiskami niektórych gatunków grzybów oceniano jako neutralny.

W przypadku zwierząt potencjalny wpływ zapisów PUL oceniono dla wszystkich gatunków o znanych stanowiskach. Ocena zapisów projektu PUL dla gatunków „strefowych” wykazała brak zapisów, które mogłyby negatywnie wpływać na dany gatunek. Zabiegi planowane w strefach ochrony zostały skonsultowane z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Opolu.

Tabela 35. Zestawienie chronionych gatunków roślin o znanych lokalizacjach oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu PUL

Gatunek	Liczba wydziałów ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydziałów z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydziałów)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Gatunki roślin, dla których nie przewiduje się wpływu zapisów projektu PUL					
Grażel żółty <i>Nuphar lutea</i>	2	bez wskazań	71,35 (2)	Wpływ zapisów projektu PUL neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku lub rodzaj siedliska, jakie preferuje dany gatunek (wody, tereny otwarte – grunty rolne, wilgotne łąki, mokradła), a którego planowane zabiegi nie obejmą. Obecność gatunków z tej grupy w wydzieleniach leśnych wynika z ich mozaikowości lub faktu znajdowania się na skraju kompleksu leśnego w sąsiedztwie terenów otwartych.	
Kotewka orzech wodny <i>Trapa natans</i>	1	bez wskazań	16,41 (1)		
Grzybień biały <i>Nymphaea alba</i>	9	bez wskazań	35,81 (7)		
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	2,09 (1)		
		trzebież późna	1,48 (1)		
Pływacz drobny <i>Utricularia minor</i>	1	bez wskazań	14,74 (1)		
Cibora brunatna <i>Cyperus fuscus</i>	3	bez wskazań	83,33 (3)		
Czosnek kątowny <i>Allium angulosum</i>	1	bez wskazań	4,7 (1)		
Centuria pospolita <i>Centaureum erythraea</i>	1	pielęgnacje młodszych drzewostanów	8,76 (1)		

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Niecznica grzebieniasta <i>Dryopteris cristata</i>	1	bez wskazań	2,25 (1)		
Marzanka barwierska <i>Asperula tinctoria</i>	1	trzebież późna	0,68 (1)		
Ponikło jajowate <i>Eleocharis ovata</i>	1	bez wskazań	3,50 (1)		
Zabieniec trawolistny <i>Alisma gramineum</i>	1	bez wskazań	11,98 (1)		
Podejrzon księżycowy <i>Botrychium lunaria</i>	1	bez wskazań	4,36 (1)		
Kruszczyk rdzawoczerwony <i>Epipactis atrorubens</i>	1	bez wskazań	2,99 (1)		
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	1	bez wskazań	2,22		
Paprotka zwyczajna <i>Polypodium vulgare</i>	1	bez wskazań	2,51 (1)		

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Gatunki roślin, dla których nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu PUL ze względu na liczebność populacji i/lub zdolności regeneracyjne gatunku					
Barwinek pospolity <i>Vinca minor</i>	33 (2 wydzienia bez wskazań)	odnowienia	4,84 (1)	Stanowiska gatunków w tej grupie, dla których nie przewidziano wskazań gospodarczych pominięto w zestawieniu w kolumnie III. Wpływ pozostałych zapisów projektu PUL neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	1. W wydzieleniach, w których planowane są rębnie zupełne zaleca się pozostawianie biogrup w miejscach występowania dużych fragmentów populacji chronionych gatunków. 2. Pozostałe zabiegi związane z pozyskaniem drewna i pośrednio z jego zrywką należy wykonywać w miejscach najmniejszej koncentracji gatunków okrywowych. 3. Szlaki operacyjne lokować w miarę możliwości poza stanowiskami chronionych gatunków.
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	26,83 (9)		
		trzebież późna	34,2 (11)		
		rębnia zupełna	4,76 (1)		
		rębnia złożona	37,73 (9)		
Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i>	78 (39 wydzieleń bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	6,86 (3)		
		trzebież późna	23,36 (8)		
		rębnia złożona	227,0 (28)		
Konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i>	46 (10 wydzieleń bez wskazań)	pielęgnacje	2,78 (1)		
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	15,19 (8)		
		trzebież późna	67,58 (16)		
		rębnia zupełna	2,69 (1)		
		rębnia złożona	54,42 (10)		

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	3 (2 wydzienia bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	2,76 (1)		
Przylaszczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i>	5	odnowienia	4,84 (1)		
		trzebież późna	15,03 (3)		
		rębnia złożona	2,71 (1)		
Przytulia wonna <i>Galium odoratum</i>	46 (18 wydzieleń bez wskazań)	odnowienia	1,15 (1)		
		trzebież późna	55,48 (13)		
		rębnia złożona	80,41 (14)		
Kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i>	65 (26 wydzieleń bez wskazań)	odnowienia	4,84 (1)		
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	34,19 (12)		
		trzebież późna	67,19 (14)		
		rębnia zupełna	7,19 (3)		
Wawrzynek wilczczyko <i>Daphne mezereum</i>	35 (8 wydzieleń bez wskazań)	rębnia złożona	64,46 (11)		
		odnowienia	4,84 (1)		
		pielęgnacje	5,95 (2)		
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	6,59 (1)		
		trzebież późna	45,39 (11)		
		rębnia zupełna	15,72 (4)		
		rębnia złożona	66,67 (6)		

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	217 (95 wydzieleń bez wskazań)	odnowienia	1,34 (1)		
		pielęgnacje	6,83 (5)		
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	46,47 (17)		
		trzebież późna	275,04 (60)		
		rębnia zupełna	3,69 (1)		
		rębnia złożona	265,92 (38)		
Pierwiosnek lekarski <i>Primula veris</i>	4	pielęgnacje młodszych drzewostanów	6,43 (1)		
		rębnia złożona	12,81 (3)		
Pierwiosnek wyniosły <i>Primula elatior</i>	2	bez wskazań	24,32 (1)		
		trzebież późna	0,68 (1)		
Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	65	bez wskazań	90,17 (32)		
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	6,86 (3)		
		trzebież późna	27,17 (8)		
		rębnia złożona	192,15 (22)		
Miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i>	4	bez wskazań	24,94 (2)		
		pielęgnacje	2,75 (1)		
		trzebież późna	5,11 (1)		
		rębnia złożona	3,91 (1)		

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Gatunki roślin, dla których nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu PUL ze względu na preferowany typ siedliska					
Dziewięcił bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i>	2 (1 wydzielenie bez wskazań)	rębnia złożona	5,98 (1)	Wpływ zapisów projektu PUL neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W sytuacji występowania siedlisk gatunku w mozaice z drzewostanem w czasie prac leśnych nie lokalizować w tego typu miejscach szlaków operacyjnych ani składów drewna. Podobnie postępować na obrzeżach drzewostanu, gdzie występowanie danego gatunku chronionego jest wysoce prawdopodobne.
Turzyca ciborowata <i>Carex bohemica</i>	3 (2 wydzienienia bez wskazań)	rębnia zupełna	2,29 (1)		
Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i>	3 (1 wydzielenie bez wskazań)	rębnia złożona	18,08 (2)		
Kukułka plamista <i>Dactylorhiza maculata</i>	1	rębnia złożona	8,41 (1)		
Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	1	pielęgnacje	3,27 (1)		
Gatunki roślin, dla których przewiduje się wystąpienie potencjalnie istotnego negatywnego wpływu zapisów projektu PUL, wymagające stosowania działań minimalizujących ten wpływ					
Buławnik czerwony <i>Cephalanthera rubra</i>	6 (1 wydzielenie bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	1,57 (1)	Stanowiska gatunków w tej grupie, dla których nie przewidziano wskazań gospodarczych pominięto w zestawieniu w kolumnie III.	1. W wydzieleniach, w których przewiduje się zabiegi związane z pozyskaniem drewna zaleca się ich wykonanie poza okresem wegetacyjnym i ograniczenie w takich
		trzebież późna	4,68 (1)		
		rębnia złożona	19,92 (3)		

Gatunek	Liczba wydziałów ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydziałów z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydziałów)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i>	4	pielęgnacje młodszych drzewostanów	13,13 (2)	Wpływ pozostałych zapisów projektu PUL neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	miejscach uszkodzeń powierzchni gleby. 2. W miejscach występowania pojedynczych osobników krzewów chronionych należy pozostawiać biogrupy w celu ich ochrony 3. W miejscach występowania obuwika pospolitego – gatunku „naturowego” zaleca się szczególną ostrożność i wykonanie zabiegu w okresie późnej jesieni lub w zimie. 4. W drzewostanach, gdzie w mozaice występują wilgotne fragmenty zatorfień lub ziołorośli, zaleca się ich ochronę i zachowanie odpowiedniej odległości od tego typu miejsc, jako siedlisk cennych gatunków, tj. np.: rosiczka, parzydło leśne czy gatunki z rodziny storczykowatych.
		trzebież późna	7,88 (1)		
		rębnia złożona	1,20 (1)		
Buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i>	12 (6 wydziałów bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	3,44 (2)		
		trzebież późna	10,29 (3)		
		rębnia złożona	2,71 (1)		
Cebulica dwulistna <i>Scilla bifolia</i>	1	rębnia złożona	18,03 (1)		
Ciemnężycza zielona <i>Veratrum lobelianum</i>	3 (1 wydzielenie bez wskazań)	rębnia złożona	12,56 (2)		
Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>	10 (4 wydziałów bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	17,32 (1)		
		trzebież późna	6,25 (2)		
		rębnia zupełna	4,76 (1)		
		rębnia złożona	17,49 (2)		

Gatunek	Liczba wydziałów ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydziałów z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydziałów)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	4 (1 wydział bez wskazań)	trzebież późna	6,68 (2)		5. W miejscach, gdzie będzie wykonywana planowana rębna zupełna, a w których stwierdzono występowanie gnieźnika leśnego i kruszczyka szerokolistnego należy pozostawiać biogrupy wokół stanowisk tych gatunków celu ich ochrony. 6. W trakcie wykonywanych cięć rębnych w miarę możliwości stosować w szerszym zakresie zrywkę nasiębierną, ograniczającą uszkodzenia roślinności runa, w którym występują chronione gatunki; wykorzystywać stałe szlaki operacyjno-zrywkowe w celu ograniczenia zasięgu szkód powodowanych w czasie pozyskiwania drewna;
		rębna złożona	2,71 (1)		
Kruszczyk błotny <i>Epipactis palustris</i>	2 (1 wydział bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	1,65 (1)		
Kruszczyk drobnolistny <i>Epipactis microphylla</i>	1	trzebież późna	2,38 (1)		
Kruszczyk siny <i>Epipactis purpurata</i>	1	trzebież późna	2,81 (1)		
Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	16 (3 wydział bez wskazań)	odnowienia	1,86 (1)		
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	15,71 (3)		
		trzebież późna	23,29 (5)		
		rębna zupełna	8,59 (2)		
		rębna złożona	13,97 (2)		

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	8 (4 wydzienienia bez wskazań)	odnowienia	0,87 (1)		
		pielęgnacje	3,46 (1)		
		trzebież późna	7,88 (1)		
		rębnia złożona	6,77 (1)		
Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	4	trzebież późna	2,09 (1)		
		rębnia złożona	23,62 (3)		
Obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i>	1	trzebież późna	9,77 (1)		
Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>	8 (3 wydzienienia bez wskazań)	pielęgnacje	2,75 (1)		
		trzebież późna	4,92 (2)		
		rębnia złożona	13,99 (2)		
Paprotnik kolczysty <i>Polystichum aculeatum</i>	2 (1 wydzienienie bez wskazań)	rębnia złożona	6,07 (1)		
Parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i>	1	trzebież późna	3,44 (1)		

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu PUL
Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>	6 (2 wydzielienia bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	6,07 (1)		
		trzebież późna	2,81 (1)		
		rębnia złożona	12,11 (2)		
Podkolan zielonawy <i>Platanthera chlorantha</i>	1	trzebież późna	0,68 (1)		
Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	6 (2 wydzielienia bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	1,16 (1)		
		trzebież późna	8,2 (2)		
		rębnia zupełna	3,27 (1)		
Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	3	pielęgnacje młodszych drzewostanów	3,11 (1)		
		trzebież późna	10,08 (2)		
Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	13 (2 wydzielienia bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	23,01 (5)		
		trzebież późna	12,9 (3)		
		rębnia zupełna	6,97 (2)		
		rębnia złożona	3,74 (1)		
Żłobik koralowy <i>Corallorhiza trifida</i>	2 (1 wydzielenie bez wskazań)	pielęgnacje młodszych drzewostanów	2,99 (1)		

Uwaga! W przypadku rozpoznania chronionego gatunku rośliny w miejscach nie ujętych w tabeli 35 należy postępować zgodnie z wytycznymi co do działań minimalizujących potencjalnie negatywne oddziaływanie zabiegów gospodarczych zawartymi w tej tabeli oraz w Programie Ochrony Przyrody.

Tabela 36. Zestawienie chronionych gatunków grzybów oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu PUL

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do projektu PUL
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
Borowik ponury <i>Boletus luridus</i>	2	trzebież późna	2,81 (1)	Brak istotnego wpływu			
		rębnia złożona	1,64 (1)	-	0	0	Widoczne stanowiska gatunku chronić w czasie prac leśnych.
Buławka rurkowata <i>Clavariadelphus fistulosus</i>	2	trzebież późna	1,2 (1)	Brak istotnego wpływu			
		rębnia złożona	3,47 (1)	-	0	0	Widoczne stanowiska gatunku chronić w czasie prac leśnych.
Buławka spłaszczona <i>Clavariadelphus ligula</i>	1	rębnia złożona	1,32 (1)	Brak istotnego wpływu			Stanowisko historyczne, niepotwierdzone w aktualnych badaniach
Czarka szkarłatna <i>Sarcoscypha coccinea</i>	4	odnowienia	1,14 (1)	Brak istotnego wpływu			
		trzebież późna	6,26 (2)	Brak istotnego wpływu			
		rębnia złożona	8,22 (1)	-	0	0	Widoczne stanowiska gatunku chronić w czasie prac leśnych.

Gatunek	Liczba wydziałów ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydziałów z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydziałów)	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do projektu PUL
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
<i>Czyreń sosnowy</i> <i>Phellinus pini</i>	5	bez wskazań	1,76 (1)	Brak oddziaływania			
		pielęgnacja młodszych drzewostanów	2,31 (1)	Brak istotnego wpływu			
		trzebież późna	2,13 (1)	Brak istotnego wpływu			
		rębnia złożona	9,68 (2)	-	0	0	Widoczne stanowiska gatunku chronić w czasie prac leśnych.
<i>Flagowiec olbrzymi</i> <i>Meripilus giganteus</i>	2	bez wskazań	21,51 (2)	Brak oddziaływania			
<i>Grzybówka gołębia</i> <i>Mycena pelianthina</i>	2	bez wskazań	12,86 (1)	Brak oddziaływania			
		rębnia złożona	5,41 (1)	-	0	0	Widoczne stanowiska gatunku chronić w czasie prac leśnych.
<i>Gwiazdosz frędzelkowy</i> <i>Geastrum fimbriatum</i>	6	bez wskazań	23,69 (4)	Brak oddziaływania			
		pielęgnacja młodszych drzewostanów	0,5 (1)	Brak istotnego wpływu			
		trzebież późna	2,5 (1)	Brak istotnego wpływu			
<i>Gwiazdosz potrójny</i> <i>Geastrum triplex</i>	5	bez wskazań	10,56 (2)	Brak oddziaływania			
		trzebież późna	8,17 (2)	Brak istotnego wpływu			
		rębnia złożona	5,9 (1)	-	0	0	Widoczne stanowiska gatunku chronić w czasie prac leśnych.
<i>Koralówka zielonawa</i> <i>Ramaria abietina</i>	1	rębnia złożona	2,27 (1)	-	0	0	Widoczne stanowiska gatunku chronić w czasie prac leśnych.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie

Gatunek	Liczba wydziałów ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydziałów z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydziałów)	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do projektu PUL
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
Murszak rdzawy <i>Phaeolus schweinitzii</i>	3	bez wskazań	2,87 (1)	Brak oddziaływania			
		pielęgnacja młodszych drzewostanów	7,79 (1)	Brak istotnego wpływu			
		trzebież późna	7,93 (1)				
Purchawica olbrzymia <i>Langermannia gigantea</i>	2	bez wskazań	84,26 (2)	Brak oddziaływania			
Purchawka jeżowata <i>Lycoperdon echinatum</i>	2	pielęgnacja młodszych drzewostanów	4,66 (1)	Brak istotnego wpływu			
		trzebież późna	2,69 (1)				
Soplówka gałęzista <i>Hericium coralloides</i>	3	bez wskazań	7,57 (1)	Brak oddziaływania			Widoczne stanowiska gatunku chronić w czasie prac leśnych.
		rębnia złożona	4,81 (2)	-	0	0	
Strzępiak ceglasty <i>Inocybe erubescens</i>	2	pielęgnacja młodszych drzewostanów	3,51 (1)	Brak istotnego wpływu			
		trzebież późna	16,88 (1)				
Suchogłówka korowa <i>Phleogena faginea</i>	2	bez wskazań	12,86 (1)	Brak oddziaływania			
		pielęgnacja młodszych drzewostanów	4,21 (1)	Brak istotnego wpływu			

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie

Gatunek	Liczba wydziałów ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydziałów z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydziałów)	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do projektu PUL
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
Szmaciak gałęzisty <i>Sparassis crispa</i>	7	bez wskazań	0,53 (1)	Brak oddziaływania			
		pielęgnacja młodszych drzewostanów	6,18 (1)	Brak istotnego wpływu			
		trzebież późna	23,15 (3)				
		rębnia zupełna	9,36 (1)	-	-	0	W związku z obecnością gatunku w procesie planowania zmniejszono poziom użytkowania, co zapewni możliwość pozostawienia odpowiednich fragmentów drzewostanu w widocznych miejscach występowania gatunku.
		rębnia złożona	4,7 (1)	-	0	0	Widoczne stanowiska gatunku chronić w czasie prac leśnych.
Włóknouszek skórzasty <i>Inonotus cuticularis</i>	1	bez wskazań	4,98 (1)	Brak oddziaływania			Stanowisko historyczne, niepotwierdzone w aktualnych badaniach
Żagwica listkowata <i>Grifola frondosa</i>	1	bez wskazań	4,28 (1)	Brak oddziaływania			

Tabela 37. Zestawienie chronionych gatunków zwierząt oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu PUL

Gatunek	Liczba wydziałów ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydziałów z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydziałów)	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do projektu PUL
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	1	bez wskazań	14,74 (1)	Brak oddziaływania			Brak uwag
Bóbr <i>Castor fiber</i>	2	pielęgnacje młodszych drzewostanów	2,48 (1)	Brak istotnego wpływu			Planowane zabiegi nie wpłyną na siedlisko gatunku i sam gatunek
		trzebież późna	1,31 (1)				
Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	3	bez wskazań	2,90 (1)	Brak oddziaływania			Brak uwag
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	1,31 (1)	Brak istotnego wpływu			Zabiegi nie dotyczą siedliska gatunku, jednak zaleca się ostrożność w czasie wykonywania prac leśnych w pobliżu płątów łąkowych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanów. Nie lokalizować składów drewna i szlaków operacyjnych przez siedliska gatunku.
		rębnia zupełna	2,18 (1)				
Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	5	bez wskazań	0,78 (1)	Brak oddziaływania			Brak uwag
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	4,18 (2)	Brak istotnego wpływu			Zaleca się ochronę siedlisk gatunku w czasie prac leśnych.
		trzebież późna	2,22 (1)				
		rębnia złożona	2,62 (1)				

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do projektu PUL
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
Modraszek <i>nausitous</i> <i>Maculinea</i> <i>nausithous</i>	3	bez wskazań	1,53 (1)	Brak oddziaływania			Brak uwag
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	0,81 (1)	Brak istotnego wpływu			Zabiegi nie obejmą siedliska gatunku, jednak zaleca się ich ochronę w czasie prac leśnych.
		rębnia złożona	3,73 (1)				
Wydra <i>Lutra lutra</i>	4	bez wskazań	3,04 (2)	Brak oddziaływania			Brak uwag
		trzebież późna	3,91 (2)	Brak istotnego wpływu			Zabiegi nie dotyczą siedliska gatunku.
Żuraw <i>Grus grus</i>	2	bez wskazań	14,74 (1)	Brak oddziaływania			Brak uwag
		pielęgnacje młodszych drzewostanów	1,29 (1)	Brak istotnego wpływu			Zaleca się wykonywać prace późną jesienią lub w zimie w miejscach zlokalizowanych bezpośrednio przy żerowiskach gatunku.

Tabela 38. Zestawienie wskazań w projekcie PUL zaplanowanych w wydzieleniach, w których odnotowano występowanie gatunków „naturowych” nie stanowiących przedmiotów ochrony ostoi siedliskowych

Gatunek	Liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sumaryczna powierzchnia wydzieleń z zaplanowanym zabiegiem (w nawiasach liczba wydzieleń)	Uwagi do projektu PUL
Góra Świętej Anny				
Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> *	2	trzebież późna	22,81 (2)	Brak istotnego wpływu. Zabiegi nie dotyczą siedliska gatunku, jednak zaleca się ostrożność w czasie wykonywania prac leśnych w pobliżu płątów łąkowych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanów.
Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	1	pielęgnacja	1,27 (1)	Brak istotnego wpływu
Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	1	pielęgnacja	1,27 (1)	Brak istotnego wpływu
Kamień Śląski				
Nocek duży <i>Myotis myotis</i> *		bez wskazań	0,88 (1)	Brak oddziaływania
Łęg Zdieszowicki				
Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	1	rębnia złożona	8,81 (1)	Brak negatywnego wpływu. Stanowiska gatunków znane w nadleśnictwie. Zabiegi ukierunkowane na usuwanie skutków aktywności szkodników owadzych (opiętka) przyczyniających się do intensywnego zamierania dębów w ostoi.
Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	1	rębnia złożona	7,57 (1)	
Wydra <i>Lutra lutra</i>	1	rębnia złożona	7,71 (1)	Brak istotnego wpływu

Tabela 39. Zabiegi planowane do wykonania w wydzieleniach ze zinwentaryzowanymi istniejącymi strefami ochronnymi gatunków ptaków w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie

Gatunek	Strefa ochronna	Liczba wydzieleni	Powierzchnia [ha]	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Uwagi do projektu PUL
Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	całoroczna	23	80,47	bez wskazań	Brak oddziaływania
	okresowa	11	31,24	bez wskazań	Brak negatywnego oddziaływania. Zabiegi konsultowane z RDOŚ w Opolu. Konieczne przestrzeganie terminów wykonania zabiegów wynikających z ograniczeń stref ochronnych oraz konieczności każdorazowego uzgadniania prac przed ich realizacją z RDOŚ w Opolu.
		2	2,97	odnowienia	
		3	7,06	pielęgnacja	
		41	119,8	pielęgnacja młodszych drzewostanów	
		12	39,36	trzebież późna	
		12	55,27	rębnia złożona	
		1	1,91	rębnia zupełna	
Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	całoroczna	7	33,05	bez wskazań	Brak oddziaływania
	okresowa	6	24,15	bez wskazań	Brak oddziaływania
		3	5,86	pielęgnacja młodszych drzewostanów	Brak negatywnego oddziaływania. Zabiegi konsultowane z RDOŚ w Opolu. Konieczne przestrzeganie terminów wykonania zabiegów wynikających z ograniczeń stref ochronnych oraz konieczności każdorazowego uzgadniania prac przed ich realizacją z RDOŚ w Opolu.
		3	7,86	rębnia złożona	
		4	12,71	rębnia zupełna	

VI.4.4. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA CHRONIONYCH GATUNKÓW ROŚLIN, GRZYBÓW I ZWIERZĄT

Większość gatunków zwierząt stwierdzonych w zasięgu granic nadleśnictwa nie posiada informacji o lokalizacji stanowisk. Dużą grupę wśród nich stanowią gatunki, które nie są związane z terenami leśnymi i nawet jeśli występują na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, to nie są związane z powierzchniami drzewostanów, na których są planowane zabiegi gospodarcze. Do gatunków tego typu należą: ptaki wodne i wodno-błotne oraz związane ze strefą brzegową wód (trzciniowiskami, zakrzewieniami), ryby i gatunki bezkręgowców związanych z terenami otwartymi (głównie tereny rolne, nieużytki, itp.). W przypadku tej grupy gatunków zapisy projektu PUL pozostają bez wpływu.

Drugą grupę stanowią gatunki, które z dużym prawdopodobieństwem występują na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, ale są one pospolite i liczne. Do nich należy większość pospolitych gatunków ptaków związanych z siedliskami leśnymi i strefą ekotonową lasu, które na terenie nadleśnictwa są pospolite lub średnio liczne, pospolite gatunki ssaków, w tym również nietoperzy, częste na terenie nadleśnictwa gatunki płazów i gadów oraz

pospolite gatunki bezkręgowców związane z terenami leśnymi lub występujące na siedliskach wilgotnych i podmokłych w mozaice z drzewostanem. Dla tej grupy zwierząt zapisy projektu PUL nie mają istotnego znaczenia i ich wpływ należy ocenić jako neutralny.

Ostatnią grupę zwierząt stanowią gatunki rzadkie, które są związane z siedliskami leśnymi i na które zapisy projektu PUL mogą potencjalnie oddziaływać w sposób istotny. Do gatunków tych należą: tzw. gatunki „strefowe” o nierozpoznanej lokalizacji gniazd lub stanowisk, cenne gatunki ptaków wpisane na listę I załącznika Dyrektywy Ptasiej lub rzadkie na terenie nadleśnictwa, rzadkie gatunki płazów (z listy II zał. Dyrektywy Siedliskowej), gadów i ssaków oraz cenne gatunki bezkręgowców. Analiza zapisów projektu PUL oraz wytycznych zapisanych w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie, który stanowi część projektu PUL, pozwala stwierdzić, że wymogi ochronne gatunków z „wysokiej grupy ryzyka” zostały zapisane w w/w dokumentach. Zastosowanie się do tych wymogów w trakcie prowadzenia prac leśnych pozwoli skutecznie zmniejszyć ryzyko wystąpienia potencjalnie negatywnego wpływu zapisów projektu PUL na gatunki o nieznannej lokalizacji i ich siedliska.

VI.4.5. ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu, uwzględniając funkcje pełnione przez drzewostany, przewiduje się utworzenie gospodarstw specjalnych, obejmujących między innymi - lasy wodochronne w strefie ujęć wody. Przyjęto przy tym zasadę, że planowane w drzewostanach czynności gospodarcze nie mogą naruszać funkcji, dla których drzewostany te zaliczono do gospodarstwa specjalnego. Tak więc, zalecana jest ochrona powierzchni położonych nad brzegami cieków, zbiorników wodnych.

Projekt planu urządzania lasu nie wskazuje żadnych działań związanych z zasobami wodnymi, retencją czy melioracją. Brak też stosowania zrębów zupełnych w pobliżu zbiorników wodnych, co mogłoby się przyczynić do zmiany składu chemicznego ich wód w wyniku spływu powierzchniowego. Wpływ zapisów planu na wodę należy uznać za neutralny.

VI.4.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE

Ze względu na lokalny charakter zaplanowanych prac nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu miała znaczący wpływ na stan powietrza atmosferycznego, dlatego w ocenie ogólnej wpływ projektu planu na powietrze atmosferyczne należy uznać za neutralny.

VI.4.7. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Spośród planowanych zabiegów w projekcie planu urządzania lasu największy wpływ na powierzchnię ziemi mają prace bezpośrednio i pośrednio związane z prowadzeniem

rębni. Bezpośredni wpływ jest związany z technologią prowadzenia prac, tzn. zrywka wleczona i półpodwieszona prowadzi do uszkodzenia wierzchnich warstw ziemi, można to wyeliminować prowadząc zrywkę przy użyciu maszyn typu forwarder (zrywka nasiębierna). Pośredni wpływ jest związany z późniejszym przygotowaniem gleby pod odnowienie powierzchni. Jednak zabieg ten jest ograniczony jedynie do miejsc sadzenia i konieczny do przeprowadzenia dla poprawienia warunków wzrostowych nowo wprowadzanego pokolenia drzewostanu. Projekt planu urządzenia lasu na nadchodzące dziesięciolecie planuje prowadzenie rębni na 21,6% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa, jednak zgodnie z zapisami Instrukcji Urządzania Lasu o ładzie przestrzennym i czasowym rębnie są rozplanowane na cały okres obowiązywania planu (10 lat), w związku z czym krótkotrwały negatywny wpływ jest dodatkowo rozciągnięty w czasie ogranicza negatywne oddziaływanie do absolutnego minimum.

VI.4.8. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Wszelkie działania gospodarcze przewidziane w projekcie planu urządzenia lasu opierają się na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zakładającej zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych. Projekt planu urządzenia lasu zawiera między innymi zapisy odnośnie prawidłowego kształtowania granicy polno-leśnej oraz strefy ekotonowej, które sprzyjają zachowaniu charakterystycznych elementów krajobrazu leśnego.

Zapisy projektu PUL na najbliższe dziesięciolecie nie przewidują zadań o negatywnym wpływie na krajobraz. Cięcia zupełne w Nadleśnictwie Strzelce Opolskie zaplanowane są na łącznej powierzchni 587,6 ha, co stanowi jedynie 3,3% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa. Rębnie te nie dotyczą leśnych siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 i będą rozproszone w zasięgu całego nadleśnictwa. Powierzchnie po cięciach zupełnych będą szybko odnawiane (maks. w ciągu 5 lat – art.13.pkt.2. Ustawy o lasach), zatem negatywny wpływ na krajobraz leśny będzie miał charakter krótkotrwały i lokalny, zwłaszcza że ich wykonanie jest rozłożone w czasie na cały okres obowiązywania PUL. W ocenie ogólnej należy uznać, że w długiej perspektywie czasu, wpływ zapisów planu urządzenia lasu na krajobraz, jest dodatni.

VI.4.9. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT

Ze względu na lokalny charakter zaplanowanych prac nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu miała znaczący wpływ na klimat. Zmiany mikroklimatu pod wpływem realizowanych zadań gospodarczych będą dotyczyły bezpośrednio powierzchni objętych danym zabiegiem. Skutki tych zmian nie wpłyną jednak istotnie na warunki topograficzne i mezoklimatyczne regionu. W związku z tym w ocenie ogólnej wpływ planu na klimat oceniany jest jako neutralny.

VI.4.10. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Poniższe tabele przedstawiają stan zasobów drzewnych Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na koniec okresu gospodarczego obliczonego zgodnie z Instrukcją Urządzenia Lasu. Niewielki, ujemny przyrost zasobności na koniec dziesięciolecia jest spowodowany po pierwsze z koniecznością kontynuacji cięć rębnych w drzewostanach KO i KDO w celu odsłonięcia młodego pokolenia drzew. Zaniechanie tych zabiegów spowoduje pogorszenie warunków rozwojowych dla nowego pokolenia. Po drugie wysokim przeciętnym wiekiem drzewostanów, który na dzień 1.01.2012 r. wynosi 60 lat. Obecny przeciętny wiek drzewostanu jest porównywalny do wielkości dla RDLP Katowice (59 lata) i dla PGL Lasy Państwowe (61 lat).

Tabela 40. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie

Wielkość zasobów na początku okresu	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu
m³ brutto/10lat			
4398672	1157600	1196811	4359461

Tabela 41. Wskaźniki stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa Strzelce Opolskie – stan obecny i prognoza na koniec obowiązywania planu

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 01.01.2012	Prognoza na 31.12.2021	Różnica	
				+ /-	%
Zapas aktualny	m ³	4398672	4359461	-39211	-0,89
Zasobność	m ³ / ha	248	245	-3	-1,2

VI.4.11. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA KULTURY MATERIALNEJ

W miejscach, gdzie na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowane są obiekty wpisane do rejestru zabytków, w większości przypadków (11 lokalizacji) nie są planowane żadne zabiegi gospodarcze. W pozostałych miejscach zaplanowane prace będą obejmować drzewostany w otoczeniu obiektów kultury materialnej. Do zabiegów tych należą: pielęgnacje młodszych drzewostanów (3 lokalizacje), trzebieże późne (3 lokalizacje) oraz rębnie złożone (4 lokalizacje). Zabiegi te nie stanowią zagrożenia dla funkcjonowania i stanu ochrony zabytków, w związku z czym wpływ zapisów projektu PUL w tym zakresie uznaje się jako neutralny.

VI.4.12. ZESTAWIENIE ZBIORCZE WPŁYWU PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

Tabela 42. Macierz przewidywanego oddziaływania projektu PUL na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Opolskie

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie na elementy środowiska						Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Odnowienia	Pielęgnacje	Pielęgnowanie młodszych drzewostanów	Trzebieże późne	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	
1	Różnorodność biologiczna	+2	+2	+/-1	+/-1	-2/0	+/-1	+2
2	Ludzie	+3	+2	+1	+1	+1	+1	+1
3	Zwierzęta	+2	0	0	0	-1	-/+1	0
4	Rośliny	-1/+3	+1	0	0	-2	-1	-1
5	Woda	0	0	0	0	0	0	0
6	Powietrze	0	0	0	0	0	0	0
7	Powierzchnia ziemi	-1/+2	0	0	0	-1	0	0
8	Krajobraz	0	0	0	0	-1	0	0
9	Klimat	0	0	0	0	0	0	0
10	Zasoby naturalne	+3	+3	+2	0	-2	-1	+3
11	Zabytki i dobra materialne	brak	brak	0	0	brak	0	0
12	Integralność obszarów	0	0	0	0	brak	0	0

VII. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU PUL

VII.1. PRZEWIDYWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO

Niektóre zapisy projektu PUL wymagają zastosowania pewnych ograniczeń i towarzyszących im rozwiązań, które pozwolą zminimalizować krótkoterminowe negatywne ich oddziaływanie. W *Prognozie* w poszczególnych rozdziałach zostały umieszczone odpowiednie wytyczne w sprawie właściwego postępowania na siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków w celu uniknięcia negatywnych zjawisk związanych z realizacją zapisów projektu PUL.

Tabela 43. Przewidywane negatywne oddziaływanie zapisów projektu PUL i proponowane w *Prognozie* rozwiązania minimalizujące ten wpływ

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie PUL i <i>Prognozie</i> ograniczające negatywne oddziaływanie
Stanowiska chronionych gatunków roślin	Niezamierzone zniszczenia stanowiska podczas prowadzenia prac leśnych, szczególnie prawdopodobne w przypadku rzadkich gatunków znanych z pojedynczych stanowisk na terenie nadleśnictwa.	Konieczność ujmowania znanych stanowisk w biogrupy lub wyłączenie z zabiegu fragmentów drzewostanu z dużymi skupiskami osobników danego gatunku. W miarę możliwości wykonywanie zabiegów poza okresem wegetacji. Nie lokalizować szlaków operacyjnych przez płaty nieleśnych siedlisk gatunku (np. ziołorośla, młaki, zbiorowiska łąkowe, murawy).
Siedliska fauny ksylofagicznej	Niezamierzone niszczenie siedlisk gatunków i ograniczanie liczby potencjalnych miejsc bytowania.	Pozostawianie na powierzchniach wydzieleń drzew dziuplastych, zamierających i z widocznymi wypróchnieniami. Pozostawianie biogrup starych drzew. Wytyczne w sprawie gospodarowania w ostoi OZW Łęg Zdieszowicki
Siedliska nietoperzy	Niezamierzone niszczenie schronień letnich	Pozostawianie na powierzchniach wydzieleń drzew dziuplastych.

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie PUL i Prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
Stanowiska lęgowe ptaków objętych ochroną strefową	Niszczenie gniazd oraz płoszenie w okresie lęgowym.	Zapisy projektu PUL uwzględniają obecność stref ochrony na gruntach w zarządzie LP. W Prognozie umieszczono zapis o konieczności przestrzegania terminów wykonania zabiegów wynikających z ograniczeń stref ochronnych całorocznej i okresowej oraz konieczności każdorazowego uzgadniania prac przed ich realizacją z RDOŚ w Opolu.
Siedliska ptaków leśnych	Niszczenie gniazd	W Prognozie zalecono pozostawianie drzew dziuplastych
Siedliska fauny wodnej i ziemnowodnej	Zanieczyszczenia zbiorników wodnych spowodowane użytkowaniem zmechanizowanego sprzętu do prac leśnych. Przekształcenia strefy brzegowej śródleśnych strumieni w wyniku prac zrębowych i odnowieniowych.	Zachowanie odpowiedniej odległości od zbiorników wodnych i koryt strumieni.
Leśne siedliska przyrodnicze (9110, 9130, 9150, 9170, 91F0, 91E0)	Utrwalanie zniekształceń drzewostanów	W projekcie PUL przewidziano i dostosowano rodzaje i typy rębni do potrzeb konkretnych drzewostanów oraz siedlisk przyrodniczych.
	Planowanie nieodpowiednich składów gatunkowych na uprawach	W projekcie PUL zostały zapisane odpowiednie TD odnowień zgodne z przyrodniczym typem lasu. W zakresie udziału innych gatunków drzew (domieszkowych), określonych w ustalonym składzie odnowień na poziomie 20% lub 30% zgodnie z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu udział pojedynczego gatunku domieszkowego nie może być większy niż 10%.
	Zmniejszenie różnorodności gatunkowej	Ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz dostosowanie terminu wykonywanych prac do wymogów ochronnych gatunków.
Nieleśne siedliska przyrodnicze	Zaniechanie działań na siedliskach	W projekcie PUL nie przewiduje się działań na siedliskach nieleśnych.
Siedliska hydrogeniczne	Osuszanie, melioracje	Projekt PUL uwzględnił potrzeby ochrony siedlisk tego typu i nie zawiera zapisów mówiących o zabiegach melioracyjnych. Program Ochrony Przyrody dla nadleśnictwa formułuje zalecenia dotyczące ochrony tych siedlisk.

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie PUL i Prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
Powierzchnia ziemi	Przekształcenia w czasie prac związanych z pozyskaniem drewna (zrywka) i prac odnowieniowych.	Użycie odpowiedniego sprzętu oraz ograniczenie uszkodzeń gleby poprzez zmianę technologii pracy.

VII.2. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZASTOSOWANYCH W PROJEKCIE PUL

Projekt planu urządzenia lasu (PUL) jest dokumentem określającym zadania z zakresu gospodarki leśnej na dużym poziomie szczegółowości (wskazania gospodarcze dla konkretnych wydzieleń). Podstawą tworzenia planu są między innymi zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej uwzględniające potrzeby ochrony lasów, zwłaszcza ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych. Tego typu gospodarkę prowadzi się poprzez:

- stopniowe dostosowywanie składów gatunkowych biocenoz leśnych do warunków biotopu w trakcie naturalnych bądź kierowanych procesów przebudowy, w oparciu o gospodarcze typy drzewostanów, określone na podstawie rozpoznania siedliskowego,
- skuteczną ochronę cennych elementów flory i fauny, w szczególności opisanych w programie ochrony przyrody obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz obiektów nie objętych ochroną prawną, a cennych i ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej,
- zabezpieczenie takiej ilości zasobów leśnych, która zapewnia prawidłową relację między zapotrzebowaniem rynku na ekologiczny surowiec – drewno, a zapewnieniem trwałego przyrostu zasobów leśnych,
- preferowanie naturalnego procesu odnawiania lasu oraz zalesiania gruntów nieleśnych, a także jak najpełniejszego wykorzystywania procesów zachodzących w ekosystemach,
- w lasach ochronnych wykonywanie zabiegów w sposób zapewniający zachowanie dominującej, ochronnej funkcji lasu, uwzględnianie, na każdym etapie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki, społecznych i ochronnych zapotrzebowań.

Oczywistą alternatywą dla przyjętego projektu planu urządzenia lasu, podlegającego ocenie w trakcie przeprowadzania procedury oceny jego oddziaływania na środowisko, jest brak PUL. Taki wariant należałoby nazwać zerowym (jego skutki omówione są w Prognozie

w rozdziale V. *Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu*), choć wariant ten z punktu widzenia obowiązującego prawa jest niemożliwy. W związku z powyższym w rzeczywistości nie ma realnych możliwości stworzenia wariantu zerowego PUL, a próba stworzenia wariantu alternatywnego wiązałaby się ze stworzeniem drugiego planu o błędnych założeniach - niezgodnych z innymi przepisami prawa, w tym szczególności ustawą o lasach. Dlatego do oceny w Prognozie przedstawiony został tylko jeden wariant, najkorzystniejszy z punktu widzenia ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz użytkowania gospodarczego lasów.

Proces tworzenia ostatecznego wariantu planu jest złożony i długotrwały. Rozwiązania alternatywne konkretnych wskazań są analizowane w trakcie konstruowania całego PUL, a ostateczny wybór dokonywany jest na etapie uzgadniania wskazań gospodarczych i planu cięć. Oznacza to rozważanie na etapie tworzenia planu wielu wariantów alternatywnych zapewniających realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, obowiązującymi instrukcjami i zasadą przezorności. Rozwiązania niewłaściwe, szkodliwe dla środowiska lub niezgodne z przyjętymi zasadami zagospodarowania lasu są odrzucane już na etapie tworzenia PUL, a przyjęte rozwiązania podlegają ostatecznie dodatkowej analizie i ocenie w trakcie tworzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu PUL.

Pierwszym etapem opracowywania wariantów alternatywnych (wariantowania) PUL były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urzędniowych. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczających przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), gospodarczych typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji oraz zostały zapisane w formie protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu (dołączony do Elaboratu).

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych i ma zapewnić ciągłość produkcji. Pierwotny zakres cięć w planie jest następnie weryfikowany poprzez uzgodnienie zaplanowanych wstępnie zabiegów z wymogami ochrony przyrody, społecznymi, a także zasadami planowania. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach. Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegane są następujące zasady:

- wymogu ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych Komisji Założeń Planu.

Ostatnim etapem, na którym rozważano różne warianty, było posiedzenie Narady Techniczno–Gospodarczej, na której rozpatrywano warianty dotyczące intensywności projektowanego użytkowania przedrębego.

Wariantowanie pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało na etapie tworzenia Programu Ochrony Przyrody dla nadleśnictwa (POP). W Programie wskazano na miejsca i problemy, które wymagają szczególnego podejścia w gospodarowaniu w lasach i odpowiednio modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej. W POP obok szczegółowej charakterystyki obiektów cennych przyrodniczo i kulturowo na terenie nadleśnictwa zamieszczono propozycje dotyczące modyfikacji zabiegów gospodarczych, które mogą wpłynąć negatywnie na te obiekty. Modyfikacje i zalecenia te zostały opisane w sposób tekstowy przy omawianiu poszczególnych typów obiektów. Najczęstszym zaleceniem w zakresie właściwej ochrony chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych było odpowiednie dostosowanie terminów przeprowadzania prac leśnych. Planowanie urzędniowe w swoich zasadach nie uwzględnia potrzeby planowania terminów wykonania poszczególnych zabiegów, zarówno w ramach roku jak i w ramach 10-lecia, dlatego wariantowanie czasowe jest znacznie ograniczone w trakcie tworzenia planu.

Przeprowadzona w Prognozie analiza wariantu najkorzystniejszego (optymalnego) z punktu widzenia ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków wskazuje na sposób oddziaływania PUL na środowisko oraz miejsca konfliktu pomiędzy gospodarką leśną

i środowiskiem przyrodniczym. Każdej ocenie negatywnej towarzyszą wskazania minimalizacji oddziaływania negatywnego bądź wskazania do rezygnacji z takiego zabiegu gospodarczego (o ile jest to tylko możliwe). Prognoza zawiera również zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Podsumowując należy stwierdzić, że przedstawiona wersja projektu planu urządzenia lasu wraz prognozą oddziaływania na środowisko zawierają optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na środowisko naturalne wypracowane podczas konstruowania planu urządzenia lasu, konsultacji społecznych oraz tworzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

VII.3. TRUDNOŚCI NAPOTKANE PODCZAS SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Podstawowym problemem jaki utrudniał prace w trakcie tworzenia *Prognozy* były:

1. Brak informacji o dokładnej lokalizacji niektórych form ochrony przyrody (np. pomniki przyrody) - pozyskanie informacji na ten temat w poszczególnych gminach było często utrudnione i zależało od poziomu i stopnia szczegółowości, na jakim były opracowywane opisy przyrodnicze w jednostkach administracyjnych;
2. Utrudnione ustalenie dokładnego położenia zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych. Wpływały na to liczne błędy w warstwach wektorowych pochodzących z różnych inwentaryzacji, wynikające z niedokładnej wektoryzacji wyników prac terenowych;
3. Brak Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000, w tym brak możliwości uwzględnienia wszystkich informacji z zatwierdzonego PZO dla obszaru OZW Góra Świętej Anny PLH160002;
4. Brak informacji na temat stanowisk większości gatunków zwierząt, których występowanie stwierdzono w granicach zasięgu terytorialnego.

VII.4. WNIOSKI KOŃCOWE

1. Przeprowadzone analizy i ocena pozwalają stwierdzić, że projekt Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie nie przewiduje realizacji zadań zaliczanych do szczególnie uciążliwych dla środowiska i przedmiotów ochrony obszarów chronionych.

2. Nie przewiduje się, aby mogło nastąpić znacząco negatywne oddziaływanie zapisów projektu PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.
3. Zapisy projektu PUL pozwolą na realizację i stopniowe osiągnięcie założonych celów działań ochronnych zapisanych w zatwierdzonym PZO dla siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony obszaru OZW Góra Świętej Anny PLH160002, znajdujących się na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie;
4. Zapisy projektu PUL określające zadania z zakresu przebudowy drzewostanów w kierunku ich dostosowania do właściwego im siedliska ocenia się jako znacząco pozytywne.
5. Stwierdzone w czasie analiz możliwe potencjalne oddziaływania negatywne niektórych zabiegów na gatunki roślin, zwierząt i grzybów związanych z siedliskiem leśnym nie mają charakteru oddziaływań znaczących. W *Prognozie* zostały zamieszczone zapisy o sposobach minimalizacji tego typu oddziaływań. Przy uwzględnieniu tych zapisów i zastosowaniu się do zaleceń zawartych w *Prognozie* zostanie zapewnione bezpieczeństwo chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów na ich naturalnych stanowiskach.

VIII. LITERATURA

Kondracki J.: Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa 2009.

Matuszkiewicz J.M, 2007. Zespoły leśne Polski, PWN, Warszawa;

Matuszkiewicz W., Faliński J.B., Kostrowicki A.S., Matuszkiewicz J.M., Olaczek R., Wojterski T., 1995, Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300 000. Arkusze 1-12, IGiPZ PAN, Warszawa.

Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 – faza trzecia (2008 – 2010). IOŚ, 2010.

Nowak A., Spalek K., 2008. Czerwona lista roślin naczyniowych województwa opolskiego. Nature Journal nr 36-2003: 5-20, Opole Scientific Society;

Nowak A., Spalek K., 2002, Czerwona księga roślin Województwa Opolskiego. Śląskie Wydawnictwo Adan. Opole.

Regionalizacja przyrodniczo-leśna, wersja 2008. Na podstawie: Trampler, Kliczkowska, Dmyterko, Sierpińska, 1990. Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt; Dziennik Ustaw Nr 237, Poz.1419;

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną;

Standardowy Formularz Danych dla OZW Góra Świętej Anny, 2009. K. Badora, A. Nowak, K. Spalek, M. Wszyński, R. Wróbel - Uniwersytet Opolski; IOP PAN, Kraków; Departament Ochrony Przyrody MŚ (p. 4.3, 6.1);

Standardowy Formularz Danych dla OZW Kamień Śląski, 2008. Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Przyrody Stobrowskiego Parku Krajobrazowego BIOS, PTOP „ Salamandra”, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków;

Standardowy Formularz Danych dla OZW Łęg Zdieszowicki, 2009. Badora K., Nowak A., Spalek K., Waszyński M;